

สอวช

รายงานประจำปี 2568

Annual Report 2025

NXPO

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

รายงานประจำปี 2568

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
(สอวช.)

สอวช

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรมแห่งชาติ

รายงานประจำปี 2568 | 2025

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

Office of National Higher Education Science Research and Innovation Policy Council

319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 14 ถนนพญาไท
แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

โทรศัพท์ 0 2109 5432

โทรสาร 0 2160 5438

อีเมล info@nxpo.or.th

www.nxpo.or.th

สอวช. @NXPOTHAILAND

สอวช. @NXPO_TH

NXPO - สอวช.

สอวช. @nxpothailand

สารบัญ

สารจากประธานกรรมการอำนวยการ	4
สารจากผู้อำนวยการ	5
วิสัยทัศน์.....	6
พันธกิจตามกฎหมาย.....	7
โครงสร้างหน่วยงาน.....	7
คณะกรรมการและผู้บริหาร	8
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	11
อววน. เพื่อรับมือความท้าทายที่สำคัญของประเทศ (Grand Challenges).....	16
ส่วนที่ 1 สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	25
ส่วนที่ 2 ผลงานการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ ของ สอวช. ปี 2568.....	30
การสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการสเกลอัพสู่ตลาดในและต่างประเทศ	31
ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)	34
นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก.....	38
นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (GHG Net Zero Emissions).....	41
พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation).....	45
เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	56
ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีด้านนโยบาย อววน. ระหว่างประเทศ	66
ส่วนที่ 3 ทิศทางการขับเคลื่อนนโยบาย สอวช. ในปี 2569.....	81
ยกระดับประเทศไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง.....	81
การวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ และนโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก.....	82
นโยบายนวัตกรรมเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก.....	83
เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง.....	84
เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	84
ส่วนที่ 4 การเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กร.....	87
พัฒนาสมรรถนะและเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการทำนโยบาย	87
เสริมความเข้มแข็งภายในองค์กรเพื่อก้าวสู่โลกดิจิทัล	92
ส่วนที่ 5 รายงานการแสดงผลสถานะทางการเงินประจำปี.....	97
ภาคผนวก.....	135
รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568.....	135
รายงานการประเมินผลการดำเนินงานของ สอวช. ประจำปี พ.ศ. 2568	138

สารจากประธานกรรมการอำนวยการ

และอุตสาหกรรมเป้าหมาย การพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่ การสร้าง Deep Tech Startup การยกระดับธุรกิจชุมชนและ SMEs การแก้ปัญหาในพื้นที่ และการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด มุ่งสู่ Net Zero รวมถึงการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างรอบด้าน

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) เป็นหน่วยงานสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายผ่านกลไกและมาตรการต่าง ๆ โดยเฉพาะการทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสภานโยบายฯ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนา อววน. ทั้งด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและสังคม รวมทั้งสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

การขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง อว. ทั้งที่ผ่านมาและในอนาคต สอวช. ถือเป็นพลังสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเชิงนโยบายด้าน อววน. ของประเทศ เป็นหน่วยงานที่รวบรวมบุคลากรที่มีศักยภาพ ความมุ่งมั่นและความทุ่มเท หลายโครงการสำคัญของกระทรวงฯ เกิดขึ้นจากการวางรากฐานเชิงนโยบายที่เข้มแข็งของ สอวช. ร่วมกับเครือข่ายพันธมิตรจากทุกภาคส่วน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายให้บรรลุผลสำเร็จ สร้างโอกาส และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกต่อประเทศและประชาชน

กระผมขอขอบคุณคณะผู้บริหารและบุคลากรของ สอวช. ทุกท่าน ที่ได้ทุ่มเทปฏิบัติงานตลอดปีที่ผ่านมา เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวง อว. และรัฐบาล กระผมเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า ความร่วมมืออย่างเข้มแข็งระหว่าง สอวช. กับทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและองค์กรต่างประเทศ จะเป็นพลังสำคัญในการสร้างรากฐานการเติบโตที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่ประเทศ และนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนต่อไป

นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ประธานกรรมการอำนวยการ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีภารกิจสำคัญในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สร้างองค์ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เศรษฐกิจ สังคมและชุมชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

นโยบายสำคัญของกระทรวง อว. ในระยะเร่งด่วน มุ่งเน้นการดำเนินงานแบบ Quick Big Win ให้เกิดผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นรูปธรรม เห็นผลรวดเร็ว และกระจายประโยชน์สู่ประชาชนอย่างทั่วถึง ควบคู่กับการต่อยอดนโยบายเดิมที่มีพื้นฐานแข็งแกร่งอยู่แล้ว เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในวงกว้างต่อประชาชนและประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) เพื่อสร้างโอกาสใหม่และแก้ปัญหาเร่งด่วนของประเทศ โดยเฉพาะการยกระดับระบบอุดมศึกษาให้ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การสร้างโอกาสทางการศึกษาเพื่อความเท่าเทียม การลดอัตราความว่างงานผ่านการพัฒนากำลังคนทุกช่วงวัย สร้างทักษะแห่งอนาคต และเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Reskill - Upskill - New Skill) ควบคู่กับการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

สารจากผู้อำนวยการ

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) มีบทบาทสำคัญในการเป็นกลไกหลักของประเทศในการรับมือกับความท้าทายที่สำคัญ (Grand Challenges) อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สังคมสูงวัย ความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การแข่งขันทางการค้า และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งนี้การรับมือกับความท้าทายดังกล่าว ต้องอาศัยการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนา นโยบาย และกลไกเชิงระบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพให้ตอบโจทย์การสร้างโอกาสใหม่ และแก้ปัญหาสำคัญของประเทศอย่างตรงจุด

โดยในปี พ.ศ. 2568 ที่ผ่านมานี้ ถือเป็นปีแห่งการขับเคลื่อนเชิงรุกท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลก สอวช. ยังคงมุ่งมั่นทำหน้าที่สำคัญในการวางรากฐานและกำหนดทิศทางเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทย ที่สอดคล้องกับบริบทโลก และมุ่งเน้นการพัฒนา ระบบ อววน. ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความพร้อมของประเทศให้สามารถรับมือกับความท้าทายและคว้าโอกาสในอนาคต

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในปี สอวช. มุ่งเน้นการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญในทุกมิติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญต่อประเทศอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ

ด้านการพัฒนากำลังคนและยกระดับการอุดมศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พัฒนากลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) เพื่อผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ กลไกสนับสนุนทุนเพื่อขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการส่งเสริมการปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาให้ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

ด้านการวิจัยและนวัตกรรม มุ่งเน้นการสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการนวัตกรรมให้มีการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ เช่น เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง อาหารแห่งอนาคต ชีววิทยาสังเคราะห์ ยานยนต์สมัยใหม่ การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน การยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และการพัฒนาระบบนิเวศส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจก

ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน. ได้มีการพัฒนาเครื่องมือและกลไกการคาดการณ์อนาคต การปรับปรุงกฎหมายปฏิรูป อววน. และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาระบบบริหารจัดการทุนในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงการขับเคลื่อนการจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) เพื่อหนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ด้วยการวิจัยและนวัตกรรมพร้อมกันนี้ สอวช. ยังดำเนินงานส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีนโยบายด้าน อววน. ระหว่างประเทศ ผ่านความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) รวมถึงความร่วมมือระดับภูมิภาค เพื่อยกระดับภาพลักษณ์และบทบาทของไทยในเวทีโลกอย่างต่อเนื่อง

ในปีถัดไป สอวช. ยังคงมุ่งมั่นขับเคลื่อนการพัฒนา ระบบ อววน. ของประเทศให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมการพัฒนาประเทศในทุกมิติ โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคประชาชน และความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้ อววน. เป็นพลังสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

ความสำเร็จทั้งหมดนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้หากปราศจากความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ทั้งคณะผู้บริหารภายในและภายนอกกระทรวง อว. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรต่างประเทศ เครือข่ายนักวิจัย ผู้ประกอบการ ตลอดจนบุคลากรของ สอวช. ทุกคน ที่ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรอย่างต่อเนื่อง

ในนามของ สอวช. ขอขอบคุณทุกภาคีเครือข่ายที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานด้วยดีเสมอมา และขอเชิญชวนทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนระบบ อววน. ของประเทศไทยให้เป็นกลไกสำคัญในการนำพาประเทศก้าวสู่ออนาคตที่มั่นคง ยั่งยืน และสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกต่อไป

ดร.สุรัชย์ สติคุณารัตน์

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

วิสัยทัศน์

“ **ขับเคลื่อนประเทศไทย**

ให้ก้าวหน้าอย่างสมดุล

พร้อมรับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก

ด้วยนโยบาย อววน.

ที่ทันสมัยและเป็นรูปธรรม ”

พันธกิจตามกฎหมาย

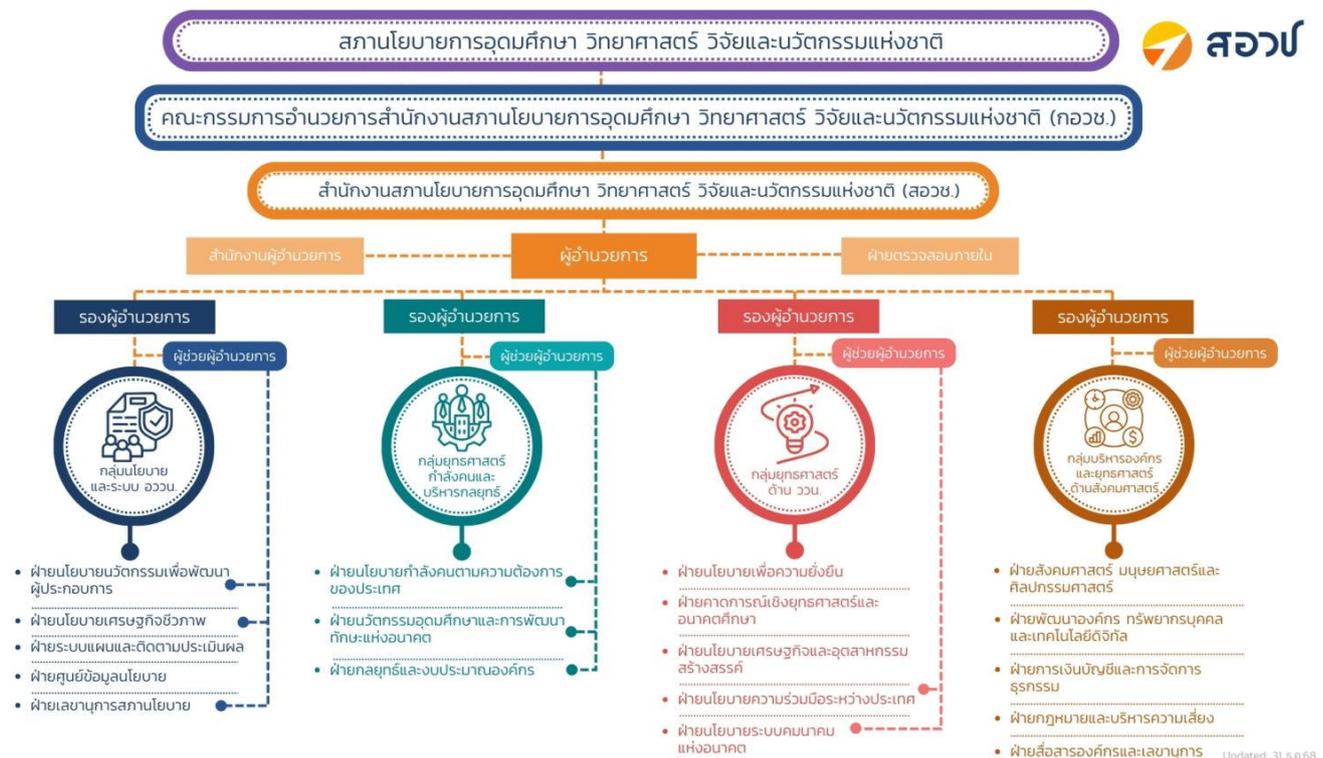
วิสัยทัศน์ พันธกิจ การกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน

และมีภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานโยบาย ตามมาตรา 11 มาตรา 21 และมาตรา 22 *

หน้าที่และอำนาจของสภานโยบาย	วัตถุประสงค์ สอวช. รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของ สภานโยบาย	บทบาทหน้าที่ของ สอวช.
เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน อ และ ววน. ต่อ ครม.	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและการบูรณาการด้านอววน. ตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม สนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐานเพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ออกแบบและจัดทำข้อเสนอแนะและยุทธศาสตร์การพัฒนาอววน. เพื่อส่งต่อให้หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมนำไปปฏิบัติ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ออกแบบและจัดทำมาตรการ กลไก แนวทาง การพัฒนา อววน. รวมถึงการจัดทำกฎหมาย กฎ ระเบียบเพื่อส่งเสริมและพัฒนา อววน. วางระบบการจัดทำฐานข้อมูล อววน. และการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย จัดทำข้อเสนอการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบอววน. ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม ขับเคลื่อน นำร่องนโยบาย อววน.
เห็นชอบกรอบวงเงิน อ. และ ววน. เพื่อ เสนอ ครม.อนุมัติ		
กำกับทิศทางการดำเนินงานของ คกก. และ หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม		
เสนอ ครม.เร่งรัดติดตามการปรับปรุง กฎหมาย อววน. และเชื่อมโยงการทำงาน ภาครัฐและเอกชนแก้ปัญหาประเทศ		
เสนอแนะ ครม.กำหนดมาตรการ แรงจูงใจ เพื่อพัฒนา อววน.		
ติดตามประเมินผลการดำเนินการตาม นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน		
กำกับ เร่งรัด ติดตาม บูรณาการ การจัดทำฐานข้อมูล อววน.		
เสนอรายงานการพัฒนา อววน. ต่อ ครม. และรัฐสภา		

* อ้างอิงตาม พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562

โครงสร้างหน่วยงาน

คณะกรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการอำนวยการ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ประธานกรรมการ

ศ.ดร.ศุภชัย ปทุมนากุล
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
กรรมการ

ศ.ดร.วิเลิศ ภูริวัชร
ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย
กรรมการ

ศ.ดร.สมปอง ค้ายหนองสรวง
ผู้อำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
กรรมการ

ศ.วุฒิสาร ตันไชย
กรรมการ

ศ. (วิจัย) ดร. ชูติมา เอี่ยมโชติชวลิต
กรรมการ

รศ.นพ.สรนิต ศิลธรรม
กรรมการ

นายณฤกษ์ เทอดสถิรศักดิ์
กรรมการ

ดร.ชนะ ภูมิ
กรรมการ

ดร.ธีระวัฒน์ ลิ้มปิบันเทิง
กรรมการ

ดร.สุรชัย สติคุณารัตน์
ผู้อำนวยการ สอวช.
กรรมการและเลขานุการ

คณะผู้บริหาร

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ดร.สุรชัย สติตคุณารัตน์
ผู้อำนวยการ

ดร.สิริพร พิทยโสภณ
รองผู้อำนวยการ
กลุ่มนโยบายและระบบ
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

ศ.ดร.สุรินทร์ คำฝอย
รองผู้อำนวยการ
กลุ่มยุทธศาสตร์กำลังคน
และบริหารกลยุทธ์

รศ.วรงค์ด ววงศ์ภัย
รองผู้อำนวยการ
กลุ่มยุทธศาสตร์
ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม

รศ.ดร.อภิศักดิ์ ชีระวิสิษฐ์
รองผู้อำนวยการ
กลุ่มบริหารองค์กรและ
ยุทธศาสตร์
ด้านสังคมศาสตร์

บทสรุป
สำหรับผู้บริหาร

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สอวช. ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนาาระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เพื่อพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากล โดยใช้วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และเชิงสังคมในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการอย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. มุ่งขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ ส่งเสริมประเทศไทยสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการใช้ศักยภาพด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญใน 6 มิติ ได้แก่ (1) สร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการสเกลอัพสู่ตลาดในและต่างประเทศ (2) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (3) นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก (4) นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (5) พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation) และ (6) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ซึ่งคาดหวังว่าการดำเนินงานของ สอวช. จะเป็นคาน้ำจตุรสำคัญในการเร่งการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วได้สำเร็จ และเปิดโอกาสให้มีการใช้ประโยชน์ระบบ อววน. ในภาคส่วนต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การฟื้นฟูประเทศในระยะเร่งด่วน และการพัฒนาประเทศในระยะยาว

การสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการสเกลอัพสู่ตลาดในและต่างประเทศ

University Holding Company	เกิดการจัดตั้งบริษัทร่วมลงทุนใน 12 มหาวิทยาลัย สนับสนุน 110+ สตาร์ทอัพ มูลค่าการลงทุน 500+ ล้านบาท
ECIP	ช่วงปี 2561–2564 อุทยานวิทยาศาสตร์สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจในอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 15.7 เท่า หรือมูลค่าประมาณ 12,214 ล้านบาท
การวิเคราะห์โอกาส เซมิคอนดักเตอร์และ อิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง	การปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการลงทุน การเสนอสิ่งจูงใจที่ดึงดูดนักลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพด้าน R&D

พัฒนามาตรการและกลไกเพื่อเปิดช่องทางของระบบนิเวศนวัตกรรมและส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจนวัตกรรม อาทิ ประกาศรายชื่อสถาบันวิจัยที่มีภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ให้สามารถใช้ประโยชน์จากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนฯ พ.ศ. 2566 พัฒนาระบบนิเวศ University Holding Company หรือ UHC ให้เข้มแข็ง ผ่านการพัฒนาทั่วโลกต่าง ๆ เช่น การเชื่อมโยง UHC กับหน่วยบ่มเพาะธุรกิจ การสร้างความร่วมมือกับบริษัทเอกชนรายใหญ่ ทั่วโลกเครือข่ายความร่วมมือ UHC Consortium และการพัฒนา
กลไกการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (UHC Investment Fund) เพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จของการลงทุนและการใช้ประโยชน์
ผลงานวิจัยเชิงพาณิชย์ รวมถึงพัฒนาทั่วโลก E-Commercial and

Innovation Platform หรือ ECIP ในฐานะ National Platform เชื่อมโยงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยสู่ตลาดจริง ช่วยเสริมศักยภาพของอุทยานวิทยาศาสตร์ในการผลักดันสินค้านวัตกรรมจากระเบียงเศรษฐกิจพิเศษสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)

พัฒนาขีดความสามารถอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อสร้างอุตสาหกรรมและบริการมูลค่าสูง โดยเน้นส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและพัฒนาผู้เล่นไทยให้สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าของซัพพลายเชนได้

ออกแบบและพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมและเครือข่ายส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารอนาคต โดยวางระบบ แนวทาง กลไกเชิงนโยบาย สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อจัดทำบัญชีการกล่าวอ้างทางสุขภาพของสารสำคัญ ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ สำหรับชีววิทยาสังเคราะห์และวิศวกรรมชีวภาพ ศึกษาสถานภาพความพร้อมของประเทศและกำหนดทิศทางนโยบาย และขับเคลื่อนการพัฒนาชีววิทยาสังเคราะห์ในประเทศไทย รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เพื่อปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการลงทุน การเสนอสิ่งจูงใจที่ดึงดูดนักลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพด้าน R&D และการวางกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยคาดหวังว่าประเทศไทยจะสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อน มีมูลค่าเพิ่มสูง และแข่งขันในตลาดโลกได้

Positive Lists

ผลักดันให้มีการจัดงบประมาณ
ลดขั้นตอน ลดต้นทุน
การดำเนินการได้มากถึง 70%
ลดระยะเวลาเข้าสู่ตลาดจาก 2 ปี
สู่ 2 เดือน
จัดทำให้ได้ 150 Clims ภายในปี
2570

ชีววิทยาสังเคราะห์ และวิศวกรรม ชีวภาพ

ศึกษาสถานภาพความพร้อมของ
ประเทศและกำหนดทิศทางนโยบาย
และขับเคลื่อนการพัฒนาชีววิทยา
สังเคราะห์ในไทย

พัฒนาอุตสาหกรรม เคมีคอนดักเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะ

ปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการ
ลงทุน
การเสนอสิ่งจูงใจที่ดึงดูดนักลงทุน
การเสริมสร้างศักยภาพด้าน R&D
การวางกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงตลาดทั้ง
ในและต่างประเทศ

นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

กลไก อววน. เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน โดยเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่าง สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่สูง การสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่ (Destination Management System หรือ DMS) ในคั้งบางกะเจ้า เพื่อรวบรวมข้อมูล และเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมกลไกการบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท้องถิ่นให้สามารถสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองได้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งหมดนี้มุ่งหวังให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง และยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

พื้นที่สูง

แก้ไขปัญหาคความยากจน
เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ
สร้างความเข้มแข็งของชุมชน

แพลตฟอร์ม ด้านการ จัดการพื้นที่

สร้างระบบข้อมูลที่เป็นเอกภาพ
เชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่าง
ยั่งยืน

Social Enterprise Incubation Platform

เกิดการสร้างโมเดลธุรกิจเพื่อ
สังคม 2 โมเดลสำหรับ
ผู้ประกอบการในพื้นที่
เป็นต้นแบบในการออกแบบโมเดล
ธุรกิจ

นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

กลไกนวัตกรรมเชิงระบบ

ใช้ Green Enterprise Indicator: GEI เป็นเครื่องมือในการประเมินศักยภาพและระดับความพร้อมของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจสีเขียว

ต้นแบบ Digital Platform

นำร่องในพื้นที่เทศบาลเมืองสระบุรี สามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก 38,773 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

ออกแบบกลไกนวัตกรรมเชิงระบบ (Systemic Innovation Mechanism) ในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ (Scale-up) เพื่อขับเคลื่อนผู้ประกอบการและห่วงโซ่อุปทานไปสู่แนวทางสีเขียว หรือ Green Transition โดยใช้ตัวชี้วัดผู้ประกอบการเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Green Enterprise Indicator หรือ GEI) เป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินศักยภาพ ความพร้อมของผู้ประกอบการ และเป็นเกณฑ์ในการเชื่อมโยงการเข้าถึงแหล่งทุนและมาตรการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจสีเขียว

ควบคู่กันนี้ได้พัฒนาต้นแบบ Digital Platform เพื่อการจัดการและสร้างมูลค่าขยะและของเสียตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองสระบุรี ซึ่งสามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นต้นแบบของการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำที่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่นได้ในอนาคต

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายด้าน Technology Foresight และการประเมินผลกระทบเชิงนโยบายในสาขา Green Hydrogen ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการกำหนดทิศทางนโยบายและการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนในระดับภูมิภาค

พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation)

การพัฒนาากำลังคนสมรรถนะสูงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถแข่งขันของประเทศ ท่ามกลางความท้าทายด้านความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะแรงงานกับความต้องการของตลาด (Skills Mismatch) และการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ สอวช. จึงขับเคลื่อนกลไกเชิงนโยบายเพื่อเชื่อมโยงภาคการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนากำลังคนอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ดังนี้

กลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนากำลังคนร่วมกับภาคการผลิตและบริการ

ปี 2568 มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ 2 แห่ง มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการรวมทั้งสิ้น 1,010 คน

Thailand Plus Package

เกิดการจ้างงานใหม่ 13,075 ตำแหน่ง พัฒนากำลังคน 451,137 คน ผ่าน 1,767 หลักสูตร จาก 165 หน่วยงาน

Higher Education Sandbox

ปี 2568 เปิดหลักสูตรกลางสาขา 5 วิศวกรรมเคมีคอนดักเตอร์ ผ่านสถาบันอุดมศึกษา 5 แห่ง มีนักศึกษารุ่นแรก 165 คน และจัดตั้งศูนย์ศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเคมีคอนดักเตอร์ แห่งชาติ (NSTCs) จำนวน 4 แห่ง

ขยายมาตรการ Thailand Plus Package ในการรับรองหลักสูตรฝึกอบรมและการจ้างงานบุคลากรทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หรือ STEM ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะแรงงานในภาคอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม และศึกษาแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายด้านการจัดการศึกษาเชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะกำลังคน รวมถึงพัฒนาหลักสูตร Higher Education Sandbox เพื่อสร้างระบบนิเวศและเพิ่มความยืดหยุ่นของระบบอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคนสมรรถนะสูง โดยเฉพาะใน

สาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ซึ่งเป็นหลักสูตรต้นแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และได้จัดตั้งศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ (National Semiconductor Training Centers หรือ NSTCs) จำนวน 4 แห่ง ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ครอบคลุมการฝึกอบรมในห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ การจัดค่ายฝึกอบรมเข้มข้น (Bootcamp) โปรแกรมพัฒนาอาจารย์ (Train the Trainer) การขยายความร่วมมือกับสถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ได้มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2568 – 2572 ครอบคลุมทั้งแนวโน้มการพัฒนาอุตสาหกรรม ตำแหน่งงานที่มีความต้องการสูง ตลอดจนทิศทางการเปลี่ยนแปลงของทักษะที่ตลาดแรงงานให้ความสำคัญ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศและตลาดแรงงาน ตลอดจนศึกษาวิจัยข้อมูลการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศไทย เปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติอุดมศึกษาของต่างประเทศที่มีระบบรับรองสมรรถนะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยกับอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นของระบบการศึกษา ยกกระดับคุณภาพกำลังคน และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน. เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศให้สามารถรับมือกับความท้าทายของโลกยุคใหม่ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ปรับปรุงกฎหมายสำคัญ โดยเฉพาะกฎหมายการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง การยกระดับผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการปรับปรุงระบบหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMUs) เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

นอกจากนี้ ได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายปฏิรูป อววน. เมื่อครบ 5 ปี หลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของประเทศ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Outcome-based Budgeting) โดยเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูลและระบบการติดตามประเมินผลเชิงระบบ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

การปรับปรุงระบบ	ปรับระบบการบริหารงานของหน่วยบริหารและจัดการทุน ให้เกิดความคล่องตัว
ปลดล็อกข้อจำกัดทางกฎหมาย	กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา
ปรับระบบงบประมาณ	จัดทำกรอบวงเงินงบประมาณ อววน. ปี 2569 จำนวน 115,236,157,100 au.
ติดตามและประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อน อววน. ด้าน Genomics จัดทำแบบจำลองทางเศรษฐกิจสำหรับติดตามและประเมินผลนโยบายสำคัญ
ความร่วมมือ อววน. ระดับนานาชาติ	ยกระดับบทบาทไทยในเวทีความร่วมมือต่าง ๆ อาทิ กรอบสหประชาชาติ OECD และความร่วมมือระดับภูมิภาค

**อววน. เพื่อรับมือความท้าทาย
ที่สำคัญของประเทศ
(Grand Challenges)**

“อววน. เพื่อรับมือความท้าทาย ที่สำคัญของประเทศ (Grand Challenges)”

สถานการณ์และแนวโน้มที่สำคัญ

ภายใต้พลวัตโลกที่ผันผวนและซับซ้อน ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญจากการก้าวข้ามการฟื้นตัวจากวิกฤตโรคระบาดไปสู่การเผชิญกับ “วิกฤตซ้อนวิกฤต” (Poly-crisis) อันเป็นสภาวะที่มีความเปราะบางทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ

กับดักรายได้และการเติบโตที่เปราะบาง เศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในสภาวะฟื้นตัวช้าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยคาดการณ์อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศเวียดนาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย อยู่ที่ระดับร้อยละ 4-6 ต่อปี¹ เนื่องจากสถานการณ์การส่งออกของไทยที่ชะลอตัวและปัญหาเชิงโครงสร้างภายในประเทศ ซึ่งเศรษฐกิจของประเทศไทยกำลังเผชิญกับโจทย์ท้าทาย “ทำอะไรให้เติบโต และทำอะไรให้ยั่งยืน” ท่ามกลางปัจจัยหลายประการ

➤ **โครงสร้างอุตสาหกรรมล้ำสมัย** จากที่ประเทศไทยเคยเป็นฐานการผลิตที่สำคัญ เช่น ยานยนต์สันดาป ฮาร์ดดิस्क แต่โลกกำลังเปลี่ยนไปสู่ AI ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) และเทคโนโลยีขั้นสูง หากประเทศไทยปรับตัวไม่ทัน (Technological Disruption) การส่งออกซึ่งเป็นเครื่องยนต์หลักจะชะลอตัวลงอย่างถาวร ประกอบกับภาคอุตสาหกรรมของไทยติดกับดักการผลิตแบบดั้งเดิมมากกว่าผลิตสินค้ามูลค่าเพิ่มสูง ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของภาคอุตสาหกรรมทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตช้า

➤ **ภาวะหนี้ครัวเรือนเรื้อรัง** หนี้ครัวเรือนของไทยอยู่ในระดับสูงกว่า 90% ของ GDP² ซึ่งสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของภูมิภาค ส่งผลให้กำลังซื้อในประเทศหดตัว และประชาชนระมัดระวังการใช้จ่าย เพิ่มความเสี่ยงต่อเสถียรภาพสถาบันการเงินหากเกิดหนี้เสีย (NPLs) คุกคาม

➤ **ภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics)** ความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจ โดยเฉพาะช่วงเศรษฐกิจตะวันตก “สหรัฐอเมริกา” กับตะวันออก “จีน” ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ซึ่งประเทศไทยต้องคำนึงถึงนโยบายการทูตเศรษฐกิจอย่างระมัดระวังเพื่อดึงดูดการลงทุนและไม่เลือกข้างจนเสียสมดุล

สินามิประชากรและความเหลื่อมล้ำ โครงสร้างสังคมของประเทศไทยกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงกว่าที่คาดการณ์

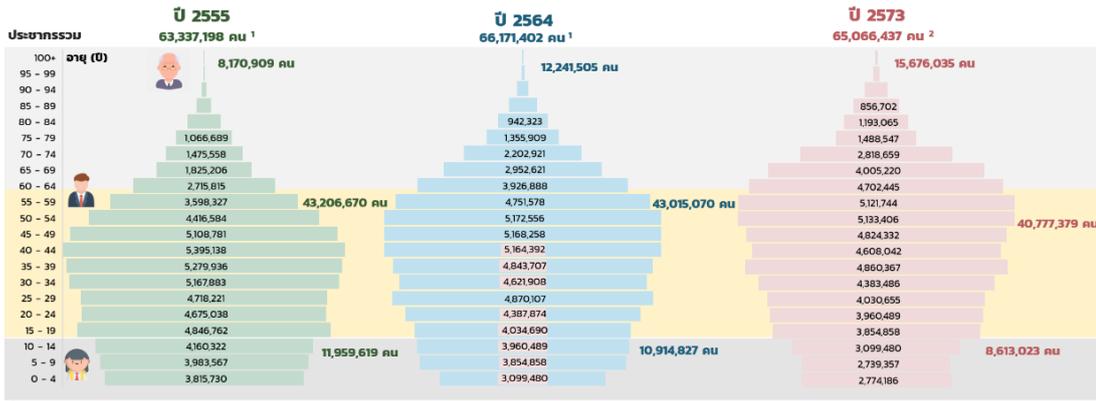
➤ **ก้าวสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-Aged Society)** การเข้าสู่สังคมสูงวัยเร็วกว่าประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศ ทำให้ “แก่ก่อนรวย และวัยแรงงานลดน้อยลง” ภาระงบประมาณด้านสาธารณสุขและเบี้ยยังชีพพุ่งสูงขึ้น ในขณะที่ผลิตภาพแรงงาน (Productivity) ของประเทศไทยเติบโตเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2-3 ต่อปี³ ยังไม่สูงพอที่จะชดเชยจำนวนคนที่หายไป และแรงงานไทยประมาณร้อยละ 30 ยังอยู่ในภาคเกษตรกรรม ซึ่งสร้าง GDP ได้เพียงร้อยละ 8-9 ของประเทศ⁴

¹ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank หรือ ADB)

² ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand)

^{3,5} สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

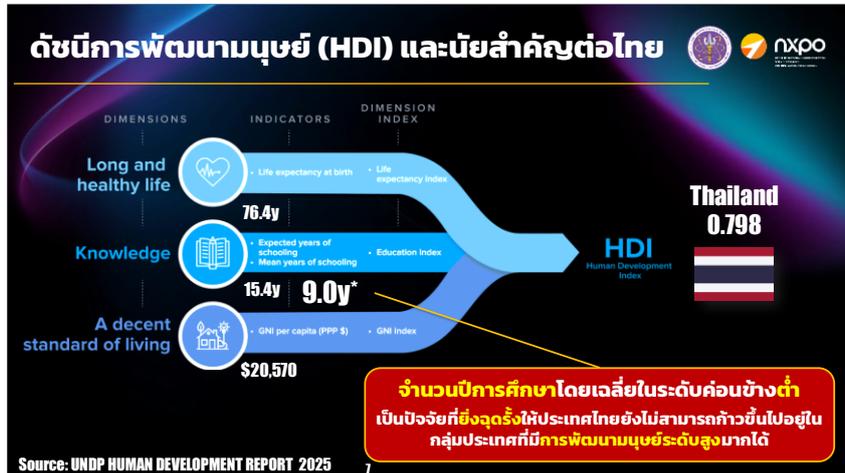
⁶ Credit Suisse Global Wealth Report ปี 2018

ที่มา : สศทศสอว สอว 1) จำนวนประชากร 0 2555 และ 2564 จากกรมสถิติการทะเบียน กรมการปกครอง 2) จำนวนประชากร 0 2573 จากกรมสถิติชื้อและทะเบียนราษฎร 0 2564 จำนวนรวมในอัตราการเกิดและอัตราการตาย WHO

➢ ความเหลื่อมล้ำที่ฝังรากลึก จากความรวยกระจุกแต่ความจนกระจาย ช่องว่างระหว่างเมืองหลวงกับภูมิภาค ซึ่งกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีพื้นที่เพียงเล็กน้อย แต่สร้างมูลค่าเศรษฐกิจ (GDP) สูงถึงประมาณร้อยละ 45-50 ของ GDP ทั้งประเทศ มีรายได้ต่อหัวสูงกว่าคนในภูมิภาคประมาณ 3-4 เท่า⁵ และโครงสร้างธุรกิจของไทยมีลักษณะ "ปลาใหญ่กินปลาเล็ก" ระหว่างกลุ่มทุนขนาดใหญ่กับ SMEs ซึ่งบริษัทขนาดใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ และกลุ่มทุนใหญ่มีจำนวนไม่มาก แต่กวาดรายได้และกำไรส่วนใหญ่ของประเทศ และ SMEs มีจำนวนมากกว่า 3 ล้านราย คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนธุรกิจทั้งหมด และเป็นแหล่งจ้างงานของคนกว่าร้อยละ 70 ของประเทศ แต่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้เพียงประมาณร้อยละ 35 ของ GDP รวม⁶ ทำให้โครงสร้างสังคมเปราะบางและนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำที่แก้ไขได้ยาก

➢ วิกฤตการศึกษาและทักษะ (Skill Mismatch) ผลคะแนน PISA ที่ตกต่ำสะท้อนคุณภาพการศึกษาที่ไม่ตอบโจทย์โลกยุคใหม่ และภาคธุรกิจขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะสูง ซึ่งประเทศไทยมีสัดส่วนแรงงานทักษะสูงร้อยละ 13.7 ในขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วจะมีสัดส่วนแรงงานทักษะสูงประมาณร้อยละ 40 ขึ้นไป⁷ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีรายได้ต่อหัวสูง ดึงดูดการลงทุน และหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง นอกจากนี้พบว่าบัณฑิตจบใหม่บางสาขาตกงาน ปัญหานี้สร้างความเหลื่อมล้ำทางโอกาสและรายได้ให้กว้างขึ้น

ภาวะโลกเดือดและกติกาโลกใหม่ ปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป แต่เป็นปัจจัยชี้ชะตาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต

➢ วิกฤตสภาพอากาศแปรปรวน (Climate Change) ส่งผลให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงต่อภัยพิบัติ ทั้งน้ำท่วมและภัยแล้ง กระทบโดยตรงต่อภาคเกษตรกรรมที่เป็นกระดูกสันหลังของประเทศและภาคการท่องเที่ยว และมลพิษทาง

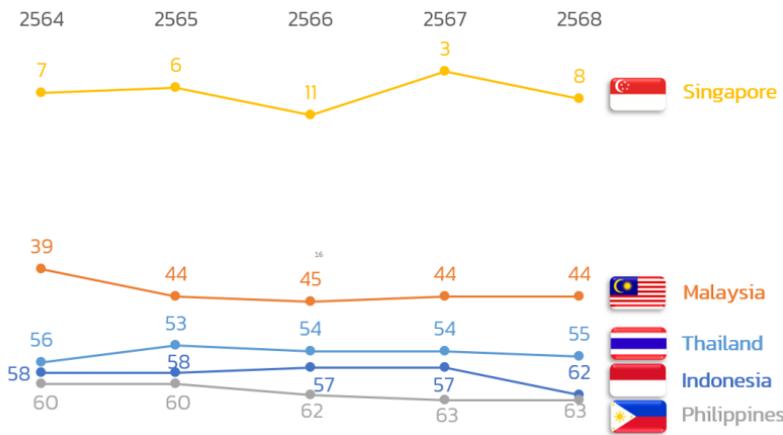
⁷ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และธนาคารโลก (World Bank)

อากาศ (PM 2.5) กลายเป็นฤดูกาลพิษประจำปีที่บ้านทอนสุขภาพระยะยาวของประชาชน และทำลายภาพลักษณ์การท่องเที่ยวซึ่งเป็นรายได้หลักของประเทศ

- **กติกการค้าโลกสีเขียว** ที่ใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่มีภาษี (Non-Tariff Barriers) เช่น CBAM ของยุโรป บังคับให้สินค้าต้องมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หากภาคอุตสาหกรรมไทยปรับตัวสู่ Carbon Neutrality ไม่ทัน จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทันที

ความสามารถของประเทศด้านการอุดมศึกษา

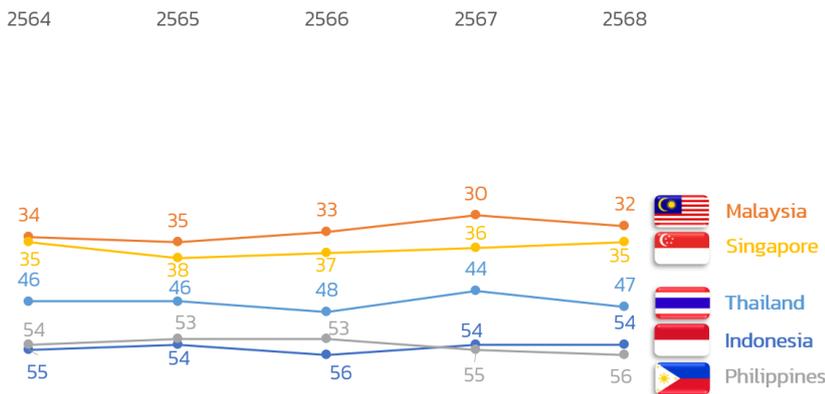
อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศเป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดสำคัญที่ใช้เปรียบเทียบศักยภาพและความสามารถในแต่ละด้านของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จากการจัดอันดับของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งจัดอันดับโดยพิจารณาตัวชี้วัดในหลายมิติ เช่น เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ วิทยาศาสตร์ และการศึกษา ในปี 2568 พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 30 จาก 69 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ

สำหรับด้านการศึกษานั้น IMD จัดอันดับโดยใช้ตัวชี้วัดย่อย 19 รายการ ครอบคลุมการศึกษาทุกระดับชั้น พบว่า ความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยยังคงอยู่ในอันดับที่ 55 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดย่อยที่เกี่ยวข้องกับระดับอุดมศึกษาโดยตรงอย่างตัวชี้วัด University Education Index ชัยบัอันดับลดลงจากอันดับที่ 44 ในปี 2567 มาอยู่ในอันดับที่ 47 ในปี 2568

อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

อันดับ University education index

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

สำหรับตัวชี้วัด University Education Index ของ IMD นั้น ได้อาศัยข้อมูลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World University Rankings) จาก Times Higher Education (THE) โดย IMD นำมาคำนวณเป็นอันดับของแต่ละประเทศโดยวิธีการของตนเอง

จากการจัดอันดับ World University Rankings 2026 ซึ่งครอบคลุมมหาวิทยาลัยทั่วโลกจำนวน 2,191 แห่ง พบว่ามหาวิทยาลัยที่ได้อันดับที่ 1 คือ University of Oxford อันดับที่ 2 Massachusetts Institute of Technology และอันดับที่ 3 ร่วมคือ Princeton University และ University of Cambridge

ในกลุ่มประเทศอาเซียน มีเพียงสิงคโปร์ที่มีมหาวิทยาลัยติด 100 อันดับแรก จำนวน 2 แห่ง ส่วนประเทศที่มีมหาวิทยาลัยติด 500 อันดับแรก ได้แก่ มาเลเซีย (7 แห่ง) สำหรับประเทศไทย มีมหาวิทยาลัยที่ติด 1,000 อันดับแรก จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

อันดับมหาวิทยาลัยโลก World University Rankings 2025
(จากทั้งหมด 2,092 มหาวิทยาลัย) โดย Times Higher Education

อันดับ	จำนวนมหาวิทยาลัยสิงคโปร์	จำนวนมหาวิทยาลัยมาเลเซีย	จำนวนมหาวิทยาลัยไทย	จำนวนมหาวิทยาลัยอินโดนีเซีย	จำนวนมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์	จำนวนมหาวิทยาลัยเวียดนาม
1 – 100	2	-	-	-	-	-
101 – 500	-	7	-	-	-	-
501 – 1,000	-	6	3	1	-	4
1,001+	-	14	18	34	6	7

ที่มา : Times Higher Education (THE), 2568

นอกจาก World University Rankings แล้ว THE ยังมีการจัดอันดับ The Times Higher Education Impact Rankings ซึ่งประเมินมหาวิทยาลัยที่ตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ทั้ง 17 เป้าหมาย โดยส่วนใหญ่จะพิจารณาจากงานวิจัย การจัดการเรียนการสอน นโยบายและมาตรการของมหาวิทยาลัย และการสร้างผลกระทบทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายนั้น ๆ

จากการจัดอันดับ Impact Rankings 2024 ซึ่งได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยรวมทั้งสิ้น 2,526 แห่ง จาก 130 ประเทศ พบว่ามหาวิทยาลัยที่ได้อันดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ Western Sydney University (ออสเตรเลีย), University of Manchester (UK) และ Kyungpook National University (เกาหลีใต้) ตามลำดับ

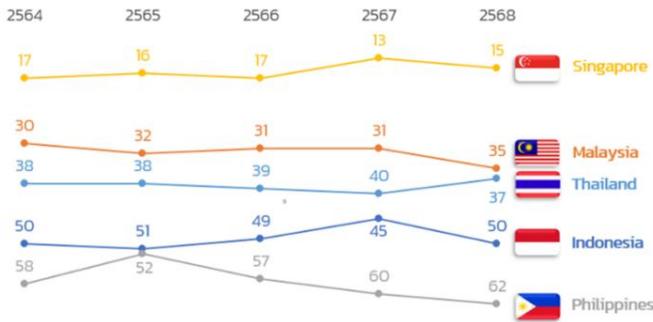
ในกลุ่มประเทศอาเซียน มหาวิทยาลัยที่ได้อันดับในภาพรวม (Overall ranking) สูงสุด ได้แก่ Universitas Airlangga (อันดับที่ 9) ส่วนมหาวิทยาลัยไทยติดอยู่ใน 100 อันดับแรกของโลก 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (อันดับที่ 44) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อันดับที่ 44) มหาวิทยาลัยมหิดล (อันดับที่ 64) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อันดับที่ 64) และ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (อันดับที่ 93)

โดยสรุป จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ IMD ประเทศไทยยังมีระดับความสามารถด้านการศึกษาและอุดมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับประเทศชั้นนำ สะท้อนถึงความท้าทายในการยกระดับคุณภาพและความสามารถในการแข่งขันของระบบอุดมศึกษาในเวทีโลก เมื่อพิจารณาการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ THE พบว่ามหาวิทยาลัยไทยยังมีจำนวนสถาบันที่อยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกค่อนข้างจำกัดเมื่อเทียบกับประเทศผู้นำในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยไทยมีจุดแข็งด้านการสร้างผลกระทบต่อสังคมและการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีหลายแห่งได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ สะท้อนศักยภาพในการเชื่อมโยงบทบาททางวิชาการกับการพัฒนาสังคมและการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในระยะยาว

ความสามารถของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

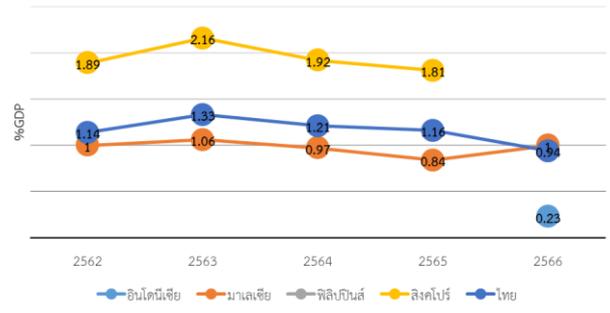
ในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์นั้น IMD ได้วิเคราะห์จากตัวชี้วัดย่อย 23 รายการ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 40 ในปี 2567 และอันดับลดลงมาอยู่ในอันดับที่ 37 ในปี 2568 โดยในกลุ่มนี้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น

- ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของทั้งประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ลดลงจาก 1.16% (อันดับที่ 37) เป็น 0.94% (อันดับที่ 41)
- สัดส่วนนักวิจัยเทียบเท่าทำงานเต็มเวลาต่อประชากร 1,000 คน ลดลงจาก 2.0 (อันดับที่ 40) เป็น 1.7 (อันดับที่ 40)
- จำนวนสิทธิบัตรที่ให้กับคนในประเทศ เพิ่มจาก 591 (อันดับที่ 41) เป็น 663 (อันดับที่ 36)

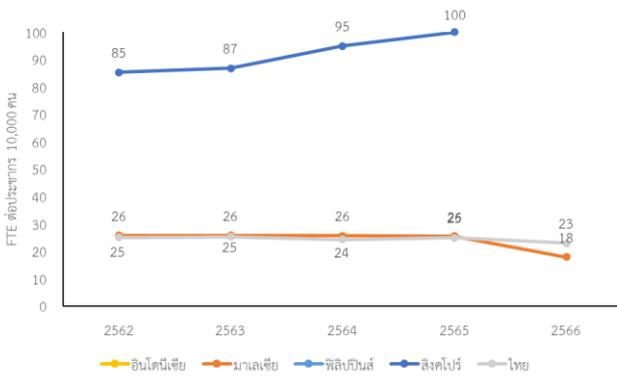
**อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์**

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

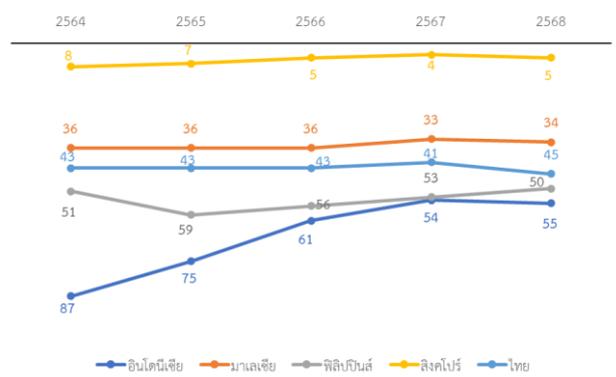
**การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP
เปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน**

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

**จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาแบบเทียบเท่าทำงานเต็มเวลา
ต่อประชากร 10,000 คน เปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน**

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

**อันดับความสามารถด้านนวัตกรรมของประเทศ
The Global Innovation Index (GII)**

ที่มา : The Global Innovation Index (GII), 2568

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่าความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยยังตามหลังประเทศผู้นำในภูมิภาคอย่างสิงคโปร์และมาเลเซีย โดยจากการประเมินของ IMD ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 37 ในปี 2568 ในหมวดโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ สะท้อนข้อจำกัดเชิงโครงสร้างด้านการลงทุนและความหนาแน่นของบุคลากรวิจัยซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานต่อการสร้างองค์ความรู้และการต่อยอดสู่นวัตกรรมในระยะยาว

ในเชิงนโยบาย ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม โดยตั้งเป้าเพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของทั้งประเทศเป็นร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และเพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเป็น ซึ่งมุ่งสร้างฐานความรู้และกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายและเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

ในด้านความสามารถทางนวัตกรรม จากดัชนี The Global Innovation Index (GII) ปี 2568 ซึ่งจัดอันดับ 139 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 45 อันดับลดลงจากปีก่อนหน้า โดยยังมีจุดแข็งในมิติศักยภาพทางการตลาดและผลผลิตจากความคิดสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศผู้นำในภูมิภาคยังมีช่องว่างในด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและสัดส่วนงบประมาณด้านการศึกษาต่อ GDP ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็ง

จากสถิติเหล่านี้ ชี้ให้เห็นว่าประเทศที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยตั้งต้น เช่น การลงทุนในงานวิจัยและพัฒนา (R&D) และการพัฒนาบุคลากรเฉพาะทาง มักมีแนวโน้มสร้างผลลัพธ์ที่ดีในด้านนวัตกรรมได้สูงตามไปด้วย การลงทุนเหล่านี้เป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยเสริมศักยภาพการแข่งขันในระดับโลก นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การออกแบบกฎหมายและกฎระเบียบที่สนับสนุนการพัฒนา นวัตกรรม การเลือกกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เหมาะสม และนโยบายระดับประเทศที่มีความชัดเจนในการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

ความสามารถทางวิชาการของสถาบันวิจัยที่สำคัญในไทยเทียบเคียงกับนานาชาติ

SCImago Institutions Rankings (SIR) เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ใช้วัดความสามารถทางวิชาการของสถาบันวิจัยทั่วโลก โดยพิจารณาจากปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงความเป็นเลิศในด้านการวิจัย นวัตกรรม และผลกระทบทางสังคม การจัดอันดับนี้ จึงถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบศักยภาพของสถาบันวิจัยในแต่ละประเทศ รวมถึงนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบายและประเมินผลด้านการวิจัยและนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการจัดอันดับ SIR ได้แบ่งหน่วยงาน องค์กร และสถาบันวิจัยออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัย 2) สถาบันและหน่วยงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข (แม้จะเป็นหน่วยงานของรัฐหรืออุดมศึกษา) 3) หน่วยงานของรัฐ 4) บริษัทเอกชน และ 5) องค์กรไม่แสวงกำไร

ทั้งนี้ การจัดอันดับของ SIR ประเมินจากปัจจัย 3 มิติ ได้แก่

1. ด้านการวิจัย (Research) ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดด้านความเป็นเลิศของผลงานวิชาการที่เกิดจากสถาบันแต่ละแห่ง ทั้งในแง่จำนวน การถูกอ้างอิงถึง การตีพิมพ์ในวารสารชั้นนำ การอยู่ในกลุ่มผลงานวิจัยที่มีความเป็นเลิศ หรือ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ฯลฯ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของผลงานวิจัยที่เกิดขึ้น
2. ด้านนวัตกรรม (Innovation) ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสิทธิบัตร ได้แก่ การมีสิทธิบัตรอ้างอิง ผลงานวิจัยของสถาบัน สัดส่วนผลงานวิจัยที่มีสิทธิบัตรอ้างอิง และการยื่นขอจดสิทธิบัตรโดยหน่วยงาน
3. ด้านผลกระทบทางสังคม (Societal) ซึ่งเป็นการชี้วัดมิติด้านการแสดงตัวตนบนสื่อออนไลน์และในอินเทอร์เน็ต

จากการจัดอันดับ SCImago Institutions Rankings 2025 ซึ่งได้มีการจัดอันดับสถาบันวิจัยทั่วโลกมากกว่า 10,000 แห่ง พบว่า อันดับที่ 1 ยังคงเป็น Chinese Academy of Sciences (CAS) ของประเทศจีน ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 1 ของโลกมาตั้งแต่ปี 2017 เมื่อพิจารณาเฉพาะ 100 อันดับแรกพบว่า ประเทศที่มีสถาบันติดอันดับมากที่สุดคือสหรัฐอเมริกา ซึ่งติดอันดับมากถึง 38 แห่ง สำหรับประเทศไทย มีสถาบันเข้าร่วมการจัดอันดับทั้งหมด 46 แห่ง โดย 3 สถาบันชั้นนำที่มีอันดับสูงสุด ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยมหิดล เลื่อนจากอันดับ 1,100 ในปี 2024 มาเป็น 931 ในปี 2025 ใกล้เคียงกับ Harbin Engineering University (จีน) และ Baylor Scott & White Research Institute (สหรัฐอเมริกา)
2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขยับจากอันดับ 1,027 ในปี 2024 มาเป็น 995 ในปี 2025 อยู่ในระดับใกล้เคียงกันกับ University of Belgrade (เซอร์เบีย) และ Heinrich Heine Universitat Dusseldorf (เยอรมัน)
3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พัฒนาจากอันดับ 1,768 ในปี 2024 มาเป็น 1,735 ในปี 2025 ใกล้เคียงกับ Royal Melbourne Hospital (ออสเตรเลีย) และ Taipei Veterans General Hospital (ไต้หวัน)

แม้ว่าสถาบันวิจัยชั้นนำของไทยจะมีอันดับที่ดีขึ้นในปีที่ผ่านมา แต่ยังคงตามหลังสถาบันชั้นนำระดับโลกอยู่มาก การเร่งพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยและนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งในแง่การเพิ่มทรัพยากรสนับสนุน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพัฒนาระบบนิเวศการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของสถาบันวิจัยทุกประเภทในประเทศไทย ในระยะยาว การสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบวิจัยและนวัตกรรมจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และผลักดันประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยศักยภาพการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

จากสถานการณ์ของประเทศไทยดังกล่าวข้างต้น ซึ่งให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเผชิญ ซึ่งทางออกไม่ใช่เพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่ต้องอาศัยการวางยุทธศาสตร์ในระยะยาวเพื่อสร้างโอกาสใหม่ให้กับประเทศ ผ่านเสาหลักที่สำคัญ ดังนี้

New Growth Engines เร่งสร้างเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่ และออกแบบแนวทางการปรับตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรม เพื่อให้ประเทศไทยขยับไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงและสร้างมูลค่าเพิ่มสูงได้ พร้อมทั้งส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรมและยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการให้เติบโตและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ผ่านอุตสาหกรรมใหม่ที่ประเทศไทยมีศักยภาพ อาทิ **อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต** ประเทศไทยมีต้นทุนเดิมที่มีทรัพยากรหลากหลายและเป็นครัวของโลก แต่โจทย์ใหม่ต้องยกระดับเป็นครัวแห่งอนาคต **อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่** ประเทศไทยครองฉายา "Detroit of Asia" มาอย่างยาวนานแต่เมื่อโลกเปลี่ยนสู่ยานยนต์ไฟฟ้าและยานยนต์สมัยใหม่ จำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านอย่างมียุทธศาสตร์ให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าที่มีคุณภาพของโลก โดยเร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาคน และการยกระดับ SMEs **อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ** สินค้าอิเล็กทรอนิกส์มีมูลค่าส่งออกสูงสุดของประเทศไทยมาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตามความท้าทายของเทคโนโลยีเปลี่ยนจากยุค Analog/Mechanical ไปสู่ยุค Digital/AI (เช่น Cloud, SSD, Chips) จึงต้องเปลี่ยนผ่านสู่ Advanced Electronics ซึ่งประเทศไทยต้องมุ่งสู่ศูนย์กลางการผลิตชิปของภูมิภาค **อุตสาหกรรมดิจิทัล** ซึ่งไทยมีศักยภาพสูงด้วยอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตกว่าร้อยละ 85% ของประชากร⁸ และคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทยจะมีมูลค่าแตะ 5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2025 โดยการผลักดัน 5G และ AI **อุตสาหกรรมสร้างสรรค์** มูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทยประมาณ 1.5 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นเกือบร้อยละ 10 ของ GDP การผลักดันยุทธศาสตร์ "5F" (Food, Film, Fashion, Fighting, Festival) อย่างเป็นระบบ จะเปลี่ยนจากการขาย "วัฒนธรรมราคาถูก" เป็น "สินทรัพย์ทางปัญญาที่มีมูลค่าสูง" เจาะตลาดโลกได้ **อุตสาหกรรมการแพทย์และสุขภาพ** ประเทศไทยติดอันดับ Top 5 ของโลกด้านการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ ตลาดนี้มีมูลค่าสูง ซึ่งการยกระดับสู่ Global Wellness Hub จะช่วยดึงเม็ดเงินจากนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงแทนการเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวจำนวนมาก

Social Structural Reform ยกระดับสังคมและการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยสร้างระเบียบเศรษฐกิจใหม่ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท้องถิ่นให้สามารถสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองได้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ เปลี่ยนผู้สูงวัยเป็น Silver Economy รวมทั้งออกแบบเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ช่วยให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้ และพัฒนาให้เป็นเมืองคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ควรสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เข้าถึงได้ โดยเฉพาะการเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต สร้างโอกาสทางการศึกษาและบริการสาธารณสุข

Up-skill Re-skill & New-skill ปฏิรูปการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อผลิตคนให้มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและโลกในอนาคต เปลี่ยนประชากรที่ลดลงให้เป็นแรงงานที่มีสมรรถนะและคุณภาพสูง เปลี่ยนโจทย์จาก "ผลิตคนป้อนตลาด" เป็น "สร้างคนสร้างนวัตกรรม" ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการร่วมสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงาน (Productivity) ให้สูงขึ้น

Green Transition สร้างโอกาสในการลงทุนธุรกิจสีเขียว พร้อมกับกระตุ้นการจ้างงานสีเขียว (Green Jobs) และ พัฒนาพลังงานสะอาด ผลักดันให้ประเทศไทยก้าวสู่โมเดลการพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแต่ได้ผลผลิตสูงขึ้น

⁸ ข้อมูลจาก e-Conomy SEA Report

การบรรลุผลสำเร็จขึ้นอยู่กับ การสร้าง "ความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership)" ระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนี้

Reinventing Government ปรับบทบาทภาครัฐ จาก "ผู้ควบคุมกฎ" สู่ "ผู้อำนวยความสะดวกและบูรณาการเชิงระบบ (System Integrator)" โดยเชื่อมโยงสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย กับภาคอุตสาหกรรม และชุมชน ท้องถิ่น (Demand-driven) และปรับแก้กฎหมายที่ล้าสมัย รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ยืดหยุ่น สอดรับกับความต้องการของประเทศ ตอบโจทย์ภาคการผลิตและบริการ

Research & Innovation Ecosystem สร้างระบบนิเวศการวิจัยและนวัตกรรม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงคุณภาพเพื่อการวิจัยและนวัตกรรม (National Quality Infrastructure หรือ NQI) และสร้างเครือข่ายการวิจัยและนวัตกรรม (Research & Innovation Consortium) ควบคู่กับการให้ทุนวิจัยแบบมุ่งเป้า รวมถึงสร้างพื้นที่ทดลองทางนวัตกรรม (Regulatory Sandbox) และสร้างกลไกการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และแก้ไขปัญหาชุมชน สังคม

Innovation Leader ภาคเอกชนต้องเป็นผู้นำในการลงทุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม (RDI) และเป็นแกนนำในการรับและถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูง (Technology Transfer) จากพันธมิตรต่างชาติ เพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีนำเข้าในระยะยาว รวมถึงยกระดับห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Upgrading) สู่อุตสาหกรรมและบริการมูลค่าเพิ่มสูง และสร้างทรัพย์สินทางปัญญาและแบรนด์สินค้าของตนเอง

Engagement & Monitoring ภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วน (Partner) ที่เข้มแข็งในการพัฒนาและตรวจสอบ เพื่อร่วมมือในการสร้างนวัตกรรมสังคม เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสิ่งแวดล้อมในระดับฐานราก รวมถึงทำหน้าที่ตรวจสอบถ่วงดุล สร้างความโปร่งใส เป็นธรรม และติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายที่เชื่อมโยงสู่ผลลัพธ์และผลกระทบ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและสังคมอย่างแท้จริง

ส่วนที่ 1

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ส่วนที่ 1

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และนโยบายของรัฐบาล เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ สภานโยบายยังมีหน้าที่สำคัญในการพิจารณากรอบเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ การกำกับติดตามคณะกรรมการภายใต้สภานโยบายฯ การเสนอแนะมาตรการและแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้าน อววน. การบูรณาการฐานข้อมูล ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของระบบ อววน. ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีองค์ประกอบของสภานโยบายฯ ดังนี้

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

***ตามคำสั่ง us. ที่ 302/2568**

 *นายโสภณ ชาริมย์ รองนายกรัฐมนตรี รองประธานสภาคนที่ 1	 *นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ รองนายกรัฐมนตรี ประธานสภา	 นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล สมว.อว. รองประธานสภาคนที่ 2
กรรมการโดยตำแหน่ง รัฐมนตรี (9)	กรรมการโดยตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยงาน (4)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (10)
 พลเอกภูวลา ภาคพาณิชย์ สมว.กท.	 นายเอกฉัตร นิตติกันที่ประภาส สมว.กค.	 ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า สมว.กษ.
 นายไชยชนก ชิดชอบ สมว.ดศ.	 นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ สมว.พณ.	 นางสาวตรีสุข เกียรติทอง สมว.สง.
 ศ.นุอนุช ภิญโญสินวัฒน์ สมว.ศส.	 นายพัฒนา พร้อมพัฒน์ สมว.สส.	 นายรณรงค์ วงษ์คงชนะ สมว.ฉก.
 ศ.สุภชัย ปทุมนากุล ปลัดกระทรวง อว.	 นายสุรชัย สกิตติคุณรัตน์ ผู้อำนวยการ สอวช.	 นายป๋วยทูล สัชชา
 รศ.กำจร ดิถีทวี	 นายอนันต์ แก้วกำเนิด ผอ.สอช.	 ศ.พ.ประสิทธิ์ วัฒนภา
 นายไพโรจน์ ชูชาติถาวร	 รศ.ประดิษฐ์ วรรณรัตน์ ประธานกรรมการ กกอ.	 รศ.เอมอร ดุจดเกษมชาติ
 นายกันต์ ตระกูลฮุน	 ศ.ม.พ.สิริภุชงค์ ทรงศิวิไล ประธานกรรมการ กสว.	 นายณรงค์ สิริเลิศวรกุล
 นายพิเชษฐ ดุรงคเวโรจน์	 นายสุรชัย สกิตติคุณรัตน์ ผู้อำนวยการ สอวช.	 นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์
 นายพนมิต คีตติปัญจางาม	*** หมายเหตุ: ดำรงตำแหน่ง อยู่ระหว่างสสหา (27 ก.ย. 67)	

รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ <https://www.nxpc.or.th>

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สานนโยบายฯ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกรอบนโยบายของรัฐบาล เพื่อยกระดับระบบ อววน. ให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนี้

1. การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศด้าน อววน.

● แนวทางการขับเคลื่อน อววน. เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล

กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนระบบ อววน. ให้สอดคล้องกับภารกิจเร่งด่วนของรัฐบาล 4 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านความมั่นคง ด้านภัยธรรมชาติ และด้านภัยสังคม ผ่านกลไกสำคัญ อาทิ การยกระดับและพัฒนาทักษะ (Upskill & Reskill) การพัฒนาเทคโนโลยีพร้อมใช้ การสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs Startups Local Enterprises และการใช้กลไกพื้นที่นวัตกรรมเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้อย่างยั่งยืน

● การจัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. พ.ศ. 2571 – 2575

เห็นชอบหลักการจัดทำกรอบนโยบาย อววน. พ.ศ. 2571 – 2575 โดยใช้แนวคิด Mission-Oriented Innovation Policy (MOIP) ถอดโจทย์ใหญ่ของชาติสู่ภารกิจเฉพาะ (Grand Challenges) อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สังคมสูงวัย ความเหลื่อมล้ำ โดยมอบหมาย สอวช. และกระทรวง อว. จัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ฯ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ก่อนจัดสรรงบประมาณ

2. การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ

● โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ระยะที่ 2 พ.ศ. 2569 – 2582

เห็นชอบโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นฯ เพื่อยกระดับคุณภาพครูและการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศอย่างยั่งยืน โดยเปลี่ยนจากการให้ทุนรายบุคคลเป็นการพัฒนาครูเชิงระบบแบบบูรณาการ ผ่านความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย โรงเรียนฝึกหัดครู และหน่วยงานผู้ใช้ในพื้นที่ มีเป้าหมายผลิตครูคุณภาพสูงรวม 10 รุ่น จำนวน 17,392 คน และพัฒนาครูประจำการผ่านกลไก “ศูนย์เครือข่ายชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (School-based Professional Learning Community)” ครอบคลุมโรงเรียนฝึกหัดครูในสังกัด สพฐ. จำนวน 1,808 แห่ง มุ่งสร้างระบบนิเวศการศึกษา พัฒนาครูสมรรถนะสูงตามมาตรฐาน PISA

● ข้อเสนอการขยายระยะเวลาและการปรับปรุงแผนการดำเนินงานโครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงเพื่อตอบโจทย์ภาคการผลิตตามนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2570 – 2574

เห็นชอบโครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ฯ พ.ศ. 2570 – 2574 เพื่อยกระดับขีดความสามารถแข่งขันของประเทศตามนโยบาย Thailand 4.0 มุ่งพัฒนากำลังคนให้มีทักษะเฉพาะด้านเพื่อประกอบอาชีพ (Skills-first) ด้วยกลไก Reskill/Upskill/New-skill ผ่านหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว มีเป้าหมายผลิตกำลังคนอย่างน้อย 80,000 คน ครอบคลุมอุตสาหกรรมด้านเคมีคอนดักเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ ยานยนต์ไฟฟ้า การแพทย์ เกษตร พลังงาน ฯลฯ และมอบหมายให้ สป.อว. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

3. การพัฒนาและยกระดับภาคเกษตรด้วยข้อมูลวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

● ข้อเสนอการบูรณาการและใช้ประโยชน์ข้อมูล เพื่อพัฒนาการเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เห็นชอบการเชื่อมโยงข้อมูลด้านการเกษตรด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในระดับพื้นที่ โดยพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลการเกษตร การสร้างแบบจำลองพยากรณ์เชิงคณิตศาสตร์ และการพัฒนา AI Chatbot เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของเกษตรกรในการบริหารจัดการผลผลิตและลดความเสี่ยงทางการเกษตร และมอบหมายให้กระทรวง อว. เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และให้ สอวช. ประสานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแพลตฟอร์มดังกล่าว

4. การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายและเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของประเทศ

● กรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงด้วย อววน. พ.ศ. 2569 – 2575

เห็นชอบกรอบการพัฒนาฯ และกำหนดเป็นวาระสำคัญเร่งด่วนเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ห่วงโซ่คุณค่าโลก โดยกำหนดยุทธศาสตร์ 3 ระยะ ได้แก่ 1) ระยะสั้น เพื่อเสริมความเข้มแข็ง ATP และ PCB 2) ระยะกลาง เพื่อบ่มเพาะ IC Design และ

3) ระยะยาว เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นเจ้าของเทคโนโลยีขั้นสูง และมอบหมายให้ สอวช. ประสานการขับเคลื่อนทั้งด้านการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Product Champion) การพัฒนากำลังคน และโครงสร้างพื้นฐานวิจัย

- **กรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพด้วย อววน. พ.ศ. 2569 – 2578**

เห็นชอบกรอบการพัฒนาฯ และกำหนดเป็นวาระสำคัญเร่งด่วนเพื่อผลักดันประเทศไทยสู่การเป็น Bio Hub ระดับโลก ครอบคลุมด้านเกษตรยั่งยืน อาหารอนาคต การแพทย์ขั้นสูง และไบโอโซลูชัน มีเป้าหมายสร้างมูลค่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 1 ล้านล้านบาท และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 1 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดตั้ง Thailand SynBio Consortium และกลไก Branded Ingredient เพื่อเชื่อมโยงการวิจัยสู่ตลาดโลก และมอบหมาย สอวช. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน

5. การพัฒนาระบบทุนวิจัยและนวัตกรรม และโครงสร้างหน่วยงานให้ทุน

- **การจัดตั้งกรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานให้ทุนในระบบวิจัยและนวัตกรรม (หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านความมั่นคง)**

เห็นชอบจัดตั้งกรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) ด้านความมั่นคง และมีประกาศสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง การจัดประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2568 และประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนพิเศษ 357 ง วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568 เพื่อเสริมสร้างโครงสร้างระบบทุนวิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้ครอบคลุมทุกมิติ สร้างความเป็นเอกภาพการบริหารจัดการทุนด้านความมั่นคง และส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างชาติ

- **การจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) และร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2568**

เห็นชอบจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) หรือ รวพ. และร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง รวพ. พ.ศ. 2568 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนที่ 92 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2568 โดย รวพ. เป็นโครงสร้างระบบทุนวิจัยที่ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสังคมอย่างแท้จริง และมีภารกิจในการเร่งรัดพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง กำลังคนทักษะสูง ผู้ประกอบการใหม่ และโครงสร้างพื้นฐานวิจัยสนับสนุนอุตสาหกรรมอนาคต การพัฒนาพื้นที่ และเศรษฐกิจฐานราก เพื่อยกระดับการแข่งขันของประเทศ

- **ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสุขภาพ (องค์การมหาชน) พ.ศ.**

เห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสุขภาพ (องค์การมหาชน) พ.ศ. โดยยกเลิกระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2554 และแก้ไขเพิ่มเติม และให้จัดตั้งสำนักงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสุขภาพ (องค์การมหาชน) เพื่อบริหารจัดการและให้ทุนสำหรับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีขั้นสูงและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568

6. การกำหนดกรอบเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

เห็นชอบกรอบเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา จำนวน 115,236.1571 ล้านบาท และกรอบเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จำนวน 44,900 ล้านบาท และเห็นชอบระบบการจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติกรอบเงินดังกล่าว เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2568 และสภานโยบายได้แต่งตั้ง รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สรนิต ศิลธรรม เป็นประธานกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษา และศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ เป็นประธานกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

7. ปลดล็อกกฎหมาย กฎ ระเบียบ เพื่อพัฒนาระบบ อววน. ให้เกิดระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรม

เห็นชอบประกาศสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566 และ พ.ศ. 2568 และประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนพิเศษ 353 ง เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนวิจัยและนวัตกรรม และผลักดันให้

สถาบันวิจัยของประเทศขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ได้ปรับปรุงข้อบังคับคณะกรรมการ
อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน
พ.ศ. 2562 โดยแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นสำคัญโดยเฉพาะหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอำนวยการ (กอวช.) คณะกรรมการหน่วย
บริหารและจัดการทุน การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการและการรักษาการแทน และอำนาจสภานโยบาย รวมถึงอกระเปียบว่าด้วยการ
จัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2568 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาและจัดสรรทุนของหน่วยบริหารและจัดการทุนภายใต้
สอวช. ให้มีความชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ อววน.

ส่วนที่ 2

ผลงานการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ
ของ สอวช. ปี 2568

ส่วนที่ 2

ผลงานการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ ของ สอวช. ปี 2568

อววน. เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สอวช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาระบบ อววน. ของประเทศให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูง ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนนโยบายของ สอวช. ครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง การเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการนวัตกรรม การยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำ การลดก๊าซเรือนกระจก การเพิ่มแรงงานทักษะสูง และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน. ของประเทศให้ก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จากระบบ อววน. ให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ โดยคาดหวังว่าผลการดำเนินงานของ สอวช. จะเป็นคานงัดที่สำคัญในการเร่งการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วได้สำเร็จ และเปิดโอกาสให้มีการใช้ประโยชน์ระบบ อววน. ในภาคส่วนต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การฟื้นฟูประเทศในระยะเร่งด่วน และการพัฒนาประเทศในระยะยาว

การดำเนินงานของ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มุ่งเน้นการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการที่สำคัญใน 6 มิติ ดังนี้

1. สร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการสเกลอัพ (Scaleup) สู่ตลาดในและต่างประเทศ
2. ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)
3. นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
4. นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (GHG Net Zero Emissions)
5. พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation)
6. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการสเกลอัพสู่ตลาดในและต่างประเทศ

การผลักดัน E-Commercial and Innovation Platform (ECIP) ให้เป็นกลไกสนับสนุนการขยายตลาดสินค้านวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

E-Commercial and Innovation Platform หรือ ECIP เป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ในการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการในการนำสินค้านวัตกรรมออกสู่ตลาดเชิงพาณิชย์ โดย สอวช. ได้ออกแบบชุดกลไกสนับสนุนแบบครบวงจรที่บูรณาการฐานข้อมูลตลาด เครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือวิเคราะห์ และความร่วมมือจากภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันให้เกิดวิสาหกิจฐานนวัตกรรมที่มีมูลค่ารวมมากกว่า 1,000 ล้านบาทต่อปี และมีจำนวนเฉลี่ย 1,000 รายทั่วประเทศ ซึ่งได้ทดลองนำร่องร่วมกับอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่เป็นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษในแต่ละภูมิภาค ผ่านเครือข่ายมหาวิทยาลัยกว่า 44 แห่งทั่วประเทศ เพื่อยกระดับสินค้านวัตกรรมและวัตถุดิบท้องถิ่นให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น ควบคู่กับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของภาครัฐ รองรับการผลิตก่อนออกสู่ตลาด

จากการประเมินผลการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่ผ่านมา พบช่องว่างเชิงระบบด้านกลไกสนับสนุนการนำสินค้านวัตกรรมเข้าสู่ตลาด และเพื่อแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าว สอวช. จึงได้พัฒนานโยบาย ECIP โดยต่อยอดจุดแข็งของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่มี Innovation Platform รองรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่แล้ว โดยออกแบบให้ ECIP เสริมกลไกเดิมในมิติการเชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ผ่านช่องทางดิจิทัลและระบบ E-commerce ซึ่งจะช่วยให้สินค้านวัตกรรมสามารถขยายผลออกสู่ตลาดได้จริง สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่น และเชื่อมโยงผลผลิตจากพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าระดับประเทศและระดับโลก

กลไก ECIP ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการด้านยุทธศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการติดตามประเมินผล ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 โดยให้นำ ECIP มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแผนงานและบริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และมอบหมายให้อุทยานฯ ทำงานร่วมกับ สอวช. ในการดำเนินการนำร่องอย่างเป็นระบบ โดย สอวช. ทำหน้าที่เป็น Strategic Partner ในการออกแบบแนวทางการขับเคลื่อนและยกระดับ ECIP ไปสู่การเป็น National Platform ในระยะถัดไป

ในระยะยาว ECIP จะเป็นกลไกเชิงระบบที่ทำหน้าที่เชื่อม “พื้นที่-นวัตกรรม-ตลาด” เข้าด้วยกันอย่างเป็นรูปธรรม ช่วยเสริมศักยภาพของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในการผลักดันสินค้านวัตกรรมจากระเบียงเศรษฐกิจพิเศษสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจระดับพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง และยกระดับผู้ประกอบการไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก พร้อมสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาประเทศสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมอย่างยั่งยืน

การจัดหมวดหมู่ Taxonomy การขนส่งทางอากาศของประเทศไทย

การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคการขนส่งถือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศไทยในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากภาคการขนส่งเป็นแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีสัดส่วนสูง และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำเกณฑ์การประเมินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจในรายงาน “Thailand Taxonomy” โดยพิจารณาเป้าหมายระดับชาติ เงื่อนไขเฉพาะของประเทศไทย และแนวทางที่สอดคล้องกับภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดหมวดหมู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจให้มีความชัดเจนและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สอวช. มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานยั่งยืนของกระบวนการผลิตไบโอเอทานอล ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการพัฒนาเชื้อเพลิงอากาศยานยั่งยืน (Sustainable Aviation Fuel: SAF) จึงสนับสนุนข้อมูลเชิงนโยบายที่สำคัญในการจัดทำ Taxonomy ตามเกณฑ์ของ ธปท. ที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมการลงทุนและสนับสนุนกิจกรรมสีเขียวที่เกี่ยวข้องกับการผลิต SAF ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงิน เช่น การเข้าถึงสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับโครงการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ได้จัดทำมาตรฐาน Sustainable Biochemicals Standard รวมถึงมาตรฐานเอทานอลยั่งยืน ซึ่งจะผลักดันให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป โดยการผลักดันเชิงนโยบายดังกล่าวถือเป็นหนึ่งในกลไกที่จะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

และสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมอนาคตหลายประเภท โดยเฉพาะอุตสาหกรรมโรงกลั่นชีวภาพที่สามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมปลายน้ำ เช่น อุตสาหกรรมอาหารฟังก์ชันและอุตสาหกรรมเมสซ์ภัณฑ์

ระเบียบร่วมทุน (สถาบันวิจัย) : University Holding Company: กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยไทย

University Holding Company หรือ UHC เป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ เพิ่มความคล่องตัวของระบบราชการ ทำหน้าที่บริหารการลงทุนด้านนวัตกรรมอย่างมืออาชีพ ผ่านการลงทุนและสร้างธุรกิจเทคโนโลยี (Spin-off)

สอวช. พลักดัน “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566” ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 เพื่อปลดล็อกด้านระเบียบและข้อกฎหมายที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐจับมือกับภาคเอกชนได้อย่างมั่นใจ และส่งเสริมให้งานวิจัยเทคโนโลยีขั้นสูง (Deep Tech) สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับมหภาคของประเทศได้อย่างแท้จริง

การประกาศใช้กฎหมายในปี พ.ศ. 2566 ส่งผลให้มหาวิทยาลัยเกิดความเชื่อมั่นและตื่นตัวในการจัดตั้ง UHC เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และปัจจุบันประเทศไทยมี UHC ที่จัดตั้งแล้ว จำนวน 12 แห่ง มีทุนจดทะเบียนรวมกว่า 500 ล้านบาท และได้ร่วมลงทุนในธุรกิจนวัตกรรม (Spin-off และ Startup) กว่า 110 แห่ง ซึ่งเป็นผลสัมฤทธิ์จากการที่ สอวช. หนุนเสริมกระบวนการทำงานผ่านการจัดกิจกรรม “UHC Learn & Share” และโครงการพัฒนาเครือข่าย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการตีความกฎหมายและการบริหารความเสี่ยงส่งผลให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยกล้าตัดสินใจในการลงทุนเพิ่มมากขึ้น

ต่อมาได้ขยายผลต่อเนื่องสู่ปี 2568 ซึ่งการดำเนินงานครอบคลุมสถาบันวิจัยของรัฐที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง (Deep Tech) และโครงสร้างพื้นฐานระดับชาติที่พร้อมต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ แต่ยังติดขัดเรื่องสถานะทางกฎหมายในการร่วมทุน โดยสอวช. ได้ศึกษาความพร้อม วิเคราะห์สถานะ และหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกลั่นกรองข้อเสนอสู่การพิจารณาของสภานโยบายฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 และสภานโยบายออก “ประกาศสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566 และ พ.ศ. 2568” ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 ครอบคลุม 7 หน่วยงาน ได้แก่ (1) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (3) สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (4) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (5) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (6) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) และ (7) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ซึ่งประกาศดังกล่าวทำให้หน่วยงานมีอำนาจทางกฎหมายในการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัย ส่งผลให้สามารถนำผลงานวิจัยระดับชาติไปต่อยอดเป็นธุรกิจนวัตกรรม สร้างรายได้ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

“สอวช. มีบทบาทที่สำคัญมากเลยในการขับเคลื่อน University Holding Company ตั้งแต่จัดตั้งนโยบาย แล้วก็ระเบียบต่าง ๆ ที่ปลดล็อกกลไก ทำให้มหาวิทยาลัย สามารถที่จะอ้างอิงระเบียบต่าง ๆ ที่ สอวช. ออก และนำมาใช้เป็นต้นแบบในการจัดตั้ง University Holding Company ของตัวเองได้ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม Learn and Share ของ UHC หรือเรื่องของการพัฒนาเครือข่าย UHC Network ต่าง ๆ ทำให้เราได้มีการแลกเปลี่ยนกันว่าปัญหาที่เราเจอ วิธีการแก้ไข และแนวทางสามารถแชร์กับ สอวช. ได้ด้วยว่าจะมีกลไก อะไรที่สามารถช่วยมาสนับสนุนได้ในอนาคต”

ผศ.ดร.รัชณี กุลยานนท์

รองอธิการบดีฝ่ายนวัตกรรม
และความร่วมมือระหว่างประเทศ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)

รายงานการวิเคราะห์โอกาสสำหรับประเทศไทย (Strategic Positioning Analysis) และกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสม (Niche) ในอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง

ภาคการผลิตของประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและการส่งออก โดยสร้างมูลค่าจากการผลิตที่ใช้สินค้าชั้นกลาง ซึ่งมีองค์ความรู้ซับซ้อนจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังไม่สามารถต่อยอดองค์ความรู้เหล่านี้ไปสู่ภาคส่วนอื่นภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากรายงาน ICIO-TIVA Highlights: GVC Indicators for Thailand พ.ศ. 2566 ซึ่งจัดทำโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) พบว่า มูลค่าเพิ่มภายในประเทศสำหรับสินค้าส่งออก (Domestic Value Added in Foreign Final Demand) ลดลงจากร้อยละ 43.2 ในปี 2551 เหลือเพียงร้อยละ 29.8 ในปี 2563 และมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องตลอด 20 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ภาคการผลิตที่สำคัญของไทยยังคงอยู่ในตำแหน่งเดิมหรือเปลี่ยนแปลงได้ช้า ไม่สามารถเคลื่อนย้ายไปสู่ตำแหน่งที่มีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าได้ และจากข้อมูล OECD ปี 2564 ชี้ให้เห็นว่าอุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะกลุ่มไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยังคงอยู่ในช่วงปลายน้ำ เน้นการประกอบและส่งออกไม่สามารถก้าวไปสู่การผลิตต้นน้ำที่สร้างมูลค่าเพิ่มจากการออกแบบและนวัตกรรมได้

อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจโลกและเป็นพื้นฐานของเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า ระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ บริการจัดเก็บข้อมูล โครงข่ายสื่อสาร และอุปกรณ์ Internet of Things (IoT) ทำให้รัฐบาลทั่วโลกมุ่งสร้างความมั่นคงในอุตสาหกรรมนี้ โดยเฉพาะในประเทมหาอำนาจ และข้อมูล World Semiconductor Trade Statistics (WSTS) คาดว่าในปี 2567 อุตสาหกรรมนี้จะเติบโตถึงร้อยละ 16 มีมูลค่า 611 พันล้านดอลลาร์ และแนวโน้มการลงทุนทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นเป็น 1.2 ล้านล้านดอลลาร์ต่อปี อย่างไรก็ตามการลงทุนในอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ต้องใช้เงินทุนสูง เทคโนโลยีขั้นสูง และยังมีอุปสรรคทางภูมิรัฐศาสตร์ที่กระทบต่อห่วงโซ่อุปทาน

สำหรับประเทศไทยถึงแม้จะมีทรัพยากรและศักยภาพบางส่วน แต่ยังมีข้อจำกัดอีกหลายด้าน เช่น กฎระเบียบที่ซับซ้อน สิ่งจูงใจทางการเงินที่ไม่เพียงพอ ขาดโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการวิจัยและพัฒนา (R&D) และการเข้าถึงตลาดโลกเนื่องจากข้อตกลงการค้า จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดย สอวช. ได้จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทยให้เข้าถึงห่วงโซ่อุปทานโลกด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเปิดช่องทางของประเทศไทยและออกแบบมาตรการที่ครอบคลุม ได้แก่ การปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการลงทุน การเสนอสิ่งจูงใจที่ดึงดูดนักลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพด้าน R&D และการวางกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ข้อเสนอเหล่านี้มุ่งให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงให้แข่งขันได้ในระดับสากล พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สอวช. ได้เสนอกลไกริเริ่มสำคัญ (Initiative Design) ในการประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจด้านการติดตามและปรับปรุงนโยบายและแผนการพัฒนาอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 เพื่อปรับบทบาทสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง โดย BOI ได้รับข้อเสนอการกำหนดจุดมุ่งเน้นของประเทศไทยในด้าน Power, Sensor, Photonics และ IC Design เพื่อบรรจุในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง (National Semiconductor Strategy) และนำเสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการกำกับยุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2/2568 วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2568 และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานครนำร่างข้อเสนอการพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงด้วยการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไปเป็นกรอบความร่วมมือ (MOU) กับมหาวิทยาลัยรัฐอริโซนา สหรัฐอเมริกา เพื่อกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสม (Niche) ในอุตสาหกรรมนี้ ซึ่งคาดหวังว่าประเทศไทยจะสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อน มีมูลค่าเพิ่มสูง และแข่งขันในตลาดโลกได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีชีววิทยาศาสตร์ในประเทศไทย

ชีววิทยาศาสตร์และวิศวกรรมชีวภาพ (Synthetic and Engineering Biology) เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่มีศักยภาพสูงในการเปลี่ยนแปลงโลกและสร้างผลกระทบต่ออุตสาหกรรมหลายประเภท อาทิ พลังงานชีวภาพ เกษตรกรรม เคมีภัณฑ์ อาหาร และการแพทย์ ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยอาศัยการออกแบบและปรับแต่งกระบวนการทางชีวภาพในสิ่งมีชีวิต ผ่านเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น การปรับแต่งจีโนม (Genome Editing) การออกแบบเซลล์สังเคราะห์ (Cell Synthesis) การหมักแบบมุ่งเป้า (Precision Fermentation) และการผลิตสารชีวภาพ (Biomanufacturing)

ประเทศไทยมีความพร้อมหลายด้าน ทั้งโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยและพัฒนา และการผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีชีวภาพอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การยกระดับจากเทคโนโลยีชีวภาพพื้นฐานไปสู่ชีววิทยาศาสตร์ยังมีช่องว่างสำคัญ เช่น หลักสูตรการศึกษาที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรม โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการขยายขนาด (Scale-up Facility) กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ความเข้าใจและการยอมรับจากประชาชน และการสนับสนุนการลงทุนต่อเนื่องจากรัฐและเอกชน ทั้งนี้เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจชีวภาพในอาเซียน และสามารถแข่งขันในระดับโลกได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องมีแผนที่นำทาง (Roadmap) ที่กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบนิเวศ ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันวิจัย โดยสอวช. ได้ศึกษาสถานภาพความพร้อมของประเทศและกำหนดทิศทางนโยบายเสนอที่ประชุม Thailand SynBio Consortium และได้รับความเห็นชอบให้นำกรอบนโยบายไปออกแบบกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย และให้นำเสนอสถานนโยบายฯ ต่อไป เพื่อให้เป็นกรอบสำคัญในการพัฒนางานวิจัยและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมชีวภาพและชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทยให้เติบโตและแข่งขันได้ในระดับสากล

แพลตฟอร์มการดำเนินงานด้าน Positive Lists ที่ลดขั้นตอนหรืออำนวยความสะดวก และผลักดันให้มีการจัดงบประมาณสนับสนุนการทำ Positive List

ปี 2566 ประเทศไทยสร้างมูลค่าการส่งออกอาหารอนาคต (Future Food) มากกว่า 140,000 ล้านบาท โดยกลุ่มอาหารสุขภาพและสารประกอบเชิงฟังก์ชันครองสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 89 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด และมีแนวโน้มเติบโตสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความต้องการผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพและสารประกอบเชิงฟังก์ชันเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งประเทศไทยมีจุดแข็งด้านวัตถุดิบธรรมชาติที่มีคุณสมบัติและประโยชน์เชิงฟังก์ชันหลากหลาย เช่น กระจ่างดำ ขมิ้นชัน โกโก้ ฯลฯ สามารถนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีมูลค่าเพิ่มสูง นอกจากนี้ยังมีศักยภาพด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อผลิตสารประกอบเชิงฟังก์ชันที่สามารถทดแทนสารนำเข้าที่มีราคาแพง

อย่างไรก็ตาม การนำสารเหล่านี้ไปใช้ในผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพจำเป็นต้องมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อยืนยันคุณสมบัติและผ่านกระบวนการขึ้นทะเบียนที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ใช้เวลาและต้นทุนสูง และเพื่อแก้ไขปัญหา สอวช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงจัดทำบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย (Positive Lists for Other Function Claim) ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการสามารถนำรายการสารสำคัญในบัญชีไปใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ทันที โดยไม่ต้องลงทุนทำวิจัยและรวบรวมข้อมูลหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เอง ซึ่งการมีบัญชี Positive Lists จะทำให้การออกผลิตภัณฑ์สุขภาพสู่ตลาดรวดเร็วขึ้น เพิ่มโอกาสสร้างนวัตกรรม และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารอนาคตไทย

สอวช. ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชีดังกล่าว ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ รวมถึงการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic Review) เพื่อยืนยันความปลอดภัยและประโยชน์ของสารสำคัญ สอวช. จึงร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) หน่วยบริหารจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถการแข่งขัน (บพข.) และ Food Innovation and Regulation Networks (FIRN) ภายใต้สมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางอาหาร

แห่งประเทศไทย (FoSTAT) ออกแบบกลไกการทำงานและทดลองขับเคลื่อนการสร้างบัญชี Positive Lists สำหรับสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทยที่สามารถใช้กล่าวอ้างหน้าที่อื่นได้อย่างเป็นทางการ โดยตั้งเป้าหมายสร้างบัญชีรายการกล่าวอ้างให้ได้ 150 รายการภายในปี พ.ศ. 2570 ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดต้นทุนการวิจัย และสนับสนุนการใช้วัตถุดิบไทยในผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างกว้างขวาง

บัญชี Positive Lists ถูกนำไปใช้เป็นประเด็นการให้ทุนวิจัยในหลายแผนงาน เช่น งบประมาณการอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต พ.ศ. 2569 ทุนวิจัยแผนอาหารมูลค่าสูงของ บพข. พ.ศ. 2568 และแผนบูรณาการการให้ทุนวิจัยของ สวก. พ.ศ. 2568 และได้รับการบรรจุในแผนบูรณาการอุตสาหกรรมแห่งอนาคตของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม บพข. และ สวก. ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพได้รวดเร็วขึ้น ลดต้นทุนการวิจัย และเพิ่มโอกาสแข่งขันในตลาดโลก

“ด้วยความร่วมมือของ อย. และ สอช. ในฐานะ Key Partner บูรณาการนโยบาย วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สู่การกำกับดูแลอาหารยุคใหม่เด็หน้า Positive List และการกล่าวอ้างทางสุขภาพบนฐานหลักฐานเชิงประจักษ์ เสริมความเชื่อมั่น ยกระดับอุตสาหกรรมอาหารไทยสู่ห่วงโซ่การผลิตระดับโลกอย่างยั่งยืน”

เกษียร เลิศชาย เลิศวุฒิ

รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

สมุดปกขาว : ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง และความท้าทายในการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทยมีปัจจัยหลายด้านประกอบกัน ทั้ง 1) ด้านเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาความยากจน ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนที่สูงขึ้น การประกอบอาชีพมีจำกัดและมีการแข่งขันทางการค้ามากขึ้น 2) ด้านสังคมและชุมชน เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคมผู้สูงอายุ การเข้าถึงบริการของรัฐ ทั้งการบริการทางด้านความรู้ การบริการทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การบริการทางด้านสังคม ภายใต้ข้อจำกัดทางกฎหมายและสภาพของพื้นที่ รวมถึงเทคโนโลยีการสื่อสารที่เข้าไม่ถึง และ 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การสูญเสียป่าและพื้นที่สีเขียว การเผา หมอกควัน และภัยแล้ง

ประเทศไทยมีพื้นที่สูง จำนวน 54.97 ล้านไร่ ครอบคลุม 4,205 กลุ่มบ้าน ในพื้นที่ 23 จังหวัด ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) เชียงราย 3) ลำพูน 4) ลำปาง 5) แม่ฮ่องสอน 6) ตาก 7) แพร่ 8) น่าน 9) พะเยา 10) อุตรดิตถ์ 11) สุโขทัย 12) พิษณุโลก 13) กำแพงเพชร 14) พิจิตร 15) เพชรบูรณ์ 16) เลย 17) นครสวรรค์ 18) อุทัยธานี 19) สุพรรณบุรี 20) กาญจนบุรี 21) ราชบุรี 22) เพชรบุรี และ 23) ประจวบคีรีขันธ์ โดยบางจังหวัดของพื้นที่สูง อาทิ แม่ฮ่องสอน และ ตาก เป็นจังหวัดที่ติดอันดับจังหวัดยากจน 1 ใน 10 ของประเทศมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่สูง โดย อววน. เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยแก้ปัญหาและรับมือความท้าทายในการพัฒนาพื้นที่สูง โดยมีประเด็นที่สำคัญ คือ ต้องมีกลไกการบูรณาความร่วมมือของทุกภาคส่วนในพื้นที่สูงให้มีเป้าหมายร่วมกัน สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัยเป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรม

สอวช. ได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูง เสนอคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และมอบหมายให้ สอวช. และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เชื่อมโยงข้อเสนอแนะกับแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2567-2570 และเห็นชอบการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการงานวิจัยบนพื้นที่สูง โดย สอวช. เป็นประธานและเลขานุการ เพื่อผลักดันการบูรณาการงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน พร้อมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมถึงให้ประชาชนในพื้นที่สูงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอกลไกการพัฒนาแพลตฟอร์มด้านการจัดการพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่ (Destination Management System : DMS)

คู้บางกะเจ้าได้รับการยอมรับว่าเป็น “ปอดของกรุงเทพมหานคร” ด้วยศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและภูมิประเทศที่มีลักษณะเฉพาะคล้ายรูปกระเพาะหมู พื้นที่แห่งนี้ไม่เพียงเป็นแหล่งธรรมชาติที่สำคัญ แต่ยังเป็นศูนย์รวมเครือข่ายชุมชนที่มีภูมิปัญญาด้านอาหารและสมุนไพร ซึ่งเกิดจากการนำทรัพยากรในพื้นที่มาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เข้ามาร่วมพัฒนาและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การพัฒนาพื้นที่คู้บางกะเจ้ายังขาดกลไกการเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นระบบ ทำให้การดำเนินงานขาดทิศทางร่วมกัน ดังนั้น การสร้างแพลตฟอร์มระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่ จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยรวบรวมข้อมูลหลายมิติ เชื่อมโยงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนและการจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

สอวช. ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่คู้้งบางกะเจ้า ครอบคลุมข้อมูลสินค้าและบริการที่มีศักยภาพ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแผนที่พื้นที่สำคัญในมิติต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการออกแบบแพลตฟอร์ม โดยจัดทำแผนที่ 5 ประเภท ได้แก่ 1) แผนที่ศูนย์เรียนรู้ 2) แผนที่คาเฟ่และร้านอาหาร 3) แผนที่ที่พักในคู้้งบางกะเจ้า 4) แผนที่โบราณสถานและศาสนสถาน และ 5) แผนที่สวนเกษตรและพื้นที่สีเขียว และจากการรวบรวมข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ นำไปสู่การออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอกลไกการพัฒนาแพลตฟอร์มและแนวทางการขยายผลไปยังพื้นที่อื่นในอนาคต

ข้อเสนอดังกล่าวได้นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการสำนักบริหารและกำกับกำกับการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่คู้้งบางกะเจ้าสู่ความยั่งยืน Our Khung Bangkachao @ มุลินธิชัยพัฒนา เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้นำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่มาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ Our Khung Bangkachao และมอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดิน ในฐานะหน่วยงานนวัตกรรมและข้อมูลได้ออกแบบการเชื่อมต่อข้อมูล (API) พัฒนาระบบฐานข้อมูล การแสดงผล และกลไกการใช้งาน เพื่อให้แนวคิดและผลการศึกษาเกิดการใช้จริงในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเชื่อมโยงระบบเข้ากับการส่งเสริมคนรุ่นใหม่ในชุมชนให้สามารถดูแลเนื้อหาและเชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่ โดยกำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินงาน 2 ปี

การพัฒนาแพลตฟอร์มสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่คู้้งบางกะเจ้า จะช่วยสร้างระบบข้อมูลที่เป็นเอกภาพ เชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นต้นแบบที่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการพื้นที่เชิงนิเวศและชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ในการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

การขยายผลจาก Social Enterprise Incubation Platform

สอวช. ออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise Incubation Platform) เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนผู้ประกอบการทางสังคม วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการท้องถิ่นที่สนใจ โดยกลไกนี้มุ่งเน้นการเชื่อมโยงสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และการสนับสนุนที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าถึงทรัพยากรและสิทธิประโยชน์จากหน่วยงานภายใต้การกำกับของกระทรวง อว. รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ระบบนิเวศนวัตกรรมและพื้นที่เศรษฐกิจนวัตกรรมรองรับการดำเนินงานนี้จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีศักยภาพและความพร้อมในการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง สร้างรายได้และการจ้างงาน กระจายรายได้สู่ภูมิภาค และยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อสังคมให้มีความเข้มแข็ง ผ่านการใช้กลไกบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม พร้อมทั้งออกแบบ รูปแบบการประเมินผลกระทบทางสังคม (Social Impact) ที่สามารถวัดผลได้จริงและจับต้องได้

สอวช. ได้ออกแบบและจัดอบรมร่วมกับคณะสหวิทยาการและการประกอบการ มหาวิทยาลัยทักษิณ ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2568 โดยบุคลากรของมหาวิทยาลัยผ่านการอบรม 14 คน และเกิดการสร้างโมเดลธุรกิจเพื่อสังคม 2 โมเดลสำหรับผู้ประกอบการในพื้นที่ และมหาวิทยาลัยทักษิณได้นำ Framework จากกลไกบ่มเพาะฯ ไปใช้เป็นต้นแบบในการออกแบบโมเดลธุรกิจ ซึ่งได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร CABI Digital Library เรื่อง From Village Hands to World Markets: VARNI's Community-Powered Thai Sedge Wickerwork Enterprise Story และได้ นำ Framework ของกลไก Social Enterprise Incubation Platform ไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนชุดวิชาโท “การประกอบการเพื่อสังคม” (Social Entrepreneurship หรือ SE) โดยใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Hybrid) ทั้งภาคทฤษฎีผ่าน MOOC for All และการปฏิบัติจริง เพื่อเตรียมผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ

การดำเนินงานนี้ช่วยให้ผู้ประกอบการท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจเพื่อสังคม สามารถสร้างโมเดลธุรกิจที่ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนและตลาด พร้อมทั้งยกระดับความสามารถในการแข่งขัน และมีการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นต้นแบบที่สามารถขยายผลไปยังมหาวิทยาลัยและชุมชนอื่น ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการเพื่อสังคมที่เข้มแข็งทั่วประเทศ

“ขอชื่นชมการดำเนินงานของ สอวช. ในการสนับสนุนการพัฒนา
ทักษะการโค้ชด้านผู้ประกอบการเพื่อสังคม เสริมสร้างองค์ความรู้
ใหม่ให้คณาจารย์คณะสหวิทยาการและการประกอบการเพื่อนำไป
ต่อยอดการเรียนรู้ ของนิสิตและการบ่มเพาะผู้ประกอบการสังคม
พร้อมขยายองค์ความรู้สู่ชุมชนร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยสู่การสร้าง นวัตกรรมสังคมอย่างยั่งยืน”

รศ.ดร. รุ่งรวี จิตภักดี

คณบดีคณะสหวิทยาการและการประกอบการ
มหาวิทยาลัยทักษิณ

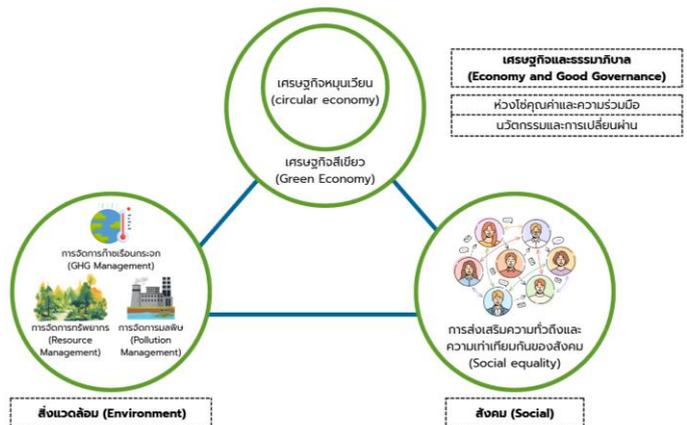
นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (GHG Net Zero Emissions)

กลไกนวัตกรรมเชิงระบบที่เชื่อมโยงและเปิดรับการสนับสนุนร่วมกันในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ (Scaleup) ที่พยายามเปลี่ยนแปลงผู้ประกอบการไปสู่ Green Transition ทั้งห่วงโซ่อุปทาน

การปรับตัวของธุรกิจไปสู่แนวทางสีเขียว หรือ Green Transition ถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการแข่งขันของภาคธุรกิจ ภายใต้สถานการณ์โลกที่กำลังเผชิญกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาระบบนิเวศด้านนวัตกรรมและการเงินจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนผู้ประกอบการให้สามารถพัฒนาธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามปัจจุบันพบว่าผู้ประกอบการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไม่สามารถมองเห็นภาพรวมของการสนับสนุนจากระบบนิเวศทั้งสามด้าน ได้แก่ 1) ด้านธุรกิจ 2) ด้านนวัตกรรม และ 3) ด้านการเงิน ได้อย่างชัดเจน อีกทั้งผู้ประกอบการจำนวนมากได้รับการสนับสนุนเพียงบางมิติหรือเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะเอื้อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจสีเขียวอย่างมีประสิทธิภาพ จากสถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างกลไกเชิงระบบ ที่สามารถเชื่อมโยงกลไกทั้งสามด้านเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสได้อย่างครบวงจร

สอวช. ได้ออกแบบกลไกนวัตกรรมเชิงระบบ (Systemic Innovation Mechanism) ที่เชื่อมโยงการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในลักษณะของโครงการขนาดใหญ่ (Scale-up) โดยมุ่งขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านของผู้ประกอบการและห่วงโซ่อุปทานไปสู่ Green Transition อย่างเป็นระบบ โดยกลไกดังกล่าวมิได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง หากแต่ครอบคลุมทั้งเครือข่ายธุรกิจและห่วงโซ่อุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการปรับตัวไปพร้อมกันและสร้างผลกระทบเชิงบวก ซึ่งหนึ่งในเครื่องมือสำคัญภายใต้กลไกดังกล่าว คือ ตัวชี้วัดผู้ประกอบการเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Green Enterprise Indicator: GEI) เป็นเครื่องมือในการประเมินศักยภาพและระดับความพร้อมของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจสีเขียว ครอบคลุมทั้งมิติของสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และธรรมาภิบาล นอกจากนี้ ตัวชี้วัด GEI สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการเชื่อมโยงการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และมาตรการสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้กลไกดังกล่าวสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการในภาคปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ ตัวชี้วัด GEI อยู่ระหว่างกระบวนการพัฒนาไปสู่มาตรฐานการตรวจสอบและรับรองแห่งชาติ (มตช.) ในฐานะมาตรฐานระดับชาติ ซึ่งคาดว่าจะประกาศเป็น มตช. ภายในปี พ.ศ. 2569 และจะเป็นหนึ่งในเครื่องมือกลางในการเชื่อมโยงแหล่งเงินทุนและสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการเงิน เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจไทยในตลาดโลก

ในระยะต่อไป สอวช. จะต่อยอดการดำเนินงานโดยมุ่งพัฒนา กลไกนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถเชื่อมต่อกับห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจขนาดใหญ่ และขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ห่วงโซ่อุปทานสีเขียวตลอดทั้งระบบ โดยอาศัยระบบที่ปรึกษา ระบบพี่เลี้ยง และองค์ความรู้ที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายใต้ระบบ อววน.

Technology Foresight Scenarios and Policy Impact Assessment: Green Hydrogen

การวิจัยนโยบาย เรื่อง Technology Foresight Scenarios and Policy Impact Assessment: Green Hydrogen ถือเป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำนโยบายเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนระดับภูมิภาค ผ่านความร่วมมือด้านการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI) ในกรอบความร่วมมือ APEC Policy Partnership on Science, Technology and Innovation (PPSTI) โดยได้เผยแพร่ข้อมูลผ่านฐานข้อมูล APEC Publication Database อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2568

การวิจัยนโยบายดังกล่าวจัดทำโดย ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค (APEC Center for Technology Foresight) และได้รับความเห็นชอบในการดำเนินงานผ่าน PPSTI ซึ่งเป็นกลไกความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สำคัญของเอเปค โดยใช้กระบวนการคาดการณ์อนาคต (Technology Foresight) เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มเทคโนโลยีไฮโดรเจนสีเขียวในระยะยาว และประเมินผลกระทบเชิงนโยบายที่อาจเกิดขึ้นในระดับภูมิภาค ผลด้าน อววน. ที่คาดว่าประเทศไทยจะได้รับ ได้แก่

การเสริมสร้างขีดความสามารถของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์และสถาบันอุดมศึกษาในการกำหนดทิศทางการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไฮโดรเจนสีเขียวอย่างเป็นระบบ การยกระดับองค์ความรู้และทักษะของนักวิจัยไทยผ่านการมีส่วนร่วมในเครือข่ายความร่วมมือด้าน STI ระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ตลอดจนการใช้ผลการคาดการณ์อนาคตเป็นฐานข้อมูลเชิงนโยบายในการจัดลำดับความสำคัญด้านการลงทุนการวิจัยและนวัตกรรม และการพัฒนากำลังคน เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำของประเทศในระยะยาว

Technology Foresight Scenarios and Policy Impact Assessment: Green Hydrogen

Published Date July 2025
Type of Publication Reports
Publication Under SOM Steering Committee on Economic and Technical Cooperation (SCE), Policy Partnership on Science, Technology and Innovation (PPSTI)

เผยแพร่บน APEC website: <https://www.apec.org/publications/2025/07/technology-foresight-scenarios-and-policy-impact-assessment-green-hydrogen>

การคาดการณ์อนาคตด้านเทคโนโลยี และการประเมินผลกระทบเชิงนโยบาย

โดย ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค - สอวช.

- นำเสนอผ่าน SOM Steering Committee on Economic and Technical Cooperation: SCE and: Policy Partnership on Science, Technology and Innovation: PPSTI ภายใต้กรอบความร่วมมือเอเปค (APEC)
- โดยมีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์แนวทางอนาคตของการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน ผ่านการใช้ไฮโดรเจนสีเขียวอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งประเมินผลกระทบของนโยบายที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกอย่างรอบด้าน
- วิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือ Foresight ได้แก่ การวิเคราะห์กรอบ STEEP และวิธีการ Foresight Canvas ควบคู่กับการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ และ Workshop

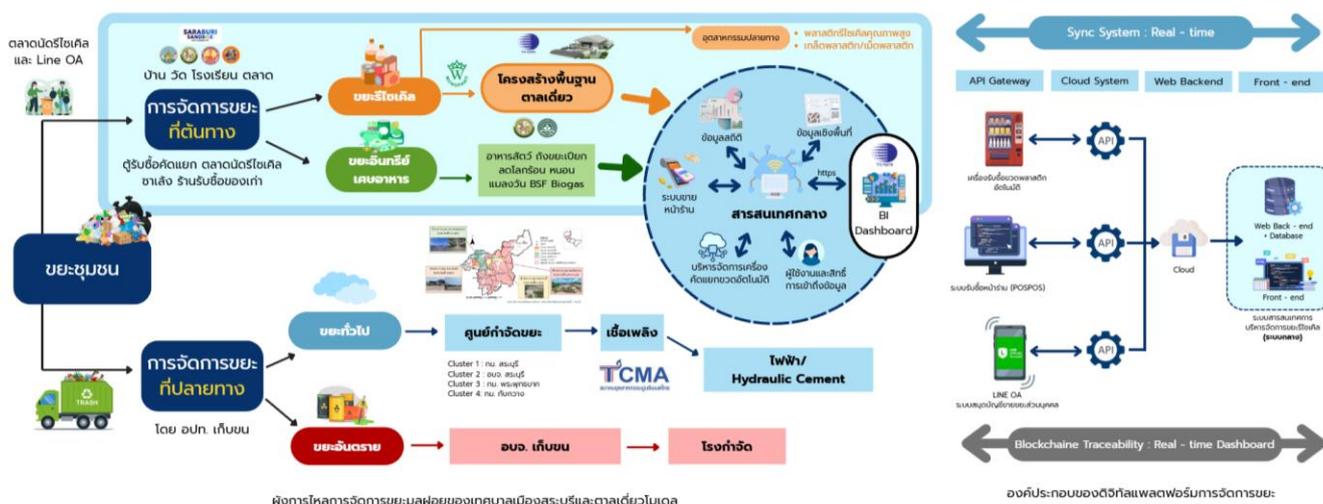
ผลลัพธ์สำคัญที่จะเกิดขึ้น: จะเป็นส่วนประกอบสำคัญในการจัดทำนโยบายเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนระดับภูมิภาค ผ่านความร่วมมือด้านการลงทุน โครงสร้างพื้นฐาน การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI) ในกรอบความร่วมมือ APEC

ต้นแบบ Digital Platform เพื่อสนับสนุนการจัดการและสร้างมูลค่าขยะและของเสีย ในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองสระบุรี

การพัฒนาต้นแบบ Digital Platform เพื่อสนับสนุนการจัดการของเสียอย่างครบวงจร ตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ถือเป็นก้าวสำคัญในการสร้างเมืองต้นแบบสู่สังคมคาร์บอนต่ำ เพื่อขับเคลื่อนสระบุรีแซนด์บ็อกซ์ (Saraburi Sandbox) โดย สอวช. ร่วมกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ออกแบบนวัตกรรมจัดการของเสียและสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ โดยให้ประชาชนบันทึกข้อมูลการจัดการขยะรายบุคคลผ่านระบบดิจิทัล รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินปริมาณขยะ ศักยภาพในการรีไซเคิล และคำนวณค่าการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการลดการเผาและฝังกลบ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะผ่านระบบแต้มสะสมหรือเครดิตคาร์บอน เพื่อจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วม รวมถึงจัดทำคู่มือการใช้งาน Digital Platform การจัดการขยะ เพื่อให้ใช้งานสะดวก และแพลตฟอร์มนี้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลการจัดการขยะทั้งประเภทรีไซเคิลและอินทรีย์เข้าสู่ระบบสารสนเทศส่วนกลาง พร้อมประมวลผลแบบเรียลไทม์ ช่วยให้การบริหารจัดการทรัพยากรมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพมากขึ้น จากการนำร่องในพื้นที่เทศบาลเมืองสระบุรี สามารถรวบรวมวัสดุรีไซเคิล 10,324 กิโลกรัม และเก็บรวบรวมเศษอาหารและขยะอินทรีย์ผ่านระบบ 39,894 กิโลกรัม ทำให้สามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกทั้งสิ้น 38,773 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

โครงการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับโครงการพัฒนาร่างต้นแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อพัฒนาวัตกรรมการจัดการของเสียตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและพัฒนาแนวทางขับเคลื่อนสระบุรีแซนด์บ็อกซ์ (Saraburi Sandbox) และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกแบบการเชื่อมต่อข้อมูล (API) เพื่อให้แพลตฟอร์มนี้สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ได้ในอนาคต ทั้งนี้ จากการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ พบว่า มีระยะเวลาคืนทุนที่ 3.36 ปี แสดงถึงความคุ้มค่าในเชิงธุรกิจและเป็นการลงทุนเพื่อสังคมที่สร้างประโยชน์ต่อชุมชนอย่างยั่งยืน และช่วยสร้างโอกาสการพัฒนาธุรกิจรีไซเคิลและเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับท้องถิ่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเป็นต้นแบบสำหรับการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำในประเทศไทย

“Digital Platform ทำให้คนนำขยะมาขายมากขึ้น เรียนรู้การคัดแยกขยะเพื่อขายให้ได้ราคาสูงขึ้น สามารถสร้างรายได้จากสิ่งของที่เหลือใช้ ลดปริมาณขยะ ปลุกฝังการทิ้งขยะให้เป็นที่ เป็นทางบ้านเรือนและชุมชนสะอาดขึ้น”

นายจิรายุทธ บุญแลบ

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดทองพุ่มพวง)

พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation)

กลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนากำลังคนร่วมกับภาคการผลิตและบริการ ผ่านมาตรการและสิทธิประโยชน์สนับสนุนจากภาครัฐ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งจากสถานการณ์ปัจจุบันชี้ให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะของแรงงานกับความต้องการของตลาด (Skills Mismatch) และยังพบปัญหาการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ส่งผลกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุนี้ เครื่องมือเชิงนโยบายโดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิประโยชน์เพื่อการพัฒนากำลังคนจึงเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ใช้บัณฑิต โดยเฉพาะภาคเอกชนจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น ทั้งในด้านการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะแรงงาน การวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง

สอวช. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนกลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนากำลังคนร่วมกับภาคการผลิตและบริการ โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับรองความร่วมมือโครงการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการระหว่างการเรียนและการทำงาน (Work-integrated Learning: WIL) ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 10/2565 เรื่อง มาตรการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และคำชี้แจงสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เรื่อง การขอรับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติม เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้การดำเนินโครงการ WIL โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Thailand Board of Investment: BOI) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนและปรับปรุงกระบวนการรับรองความร่วมมือโครงการ WIL ครอบคลุมทั้งการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ รูปแบบและระยะเวลาการฝึกปฏิบัติงาน ตลอดจนบทบาทของสถานประกอบการในฐานะแหล่งเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุงแล้วอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ส่งผลให้มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ WIL และทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ สอวช. ในปี พ.ศ. 2568 จำนวน 2 แห่ง และมีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการรวมทั้งสิ้น 1,010 คน

นอกจากนี้ สอวช. ได้ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาเชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เพื่อสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียน โดยได้หารือร่วมกับกรมสรรพากรเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของมาตรการในเชิงกฎหมายและการบริหารจัดการเก็บภาษี รวมถึงการปรับประเด็นทางเทคนิคที่จำเป็นให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับแนวทางการบังคับใช้ ก่อนนำเสนอผลการศึกษาและข้อเสนอเชิงนโยบายต่อ กอวช. และคณะกรรมการขับเคลื่อนและยกระดับการจัดการศึกษาเชิงประสบการณ์ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาในลำดับถัดไป ในการดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนการสร้างแรงจูงใจที่ส่งเสริมให้ภาคเอกชน ทั้งนักลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับการส่งเสริม ให้สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากกรมสรรพากรในการลงทุนพัฒนากำลังคนอย่างเป็นระบบ ช่วยยกระดับความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม เสริมสร้างศักยภาพกำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และสนับสนุนการพัฒนาระบบนวัตกรรมของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนในระยะยาว

ข้อเสนอโครงการทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสและพัฒนาประเทศ (Outstanding Development Opportunity Scholarship หรือ ODOS)

การพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพสูงในสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หรือ STEM ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศไทยจะมีความ

ต้องการบุคลากรด้าน STEM สูง แต่โอกาสทางการศึกษาในสาขาเหล่านี้ยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีศักยภาพแต่ขาดแคลนทรัพยากร ทำให้ประเทศสูญเสียโอกาสในการพัฒนาแรงงานคุณภาพที่สามารถสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สอวช. จึงจัดทำข้อเสนอโครงการทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสและพัฒนาประเทศ หรือโครงการ ODOS โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ซึ่งมุ่งเน้นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรีด้าน STEM ในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวง อว. พร้อมออกแบบแนวทางการคัดเลือกนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้สอดคล้องกับระบบการคัดเลือกกลางบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (Thai University Central Admission System หรือ TCAS) เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและโปร่งใสในการคัดเลือก โดยมีการหารือร่วมกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) เพื่อจัดทำรายการสาขาวิชาและรายละเอียดของหลักสูตร คณะ มหาวิทยาลัย และวิทยาเขตที่เข้าร่วมโครงการ จากนั้นเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบ TCAS เพื่อให้การคัดเลือกนักเรียนทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบการรับเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

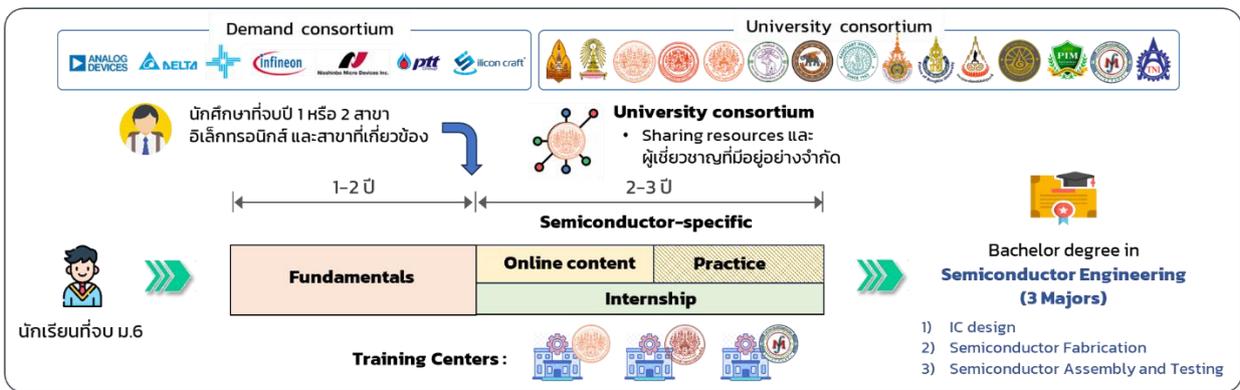
สอวช. ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับสำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างบูรณาการและตอบโจทย์การพัฒนากำลังคนของประเทศ และได้นำเสนอในการประชุม คณะอนุกรรมการเพื่อกำหนดนิยามของสาขาวิชา STEM และแนวทางการทำงานสำหรับผู้รับทุนโครงการ ODOS เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าว ก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศในหลายมิติ ประการแรกคือการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีศักยภาพในสาขา STEM โดยเฉพาะกลุ่มที่ขาดแคลนทรัพยากร ช่วยลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา ประการต่อมาคือการเพิ่มจำนวนกำลังคนทักษะสูงในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ของประเทศ ส่งผลให้เกิดการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเพิ่มมูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประการสุดท้ายคือการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถือเป็นการลงทุนเพื่อสร้างอนาคตของประเทศ

ต้นแบบหลักสูตรผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

กำลังคนสมรรถนะสูงที่ตอบโจทย์อย่างเพียงพอและเท่าทันต่อความต้องการนับเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายจากนักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ ที่ผ่านมา สอวช. และ สป.อว. ได้ร่วมกันพัฒนากลไกรองรับการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนานวัตกรรมการอุดมศึกษา ให้นำไปสู่การพลิกโฉมของระบบการอุดมศึกษาที่สามารถผลิตและพัฒนาากำลังคนสมรรถนะสูงให้ตอบโจทย์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุคใหม่มากยิ่งขึ้น โดยการดำเนินงานที่ผ่านมา คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการอุดมศึกษา ได้อนุมัติข้อเสนอการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน 24 ข้อเสนอ ซึ่งจะนำไปสู่การผลิตกำลังคนสมรรถนะสูงมากกว่า 26,620 คน และมีหลักสูตรตามความต้องการของประเทศที่เริ่มเปิดดำเนินการจัดการศึกษาแล้วจำนวน 16 ข้อเสนอ ซึ่งรวมถึงการผลิตกำลังคนสาขาวิศวกรรมเคมีคอนดักเตอร์ ที่ได้รับการขับเคลื่อนโดยกระทรวง อว.ตามแนวทางการส่งเสริมเชิงนโยบาย (Top-down Sandbox) เพื่อผลิตกำลังคนด้านเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง (Semiconductor & Advanced Electronics) ของประเทศ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตสูงจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และถือเป็นเครื่องยนต์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุดใหม่ จึงผลักดันให้เป็นต้นแบบการพัฒนาการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง โดย สอวช. และ สป.อว. ได้ร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายสถานประกอบการ การริเริ่มโปรแกรมที่เป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ โปรแกรมสหกิจศึกษารูปแบบพิเศษ Coop⁺ เพื่อตอบโจทย์ความต้องการเร่งด่วน การจัดทำข้อเสนอโครงการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงของประเทศ ระยะที่ 1 พ.ศ. 2569 - 2573 ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตร Higher Education Sandbox สาขาวิศวกรรมเคมีคอนดักเตอร์ ในรูปแบบ “หลักสูตรกลางของประเทศ” ที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายสถานประกอบการ

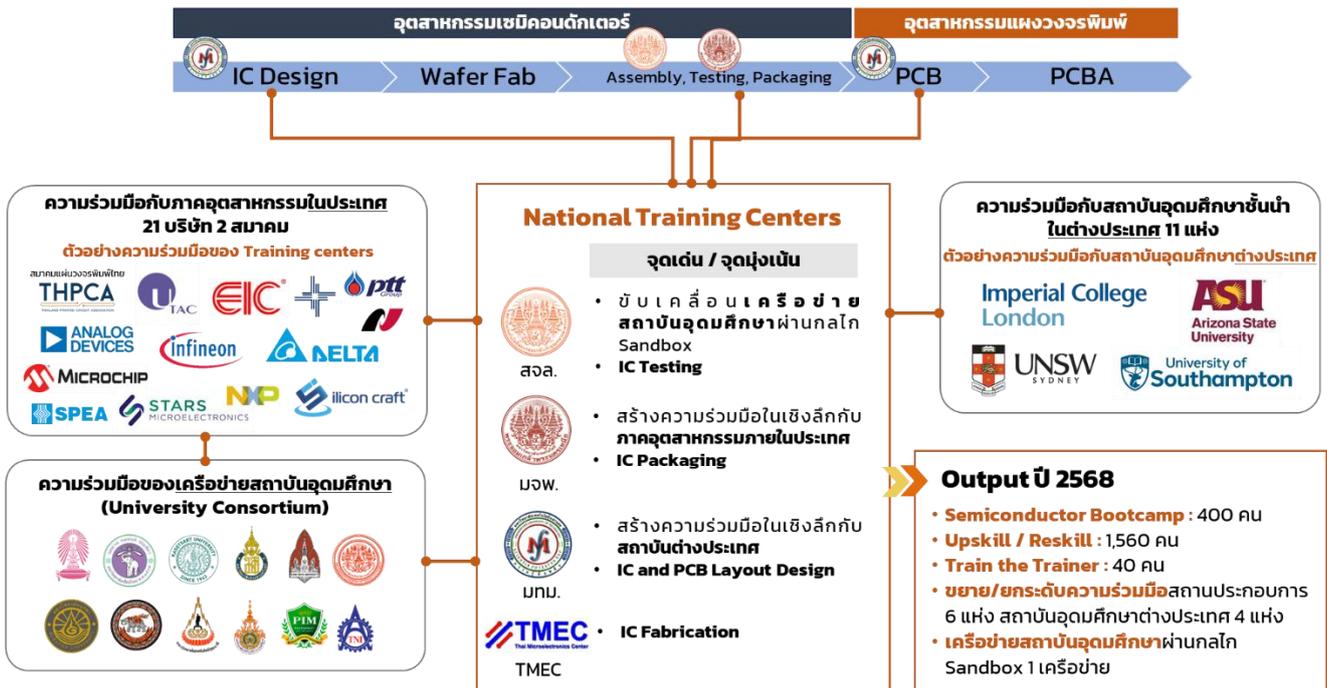
เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการอย่างแท้จริง การรวบรวมความเชี่ยวชาญและการแบ่งปันทรัพยากรในการจัดการศึกษาร่วมกัน ซึ่งนำร่องจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2568 และรับนักศึกษารุ่นแรกผ่านสถาบันอุดมศึกษา 5 แห่ง ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีจำนวนนักศึกษารุ่นแรกรวม 165 คน และในปีการศึกษา 2569 จะมีสถาบันอุดมศึกษาเปิดหลักสูตรเพิ่มเติมอีกอย่างน้อย 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ต้นแบบหลักสูตร Higher Education Sandbox สาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ “หลักสูตรกลางของประเทศ” โดยความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายสถานประกอบการ

ปัจจุบันในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. และ สป.อว. มุ่งเน้นสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) รองรับการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาในหลักสูตร Higher Education Sandbox และได้จัดตั้งศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ (National Semiconductor Training Centers หรือ NSTCs) จำนวน 4 แห่ง ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ครอบคลุมการฝึกอบรมในห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอุตสาหกรรมแผงวงจรพิมพ์ (PCB) โดยศูนย์ทั้ง 4 แห่ง จะมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ (1) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มุ่งเน้นการฝึกอบรมด้านการทดสอบวงจรรวม (IC Testing) และขับเคลื่อนเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาผ่านกลไกหลักสูตร Higher Education Sandbox (2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มุ่งเน้นการฝึกอบรมด้านการบรรจุภัณฑ์วงจรรวม (IC Packaging) และสร้างความร่วมมือเชิงลึกกับภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ (3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มุ่งเน้นการฝึกอบรมด้านการออกแบบวงจรรวม (IC Design) และการออกแบบแผงวงจรพิมพ์ (PCB Design) รวมทั้งขับเคลื่อนความร่วมมือเชิงลึกกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ และ (4) ศูนย์เทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (TMEC) มุ่งเน้นการฝึกอบรมด้านการผลิตวงจรรวม (IC Fabrication) โดยมีเป้าหมายในปี 2568 ได้แก่ การจัดค่ายฝึกอบรมเข้มข้น (Bootcamp) สำหรับนักศึกษาอย่างน้อย 400 คน การจัดคอร์สฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะบุคลากร (Upskill/Reskill) ครอบคลุมบุคลากรในตลาดแรงงานและนักศึกษา อย่างน้อย 1,560 คน โปรแกรมพัฒนาอาจารย์ (Train the Trainer) 40 คน การขยายความร่วมมือกับสถานประกอบการในประเทศเพิ่มอีก 6 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเพิ่มอีก 4 แห่ง และการสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาผ่านกลไก Higher Education Sandbox โดยได้นำเสนอผลการนำร่องต้นแบบระบบและกลไกการผลิตและพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูงด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ รวมถึงข้อเสนอโครงการริเริ่มสำคัญ (แผนปฏิบัติการ) ด้านพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม ในที่ประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2568 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ และการประชุมสถานนโยบายฯ ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2568 มีมติเห็นชอบข้อเสนอโครงการริเริ่มสำคัญดังกล่าว

ศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ (National Semiconductor Training Centers) : Ecosystem เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ

จากการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ 2566 ส่งผลให้เกิดระบบนิเวศการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงในสาขาที่เป็นความต้องการเร่งด่วนของประเทศโดยความร่วมมือแบบ Triple Helix ประกอบด้วย ภาครัฐ เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา และเครือข่ายสถานประกอบการ เกิดการรวบรวมทรัพยากร (Pool Resource) และแบ่งปันทรัพยากร (Sharing Resource) ในการจัดการศึกษาร่วมกันภายในเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ ผ่านกลไกหลักสูตร Sandbox ที่มีความคล่องตัวสูง ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากโดยเฉพาะในสาขาด้านเซมิคอนดักเตอร์ที่ไทยยังมีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัดและกระจายตัว เกิดการสร้างความตื่นตัวของสังคมรวมถึงกลุ่มผู้เรียนที่จะเข้าสู่ระบบการอุดมศึกษาให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อยกระดับเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ขับเคลื่อนประเทศออกจากกับดักรายได้ปานกลาง อย่างไรก็ตามในระยะถัดไปจำเป็นต้องส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งของระบบนิเวศและการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เพื่อส่งเสริมการดึงดูดการลงทุน การสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนข้ามสถาบัน การสร้างความร่วมมือเชิงระบบกับภาคอุตสาหกรรม และการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานในต่างประเทศ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนสู่ Global Citizen รวมถึงการปรับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาให้ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ผลการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2568 – 2572

สอวช. ได้สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ พ.ศ. 2568 – 2572 ประกอบด้วย อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและหุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและอาหารแห่งอนาคต อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ เคมีชีวภาพ เทคโนโลยีชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร ครอบคลุมทั้งแนวโน้มการพัฒนาอุตสาหกรรม ตำแหน่งงานที่มีความต้องการสูง ตลอดจนทิศทางการเปลี่ยนแปลงของทักษะที่ตลาดแรงงานให้ความสำคัญ และรูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะกำลังคนแต่ละระดับความเชี่ยวชาญตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

โดยข้อมูลดังกล่าวนี้ถือเป็นข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญต่อการวางแผนกำลังคนของประเทศ และเอื้อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนากำลังคนอย่างมีเป้าหมาย ช่วยลดการผลิตกำลังคนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการผลิตกำลังคนสู่แนวทางที่อิงอุปสงค์ (Demand-driven) มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน ในระดับบุคคล ผู้เรียนและแรงงานสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาทักษะของตนเองให้สอดคล้องกับทิศทางตลาดงานในอนาคต เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และเพิ่มโอกาสในการมีงานทำอย่างยั่งยืน

สอวช. ได้เผยแพร่ข้อมูลผลการสำรวจความต้องการกำลังคนฯ ในหลายรูปแบบ พร้อมทั้งส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาปรับตัวให้สอดคล้องกับทิศทางความต้องการของประเทศ อาทิ เผยแพร่รายงานการสำรวจความต้องการบุคลากรทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2568-2572 (THAILAND TALENT LANDSCAPE 2025-2029) ในรูปแบบสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ของ สอวช. การเสนอที่ประชุมสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ประชุมอนุกรรมการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านการสร้างและพัฒนาบัณฑิต ตลอดจนการประชุมวิชาการและสัมมนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการบรรยายให้กับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ได้นำข้อมูลดังกล่าวไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลความต้องการกำลังคนสู่การแนะนำหลักสูตรการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์ TCAS เพื่อให้ผู้เรียน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลได้อย่างทั่วถึง

ข้อมูลความต้องการกำลังคนถือเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษาและตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การผลิตกำลังคนตรงตามความต้องการของประเทศและตลาดแรงงาน และ สอวช. ได้ต่อยอดโดยดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ทักษะที่พึงประสงค์ของกำลังคนในสาขาอาชีพสำคัญ ได้แก่ สาขานักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist) สาขาวิศวกรข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Engineer) กลุ่มสาขาปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) กลุ่มสาขาอาหารแห่งอนาคต (Future Food) และกลุ่มสาขาสีเขียวและสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน (Environment and Sustainability) ครอบคลุมทั้งทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) และทักษะด้านสังคม (Soft Skills) รวมถึงระดับความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมในแต่ละตำแหน่งงานตามกรอบอนุกรมวิธานทักษะ (Skill Taxonomy) สำหรับจัดทำประกาศทักษะที่พึงประสงค์ ของกระทรวง อว. และมีแผนขยายการศึกษาไปยังกลุ่มอาชีพสำคัญอื่น ๆ ในอนาคต

ข้อเสนอประเด็นปรับปรุง พ.ร.บ. การอุดมศึกษา

การอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาากำลังคนและสร้างองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ถือเป็นกฎหมายหลักที่วางกรอบบทบาท อำนาจหน้าที่ และกลไกการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม ภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยี นวัตกรรม โครงสร้างเศรษฐกิจ การจ้างงาน และความต้องการแรงงานทักษะสูง หลายมาตราในกฎหมายฉบับปัจจุบันเริ่มแสดงให้เห็นข้อจำกัดต่อความคล่องตัว การยืดหยุ่น และความสามารถในการปรับตัวของระบบอุดมศึกษาไทยให้ทันต่อความท้าทายใหม่ ๆ จึงจำเป็นต้องทบทวนเชิงโครงสร้างโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์และตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดีจากต่างประเทศมาประกอบการพิจารณา เพื่อให้เครื่องมือทางกฎหมายสามารถรองรับการยกระดับสมรรถนะบัณฑิต สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยให้เป็นพลังหลักในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุนี้ สอวช. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ทั้งในด้านวิวัฒนาการของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาไทย และตัวอย่างกฎหมายอุดมศึกษาของต่างประเทศที่มีระบบนิเวศการเรียนรู้และการบริหารจัดการทันสมัย โดยมุ่งจัดทำฐานข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อใช้ประกอบการพัฒนากฎหมาย ผลการศึกษาถูกสังเคราะห์เป็นข้อเสนอประเด็นที่ควรปรับปรุงใน พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 เพื่อให้กฎหมายด้านอุดมศึกษาของไทยมีความร่วมสมัย สอดคล้องมาตรฐานสากล และเอื้อต่อการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในมิติการสร้างความรู้ความยืดหยุ่นของหลักสูตร การเปิดทางเลือกการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ การรับรองสมรรถนะและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย การคุ้มครองสิทธิผู้เรียนและบัณฑิตอย่างรอบด้าน

ตลอดจนการยกระดับความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษาให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อบ่มเพาะคนเก่ง คนดี และคนที่มีศักยภาพสูงตอบโจทย์เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและการแข่งขันระดับโลก

สาระสำคัญของข้อเสนอครอบคลุมสี่แกนหลัก ได้แก่ (1) การคุ้มครองสิทธิของนักศึกษาและบัณฑิตให้มีมาตรฐานชัดเจน ครอบคลุมประเด็นโอกาสทางการเรียนรู้ การสนับสนุนทางการเงิน การดูแลสุขภาพและความปลอดภัย ไปจนถึงการเข้าถึงระบบ รับรองสมรรถนะอย่างเท่าเทียม (2) การเพิ่มความยืดหยุ่นและทางเลือกในการศึกษา เช่น การเรียนแบบโมดูลาร์ ไมโครเครดิต ไมโครดีกรี สะสมหน่วยกิตข้ามสถาบัน/ข้ามสาขา และการยอมรับผลการเรียนรู้จากสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน เพื่อลดช่องว่างระหว่างทักษะที่ตลาดต้องการกับสิ่งที่ผู้เรียนได้รับและสอดคล้องกับทักษะที่พึงประสงค์ (3) การบ่มเพาะผู้มีศักยภาพสูงในระดับอุดมศึกษา ผ่านกลไกการคัดเลือกและการสนับสนุนตรงเป้าหมายในสาขายุทธศาสตร์ รวมถึงการเสริมแรงจิตใจให้ มหาวิทยาลัยและภาคเอกชนร่วมกันสร้างเส้นทางพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพที่ชัดเจน และ (4) การยกระดับความโปร่งใสในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานข้อมูลเปิด กลไกตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้การตัดสินใจและการใช้ทรัพยากรเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตอบสนองความคาดหวังของสังคม โดย สอวช. ได้จัดทำข้อเสนอ ประเด็นปรับปรุง พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 เสนอต่อคณะทำงานพัฒนากฎหมายด้านการอุดมศึกษา สป.อว. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2568 และนำไปสู่การพิจารณาปรับปรุงมาตราที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการ อุดมศึกษา รวมถึงกฎหมายอื่นที่มีความเชื่อมโยงกับการอุดมศึกษา ทั้งนี้ เจตนารมณ์ของข้อเสนอคือทำให้กฎหมายรองรับความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของโลกและเศรษฐกิจดิจิทัล ปลดล็อกข้อจำกัดเชิงระบบ เพิ่มความคล่องตัวในการออกแบบหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ และวางฐานให้สถาบันอุดมศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน เปิดพื้นที่ให้เกิดการร่วมมือ เชิงลึกกับภาคเอกชน ชุมชน ผู้ประกอบการ และภาครัฐในรูปแบบที่ยืดหยุ่นและวัดผลได้ โดยคาดหวังว่าจะเกิดผลเชิงระบบหลาย ประการ ทั้งการยกระดับคุณภาพและสมรรถนะของบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการอุตสาหกรรม การลดช่องว่างระหว่างทักษะที่ตลาด งานต้องการกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับ การทำให้เส้นทางการเรียนรู้อุดมศึกษาและเข้าถึงได้ง่ายขึ้นสำหรับคนทุกช่วงวัย การเสริมพลังให้มหาวิทยาลัยสามารถบ่มเพาะผู้มีศักยภาพสูงในสาขายุทธศาสตร์ และการเพิ่มความโปร่งใสในการบริหารจัดการ สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งทั้งหมดจะช่วยเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศบนฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว ท้ายที่สุด การปรับปรุงกฎหมายอุดมศึกษาให้ทันสมัย มิใช่เพียงการปรับถ้อยคำ หรือเพิ่มมาตราบางประการเท่านั้น หากแต่เป็นการ “ปรับโครงสร้างความคิด” เกี่ยวกับบทบาทมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21 ให้เป็น ทั้งแหล่งผลิตกำลังคนสมรรถนะสูง แหล่งสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม และหุ้นส่วนการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและสังคมอย่าง แท้จริง การทบทวนโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะช่วยให้กฎหมายใหม่ตอบโจทย์ความ ต้องการของประเทศและแข่งขันได้ในระดับโลก ขณะเดียวกันก็ยังคงหลักการคุ้มครองสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้เรียน ควบคู่ไปกับธรร มาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เมื่อกระบวนการร่างและตรากฎหมายเดินหน้าอย่างมีส่วนร่วมและโปร่งใส จะสามารถวางฐาน นโยบายที่มั่นคงสำหรับการขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยไปสู่ระบบที่คล่องตัว มีคุณภาพ และพร้อมรับอนาคตได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอประเด็นปรับปรุงพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา

			
คุ้มครอง สิทธินักศึกษาและบัณฑิต	เพิ่มความยืดหยุ่น และทางเลือกในการศึกษา	บ่มเพาะผู้มีศักยภาพสูง ในระดับอุดมศึกษา	ความโปร่งใส ในการบริหารสถาบันฯ
<ul style="list-style-type: none"> • เปิดเผยข้อมูลเพื่อผู้บริโภค (Consumer Information Transparency) เช่น รายงาน ข้อมูลผลการจ้างงานและรายได้ ผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปี • สัดส่วนการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับทักษะที่พึงประสงค์ (Skill Future) • กระบวนการประเมินสถาบันที่มีความเสี่ยงในการดำเนินงาน • Dual based Supporting (Basic & Performance based financing) 	<ul style="list-style-type: none"> • Credit Transfer ระหว่างสถาบัน อุดมศึกษากับการศึกษาขั้นพื้นฐาน • National Credit Transfer Agreement ระหว่างสถาบัน อุดมศึกษา • องค์กรมหาชนสามารถร่วมจัดการศึกษาและให้ปริญญาได้ (u.24, u.44, u.50) 	<ul style="list-style-type: none"> • ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่แตกต่างให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ • กลไกสนับสนุนความเชี่ยวชาญของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ • กลไกสนับสนุนจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการลงทุนธุรกิจ เวทีกรรมของสถาบันอุดมศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเอกชน • แนวปฏิบัติเรื่องธรรมาภิบาล

รายงานการศึกษาการปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศไทย

การขยายตัวของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงที่ผ่านมา แม้จะช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชาชนในวงกว้างแต่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคมโดยเฉพาะการลดลงของประชากรวัยเรียนในระดับอุดมศึกษาควบคู่กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งผลให้ระบบอุดมศึกษาไทยเผชิญความท้าทายเชิงระบบอย่างชัดเจน ในบริบทดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญเนื่องด้วยจุดเด่นด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการและความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและตลาดแรงงานผ่านการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความยืดหยุ่น ความหลากหลายและขีดความสามารถในการแข่งขันของระบบอุดมศึกษาไทยสู่สากล ประกอบกับนโยบายของกระทรวง อว. ในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามศักยภาพและความเชี่ยวชาญ ตามกฎกระทรวง เรื่อง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 ได้สะท้อนถึงทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาที่แตกต่างกันตามจุดเน้นของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาและมาตรการที่หลากหลายในการสนับสนุนแผนพัฒนาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถาบัน โดยมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษา

ภาพรวมการดำเนินงานโครงการ

Key Strategic Goals

- พลิกโฉมประเทศ**
โดยมหาวิทยาลัยเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่ใช้ “คุณค่า” เป็นฐาน (Value-based economy)
- สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม**
ส่งเสริมการวิจัยขั้นสูง การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการสร้างนวัตกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมจากผลงานวิจัย
- ขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน**
สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- สร้างและพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21**
เน้นการ และทัศนคติที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศในอนาคต **ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ ทักษะ**
- ยกระดับมหาวิทยาลัยสู่ระดับสากล**
กำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามความถนัดและ **ความเชี่ยวชาญ** เพื่อยกระดับคุณภาพและความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัย

จุดเด่นในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

- Scalability
- Flexibility
- Accessibility

Policy Initiatives

- ข้อเสนอส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน**
 - 1.1 แนวทางการรับรองวิทยฐานะ: สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
 - 1.2 การดำเนินการ “International Student Gateway” ด้วยศักยภาพของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยมี ศักยภาพการแข่งขันระดับนานาชาติ และเป็นจุดหมายด้านการศึกษาระดับภูมิภาค
- ข้อเสนอการปรับปรุงตัวชี้วัดการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564**

ภายใต้กรอบนโยบายดังกล่าว สอวช. ร่วมกับ สป.อว. ศึกษาวิจัยเชิงนโยบายเกี่ยวกับกลไก มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของประเทศไทยให้แข่งขันได้ในระดับสากล โดยการศึกษาดังกล่าวครอบคลุมประเด็นสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงานและอุตสาหกรรมอนาคต การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงและการเชื่อมโยงกับสถานประกอบการโดยตรง ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถาบันต่างประเทศ ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพบัณฑิต เพิ่มโอกาสการจ้างงาน และเสริมสร้างคุณค่าเชิงสากลให้กับระบบการจัดการศึกษา นำไปสู่การออกแบบข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เสนอที่ประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2568 รวมถึงส่งต่อข้อมูลการศึกษาให้กับสมาคม

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและส่งเสริมให้เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนำไปใช้ประโยชน์ และร่วมขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย

1) ข้อเสนอส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยเสนอให้มีการทบทวนและปรับลดข้อกำหนด รวมถึงแนวทางการรับรองวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงาน และลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น ควบคู่กับการผลักดันบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนผ่านแนวคิด “International Student Gateway” ในการทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จสำหรับการรับนักศึกษาต่างชาติ ครอบคลุมการสมัครเรียนและการอำนวยความสะดวกด้านวีซ่า ตลอดจนการกำกับติดตามนักศึกษาระหว่างการศึกษาให้มีความคล่องตัวและยืดหยุ่นสูง เพื่อลดความซับซ้อนของกฎระเบียบสร้างสมดุลระหว่างการเปิดกว้างและการกำกับดูแล นำไปสู่การยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยในฐานะจุดหมายด้านการศึกษาในระดับภูมิภาค และ 2) ข้อเสนอการทบทวนและปรับปรุงตัวชี้วัดการจัดการกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 โดยเฉพาะตัวชี้วัดผลการดำเนินงานและตัวชี้วัดศักยภาพองค์กรของสถาบัน สำหรับกลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชน และกลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาเฉพาะ เพื่อให้การประเมินสามารถสะท้อนบริบทและผลลัพธ์เชิงคุณภาพของการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบทบาทและพันธกิจที่แตกต่างของแต่ละกลุ่มสถาบัน และสนับสนุนการพัฒนากระบวนทัศน์ของประเทศไทยให้มีคุณภาพ ยืดหยุ่น และพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างยั่งยืน

การศึกษาวิจัยและข้อเสนอเชิงนโยบายดังกล่าวมีส่วนช่วยคลี่คลายข้อจำกัดเชิงโครงสร้างและเชิงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อความคล่องตัวในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร และการเชื่อมโยงกับตลาดแรงงานรวมถึงนานาชาติ เพื่อนำไปสู่ผลกระทบเชิงบวกต่อระบบอุดมศึกษาไทยผ่านการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการผลิตกำลังคนที่สุดคล้องกับความต้องการของประเทศ พร้อมทั้งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในฐานะกลไกสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยในระยะถัดไป จะต่อยอดการศึกษาวิจัยโดยมุ่งเน้นศึกษากฎหมายระเบียบ และผลกระทบและที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาต่างชาติในประเทศไทยซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและมีรูปแบบซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนการออกแบบมาตรการกลไกกำกับดูแลที่เหมาะสมเพื่อควบคุมคุณภาพ ควบคู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่เอื้อต่อการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

การขยายเครือข่ายและต่อยอดระบบสนับสนุนการพัฒนากำลังคนสู่สูง

ความท้าทายของความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะแรงงานกับความต้องการของตลาด และข้อจำกัดในการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม สะท้อนถึงความจำเป็นในการสร้างกลไกเชิงระบบที่สามารถบูรณาการทรัพยากรองค์ความรู้ และการดำเนินงานของทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง จึงได้ขับเคลื่อนการขยายเครือข่ายและต่อยอดระบบสนับสนุนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านกลไกความร่วมมือ และระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงภาคการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และภาคนโยบายเข้าด้วยกันอย่างเป็นรูปธรรม หนึ่งในกลไกสำคัญคือการดำเนินงานศูนย์ประสานงานและบริการเบ็ดเสร็จ (STEM One-stop Service) ภายใต้แพลตฟอร์มการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อรองรับการลงทุนของภาคการผลิตและบริการ ทำหน้าที่เป็นจุดเชื่อมโยงกลางในการประสานความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมกับศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมยุคอุตสาหกรรมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมถึงส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี ยกระดับทักษะจากภาคการศึกษาไปสู่ภาคการผลิตอย่างเป็นระบบ

ด้านการขยายเครือข่าย สอดคล้อง ได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศการพัฒนากำลังคนและการลงทุนด้านเทคโนโลยีขั้นสูง โดยได้ขยายความร่วมมือกับสมาคมแผงวงจรได้หวัน (Taiwan Printed Circuit Association: TPCA) ผ่านการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับอุตสาหกรรมแผงวงจรพิมพ์ (Printed Circuit Board: PCB) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าฝึกอบรมในสถานประกอบการ และการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กับภาคอุตสาหกรรม เพื่อผลิตบุคลากรที่มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมและ

รองรับการลงทุนด้าน PCB ในประเทศไทยได้อย่างมีคุณภาพ ความร่วมมือดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการดึงดูดผู้ประกอบการจากต่างประเทศ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อศักยภาพของระบบพัฒนากำลังคนไทย

นอกจากนี้ สอวช. ได้ต่อยอดแนวคิด “Skill Mapping” ซึ่งเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์สนับสนุนการปฏิรูปอุดมศึกษาและการขับเคลื่อน Thailand Skills Future Initiative ผ่านการศึกษาและวิเคราะห์ทักษะและสมรรถนะที่พึงประสงค์ในสาขาอาชีพสำคัญ โดยจัดทำข้อมูลอนุกรมวิธานทักษะ (Skill Taxonomy) เพื่อใช้เป็นสื่อกลางของการกำหนดทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญนำไปสู่การกำหนดนโยบายในการยกระดับระบบการผลิตกำลังคนของประเทศ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Curriculum) อาทิ การนำเสนอชุดทักษะด้านอาหารแห่งอนาคต ทักษะด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน และทักษะด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งครอบคลุมสาขาอาชีพที่ตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว ผลการศึกษาดังกล่าวได้รับการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในเวทีวิชาการระดับนานาชาติผ่านบทความ เรื่อง “Skill Mapping for Higher Education Reform: Toward Thailand’s Skills Future Initiative” ในการประชุม ASAIHL Conference 2025 ซึ่งจัดโดย Association of Southeast Asian Institutions of Higher Learning (ASAIHL) สะท้อนบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานด้านนโยบายของไทยในการขับเคลื่อนการปฏิรูปอุดมศึกษา ทั้งในมิติการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา ตลอดจนการกำหนดนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศไทย

ด้านระบบข้อมูลและการติดตามประเมินผล สอวช. ได้ปรับปรุงแพลตฟอร์ม STEMPlus ให้เป็นระบบสารสนเทศแบบบูรณาการ (Integrated System) รองรับการบริหารจัดการโครงการ การจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Data Analytics) และการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเชื่อมโยงข้อมูลการพัฒนากำลังคนในระดับโครงการและระดับระบบ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายและการขยายผลการดำเนินงานในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และความเชื่อมั่นแก่ภาคเอกชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนากำลังคนร่วมกับภาครัฐ

ผลจากการดำเนินงานเชิงบูรณาการดังกล่าวได้รับการยอมรับในระดับประเทศ โดย สอวช. ได้รับรางวัลสุดยอดหน่วยงานรัฐด้านการอำนวยความสะดวกภาคธุรกิจ รางวัล “สำเภา-นาวาทอง” ประจำปี พ.ศ. 2568 จากหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยอีกด้วย

ข้อเสนอการขยายระยะเวลามาตรการ Thailand Plus Package

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการลงทุนควบคู่กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ โดยคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (ครม.เศรษฐกิจ) ในการประชุมครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2562 มีมติเห็นชอบแพคเกจเร่งรัดการลงทุนและรองรับการย้ายฐานการผลิตจากผลกระทบของสงครามการค้า ภายใต้ชื่อ “Thailand Plus Package” เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนด้านการจ้างงานและการพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ซึ่งถือเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีในรูปแบบการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ การยกเว้นภาษีในอัตรา 1.5 เท่า สำหรับรายจ่ายเงินเดือนของลูกจ้างที่มีทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หรือ STEM และการยกเว้นภาษีในอัตรา 2.5 เท่า สำหรับรายจ่ายในการส่งลูกจ้างเข้ารับการศึกษานานาชาติ หรือฝึกอบรมในหลักสูตรที่ได้รับการรับรอง โดยมาตรการดังกล่าวได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยกเว้นราชการ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน ซึ่งครอบคลุมรายจ่ายจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2568

สอวช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานรับรองตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร และได้บูรณาการความร่วมมือกับ สป.อว. ในการรับรองหลักสูตรฝึกอบรมและการจ้างงานบุคลากรทักษะสูงด้าน STEM ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดย สอวช. ได้กำหนดกระบวนการพิจารณารับรองที่มีความโปร่งใส เป็นระบบ และตรวจสอบได้ ผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการ การจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการรับรองบนพื้นฐานข้อมูลการศึกษาวิจัยด้านแนวโน้มทักษะและตำแหน่งงานที่ตลาดแรงงานต้องการ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และขับเคลื่อนผ่านระบบสนับสนุนในรูปแบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในการยื่นขอรับรองและติดตามผล พร้อมกลไกการบริหารจัดการข้อมูลอย่างรัดกุม สร้างความเชื่อมั่นแก่ภาคเอกชนในด้านความถูกต้อง ความโปร่งใส และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด

ซึ่งส่งผลกระทบต่อเชิงประจักษ์อย่างชัดเจน โดยสามารถส่งเสริมการจ้างงานใหม่ในตำแหน่งทักษะสูงด้าน STEM จำนวน 13,075 ราย จาก 212 บริษัท คิดเป็นมูลค่าเงินเดือนรวมกว่า 4,438 ล้านบาทต่อปี⁹ มีหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้รับการรับรอง 1,767 หลักสูตร จาก 165 หน่วยฝึกอบรม และมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมรวมทั้งสิ้น 451,137 ราย จะเห็นได้ว่าการขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการยกระดับทักษะแรงงาน เพิ่มผลิตภาพขององค์กร และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยในระยะยาว อีกทั้งเป็นข้อมูลสำคัญที่นำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลแนวโน้มความต้องการกำลังคนด้าน STEM ที่สามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการวางแผนผลิตบัณฑิต การพัฒนาหลักสูตร และการกำหนดนโยบายด้านกำลังคนให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้พบว่าบริษัทเอกชนมีแนวโน้มให้ความสนใจเข้าร่วมมาตรการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนถึงความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของมาตรการในการตอบโจทย์การพัฒนากำลังคนและการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้วยเหตุนี้ สอวช. จึงได้หารือร่วมกับอธิบดีกรมสรรพากรเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการขยายระยะเวลามาตรการ เพื่อให้การส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงานและการยกระดับภาคอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง พร้อมเสนอแนวทางเพิ่มเติม อาทิ การขยายขอบเขตทักษะที่สามารถรับรองได้ การสนับสนุนการศึกษาต่อในระดับปริญญา และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง สอวช. และกรมสรรพากร และได้แสดงความพร้อมในการสนับสนุนและร่วมดำเนินมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านกลไกเชิงนโยบาย ระบบสนับสนุน และการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

⁹ คำนวณจากค่าเฉลี่ยเงินเดือนเริ่มต้นจากการสำรวจความต้องการบุคลากรทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2563-2567 และ พ.ศ. 2568-2572

“แพลตฟอร์ม STEM Plus หรือ STEM One Stop Service (STEM OSS) ถูกออกแบบมาเพื่อเชื่อมโยงความต้องการระหว่างภาคอุตสาหกรรม ภาคการศึกษา และบุคลากรเข้าด้วยกันอย่างครบวงจร รองรับความต้องการที่หลากหลาย ซึ่งหลังจากบริษัทดำเนินการขอรับรองหลักสูตรการฝึกอบรม ผ่านแพลตฟอร์มนี้แล้ว ทำให้มีลูกค้าเข้ามาขอใช้บริการจำนวนมากขึ้น เนื่องจากบริษัทที่ส่งพนักงานเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่ STEM Plus รับรอง จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี รวมถึงการจ้างงานบุคลากร STEM”

ดร. ขวัญฤทัย รอบุญ

sManaging director และ Co-Founder
บริษัท สกิลเซป จำกัด

เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กฎหมายการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2568

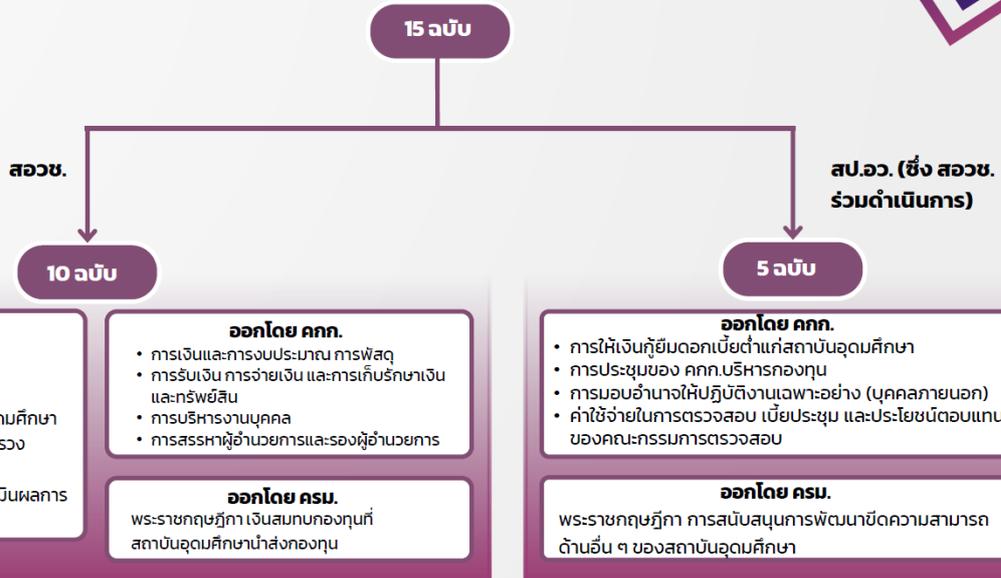
มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2568

- ✓ จัดสรรเงินอุดหนุนแก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐใน อว., สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, สถาบันอุดมศึกษาของรัฐนอก อว.
- ✓ รongรับการจัดสรรงบประมาณในรูปแบบ Demand Side Financing
- ✓ มุ่งเน้นการทำวิจัยและพัฒนากำลังคนตอบโจทยอนาคต

วัตถุประสงค์ของกองทุน

- จัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา” ใน สป.อว.
- พัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศ
 - พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมร่วมกับ นักวิชาการ สถาบันวิชาการ และองค์กรชั้นนำของโลก
 - ส่งเสริมการเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้าง นวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

กฎหมายลำดับรองสำหรับการขับเคลื่อน การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 258 จ. ด้านการศึกษา ในหมวด 16 ได้บัญญัติให้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประเด็นปฏิรูปที่ 5 การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ประเด็นย่อยที่ 5.7 การปฏิรูปการอุดมศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาลของระบบการอุดมศึกษา

หนึ่งในกลไกสำคัญสำหรับการจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ การพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และสนับสนุนการใช้ความรู้ในการพัฒนาสมรรถนะของชุมชนและสังคม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกยุคปัจจุบัน คือ การพัฒนาระบบการอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะของบุคลากรด้านการวิจัยและนวัตกรรม และศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

จากความมุ่งมั่นของกระทรวง อว. ในการพัฒนาระบบการอุดมศึกษา จึงเกิดแนวคิดในการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการอุดมศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของประเทศ โดย สป.อว. ร่วมกับ สอวช. ดำเนินการปรับแก้ไขกฎหมายจัดตั้งกระทรวง อว. และจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น โดยแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายพระราชบัญญัติ จำนวน 4 ฉบับ และจัดทำร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. พระราชบัญญัติสถานการณ์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. และพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ซึ่งร่างกฎหมายทั้ง 4 ฉบับ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาครบถ้วนแล้ว ก่อนการประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2568

กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา สนับสนุนการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดและนอกสังกัดกระทรวง อว. รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และแผนด้านการอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนทำหน้าที่จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุน สอดคล้องการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และรองรับเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามนโยบายรัฐบาล

กระทรวง อว. โดย สป.อว. และ สอวช. ได้จัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับการดำเนินงานของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ในปี พ.ศ. 2568 ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

1. ระเบียบสถานการณ์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา
2. ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2568
3. ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการรักษาการแทน ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา พ.ศ. 2568
4. ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ว่าด้วยการเงิน การงบประมาณ การบัญชี และการพัสดุ พ.ศ. 2568

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายลำดับรอง เรื่อง ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุน พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน กระทรวงการคลัง ทั้งนี้ การปรับปรุงกฎหมายและจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาถือเป็นการวางรากฐานสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ซึ่งส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปการอุดมศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และสร้างความเป็นเลิศในสรรพวิทยาการ

ข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

ข้อบังคับ กอวช. ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

ปรับปรุงการบริหารจัดการและการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่จัดตั้งขึ้นใน สอวช. ให้มีประสิทธิภาพและความคล่องตัว รวมทั้งเกิดความชัดเจนในการบริหารงานภายในหน่วยบริหารและจัดการทุน

ข้อบังคับมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2568

✓ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างกฎหมาย ของ สอวช.

สาระสำคัญ

- ปรับแก้ไขนิยาม “คณะกรรมการบริหาร”
- จัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนขึ้นเพิ่มเติม
- ปรับแก้ไขให้ กอวช. มีอำนาจในการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการหน่วยบริหารและจัดการทุน
- ปรับแก้ไขอำนาจของคณะกรรมการหน่วยบริหารและจัดการทุน
- ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจในการเสนอแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ
- เพิ่มเติมเรื่องการรักษาการของรองผู้อำนวยการ
- ให้ กอวช. มีอำนาจในการกำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุน
- เพิ่มเติมวัตถุประสงค์ในการรายงานผลการจัดสรรทุน
- ให้สภานโยบายมีอำนาจในการมีมติให้ยุบเลิกหน่วยบริหารและจัดการทุน

หน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านในระบบ อววน. ภายใต้ สอวช. ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมติสภานโยบาย ประกอบด้วย

1. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.)
2. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)
3. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน พ.ศ. 2562 กำหนดให้ทั้ง 3 หน่วย ทำหน้าที่จัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านต่าง ๆ ภายในขอบเขตอำนาจของแต่ละหน่วย ทั้งในส่วนของการรับเงินอุดหนุนทั่วไปจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม บริหารแผนงาน จัดทำนโยบายและหลักเกณฑ์การจัดสรรทุนให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นโยบายของรัฐบาล และระบบการจัดสรรทุน จัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอรับทุนและจัดสรรทุน และประเมินผลโครงการที่สนับสนุน รวมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุน

เนื่องจากข้อบังคับดังกล่าวใช้บังคับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอวช. จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบังคับฯ ในหลายประเด็น ได้แก่ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กอวช.) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหน่วยบริหารและจัดการทุน อำนาจในการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ การรักษาการแทน และอำนาจของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ นอกจากการปรับปรุงข้อบังคับดังกล่าวแล้ว สอวช. ได้ดำเนินการออกระเบียบคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2568 เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรมของหน่วยบริหารและจัดการทุนทั้ง 3 หน่วย ภายใต้ สอวช. โดยมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2568

การออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปรับระบบการบริหารงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนเป็นไปเพื่อให้เกิดการปรับปรุงการบริหารจัดการและการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ สอวช. ให้มีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัว

และเกิดความชัดเจนในการบริหารงานภายในหน่วยบริหารและจัดการทุน ก่อนการเปลี่ยนผ่านเป็น สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) หรือ รวพ. ต่อไป

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย (พ.ร.บ.สภานโยบาย)

หลักการ **มาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 และ พ.ร.บ.หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562**

กำหนดให้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุก 5 ปี นับแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ โดยระยะเวลาการประเมินเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์กฎหมาย พ.ศ. 2562

พ.ร.บ.สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562

ใช้บังคับ 2 พ.ค. 62 ต้องประเมินให้แล้วเสร็จภายใน 31 ธ.ค. 68

ผลผลิต: รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายปฏิรูป อววน.

รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์

ศึกษา วิจัย และวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ และการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูป อววน. 4 ฉบับ ให้มีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับระบบของประเทศ และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานในระบบ อววน. ในมิติต่างๆ

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

- **รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (20 ม.ค. 68)**
(มาตรา 35 พ.ร.บ.หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย)
- **รายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**
 - เพื่อแจ้งให้ สทช. รับทราบการดำเนินการตามแผนการประเมินผลสัมฤทธิ์
 - เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ (ปัจจุบันอยู่ระหว่าง สทช. นำเสนอ คสม.)
- **รายงานผลต่อผู้รักษาการตามกฎหมาย (รมว.อว. และ นายกรัฐมนตรี)**
(มาตรา 5 วสสคหนึ่ง พ.ร.บ.สภานโยบาย)

การดำเนินการต่อไป
ปี 2569

จัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

จัดทำข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายจัดตั้งกระทรวง อว. 4 ฉบับ และการปรับระบบ อววน. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและปลดล็อกข้อจำกัด

ผลลัพธ์

- เกิดการนโยบายนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน อววน. ไปปฏิบัติจริงและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของระบบ อววน.
- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การปฏิรูประบบ อววน. ในปี พ.ศ. 2562 มีการประกาศใช้กฎหมายการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ 1) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และ 4) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อควมรวมภารกิจด้านอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเข้าด้วยกัน ให้เกิดการบูรณาการการทำงานที่มีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน และเชื่อมโยงการผลิตกำลังคนเข้ากับการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งตบใจยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นระบบ

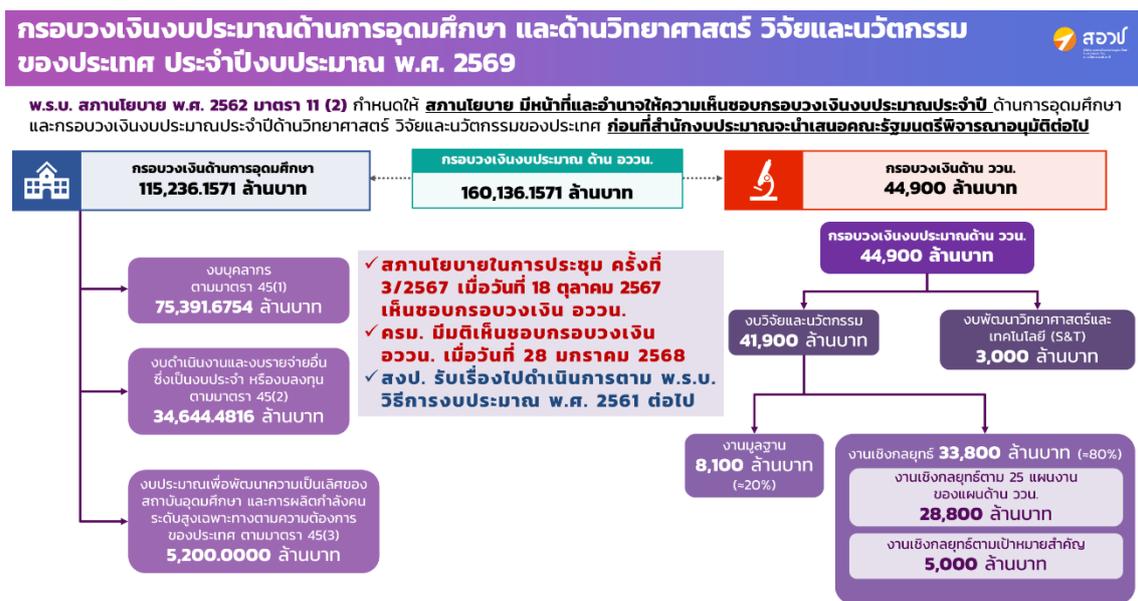
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 77 และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย พ.ศ.2562 มาตรา 5 ได้กำหนดหลักการสำคัญที่มุ่งให้รัฐและหน่วยงานของรัฐจัดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น พร้อมทั้งยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว ต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุก 5 ปี หลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ โดย สวทช. รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562

สวทช. และ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้ร่วมกันจัดทำข้อเสนอการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 4 ฉบับดังกล่าว เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และนำองค์ความรู้ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ

นวัตกรรม ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์เพื่อเป็นข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางกฎหมาย โดย สอวช. ได้นำข้อมูลส่วนหนึ่งมาใช้ร่วมกับข้อมูลที่ได้รับจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไปผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) โดยประมวลผลและจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 รวมทั้งจัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2568 และรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทราบเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รวมถึงนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อทราบด้วย

การดำเนินการในลำดับต่อไป สอวช. จะจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายและการปรับระบบ อววน. เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้าน อววน. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศและแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

กรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดบทบาทและกลไกการบริหารจัดการด้าน อววน. ของประเทศ โดยมีสาระสำคัญในมาตรา 11 (2) ระบุให้สถานนโยบายพิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง อว. รวมถึงงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ก่อนที่สำนักงบประมาณจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาและวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศตามมาตรา 11 (1) เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ขณะเดียวกัน มาตรา 22 (3) กำหนดให้สำนักงานสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) มีหน้าที่เสนอความเห็นต่อสถานนโยบายเกี่ยวกับกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ

นวัตกรรม รวมถึงระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา 11 (1)

การดำเนินงานตามกรอบกฎหมายนี้มีเป้าหมายเพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจด้าน อววน. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง อว. และกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 รวมถึงระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามข้อเสนอของสถานนโยบาย โดยกรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษามีจำนวน 115,236,157,100 บาท และกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีจำนวน 44,900,000,000 บาท ซึ่งสำนักงานจะพิจารณาตามประมาณการรายรับและฐานะการคลังของประเทศ โดยคำนึงถึงภารกิจและความจำเป็นในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 และนโยบายสำคัญของรัฐบาล ตลอดจนความพร้อมและความครอบคลุมของแหล่งเงิน ศักยภาพและความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงรายงานผลสัมฤทธิ์จากการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานที่ผ่านมา การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ความเป็นธรรมทางสังคม และนโยบายรัฐบาล โดยจะมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานผ่านกลไกของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561

นอกจากนี้ ให้ สอวช. กระทรวง อว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อเสนอแนะจากกระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยกระทรวงการคลังได้เน้นย้ำความสำคัญของการควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จอย่างยั่งยืน ขณะที่กระทรวงพลังงานเสนอให้เพิ่มเติมบทบาทของกระทรวงพลังงานในภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อผลักดันมาตรการจูงใจในการพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงานสะอาด พลังงานหมุนเวียน และพลังงานชีวภาพ ซึ่งจะช่วยสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนากำลังคนทักษะสูงในอุตสาหกรรมใหม่ เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า โดยคาดว่าจะสามารถสร้างบุคลากรทักษะสูงไม่น้อยกว่า 20,000 คน และยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้พัฒนาอย่างยั่งยืนตามเป้าหมาย Carbon Neutrality ที่สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานไปสู่พลังงานสะอาด (Energy Transition) ส่วนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอให้เร่งพัฒนาการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนและแรงงานทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณด้านอุดมศึกษาสอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงาน พร้อมทั้งดูแลผู้เรียนคุณภาพเข้าสู่สาขาเซมิคอนดักเตอร์และยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น อีกทั้งควรพัฒนาระบบรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้สะท้อนผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมโยงนโยบายวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมกับการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ รวมถึงเร่งนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ใน 4 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ ยานยนต์ไฟฟ้า ปัญญาประดิษฐ์ เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง และการแพทย์ขั้นสูง เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณด้าน อววน. ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างคล่องตัวภายใต้กรอบกฎหมายและระเบียบที่ชัดเจน สนับสนุนการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการพัฒนาในมิติต่าง ๆ อาทิ การสร้างเศรษฐกิจนวัตกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากำลังคน และการปฏิรูประบบการอุดมศึกษาและวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศในระยะยาว

การเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการเกษตร

พระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ.2562 กำหนดให้ สอวช. มีบทบาทสำคัญในการประสานงานเพื่อจัดทำบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านี้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และการจัดสรรงบประมาณสำหรับ

การพัฒนาระบบ อววน. ของประเทศ ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ต่อสาธารณชนเพื่อสร้างความโปร่งใสและความเชื่อมั่นในกระบวนการทำงาน

ในกระบวนการดำเนินงาน สอวช. ได้จัดทำข้อเสนอเพื่อเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการเกษตร โดยมุ่งเน้นการบูรณาการฐานข้อมูลจากหลายแหล่ง ทั้งภายในและภายนอกกระทรวง อว. เพื่อให้เกิดการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและตอบโจทย์การพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ การดำเนินงานนี้ครอบคลุมการรับข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดทำระบบเชื่อมโยงข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวได้นำเสนอต่อคณะกรรมการกำกับนโยบายข้อมูลการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีปลัดกระทรวง อว. เป็นประธาน เพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินงานและการขยายผลในอนาคต โดยโครงการนี้ได้เริ่มต้นด้วยการดำเนินงานนำร่องเพื่อสร้างต้นแบบการบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการเกษตรให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านการวางแผนการผลิต การพัฒนานวัตกรรมเกษตร และการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

การบูรณาการข้อมูลในลักษณะนี้ไม่เพียงช่วยลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล แต่ยังสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน เพิ่มความแม่นยำในการวิเคราะห์ และเปิดโอกาสให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาระบบนิเวศข้อมูลที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศในระยะยาว ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างความยั่งยืนในทุกมิติ

การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อน อววน. ด้าน Genomics

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การขับเคลื่อนนโยบายเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ทำให้สามารถตรวจสอบความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของแผนงานได้อย่างชัดเจน แต่ยังช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอวช. จึงได้ศึกษาแนวทางการติดตามและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งการดำเนินการนโยบายและการบริหารจัดการ เพื่อสร้างกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานนโยบาย หน่วยจัดสรรทุน และหน่วยปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการข้อมูลและการทำงานที่เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษานี้ครอบคลุมถึงแนวทางการปรับปรุงระบบข้อมูลเพื่อการติดตามผล โดยใช้เครื่องมือ OKR (Objectives and Key Results) ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทำให้การติดตามผลการดำเนินงานมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ง่าย ทั้งนี้ การปรับโครงสร้างและบทบาทของการดำเนินงานนโยบายด้านนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อพันธกิจสำคัญตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก

ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะจากงานวิจัยนี้ได้รับการนำเสนอในเวทีประชุมวิชาการระดับนานาชาติ Eu-SPRI Annual Conference 2025 ซึ่งจัดโดย European Forum for Studies of Policies for Research and Innovation เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ณ ประเทศเยอรมนี การนำเสนอในเวทีระดับโลกดังกล่าวสะท้อนถึงความสำคัญของแนวทางการติดตามและประเมินผลที่ประเทศไทยพัฒนาขึ้น และแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้เทียบเคียงกับสากล นอกจากนี้ ยังได้รับการอ้างอิงในการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 5/2567 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2567 โดยมีการหยิบยกกรอบและแนวทางการติดตามและประเมินผลของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงตัวอย่างการจัดทำกรอบการติดตามและประเมินผลแบบ Formative Evaluation สำหรับนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยกรณีศึกษาแผนงานวิจัยจีโนมิกส์ประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในแผนงานสำคัญที่ต้องการการติดตามผลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งไม่เพียงช่วยให้เกิดการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ แต่ยังสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องว่าการใช้ทรัพยากรและงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจน การพัฒนากลไกติดตามและประเมินผลที่มีมาตรฐานและ

สามารถเทียบเคียงกับแนวทางสากลจึงเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถขับเคลื่อนนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนในอนาคต

การจัดทำแบบจำลองทางเศรษฐมิติสำหรับการติดตามและประเมินผลนโยบายสำคัญ นำร่อง อุตสาหกรรมเป้าหมายในแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566- 2570

สอวช. ได้ดำเนินการศึกษานำร่องเกี่ยวกับสถานการณ์การพัฒนาผลิตภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่เชื่อมโยงกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจฐานเทคโนโลยี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้จัดทำการศึกษาในรูปแบบงานวิจัย ครอบคลุมการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติของอัตราการมีส่วนร่วมของ Total Factor Productivity หรือ TFP ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของ TFP ด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย ซึ่ง สอวช. มีแผนขยายผลการศึกษาไปสู่การติดตามและประเมินผลในอุตสาหกรรมเป้าหมายตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570 ต่อมาได้มีการศึกษาวิจัยเชิงลึกมุ่งเน้นภาคอุตสาหกรรมสำคัญตามเป้าหมายด้าน อววน. ผ่านการใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ การวิเคราะห์เชิงสถิติ และการประชุมระดมความคิดเห็นจากภาคอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างรอบด้าน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือการพัฒนาระเบียบวิธีในการประเมินผลกระทบจากนโยบายโดยใช้ตัวแปรด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงผลิตภาพทางเศรษฐกิจของไทย การสร้างแนวทางการศึกษาผลกระทบของนโยบายที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย และการเสนอแนะการจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ติดตามและประเมินผลนโยบาย รวมถึงการออกแบบระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

ในปี พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ออกแบบการศึกษาตามข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2/2568 และหารือกับผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวง อว. เพื่อกำหนดโจทย์วิจัยและแนวทางการนำแบบจำลองทางเศรษฐมิติมาใช้ประโยชน์เชิงลึกมากขึ้น โดยผลการศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการระดมสมองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2568 ในหัวข้อสถานการณ์การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจไทย โดยคาดหวังให้หน่วยงานนโยบายมีข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการออกแบบและทบทวนนโยบาย มีแนวทางในการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลด้านเศรษฐกิจเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ทั้งเชิงนโยบายและวิชาการ และบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) และ สอวช. ได้รับการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านเศรษฐมิติและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานนโยบายและหน่วยงานภาครัฐมีความเข้าใจต่อโครงสร้างและคุณลักษณะของอุตสาหกรรมเป้าหมายดีขึ้น ซึ่งผลการศึกษาแบบจำลองทางเศรษฐมิติดังกล่าวจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายประกอบการตัดสินใจ และเป็นต้นแบบสำหรับการพัฒนาแบบจำลองขั้นสูงที่ตอบโจทย์ความต้องการของกระทรวง อว. และผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายงานการศึกษาโครงการพัฒนากลไกการร่วมวิจัยระหว่างหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐ เพื่อตอบโจทย์เฉพาะด้านของประเทศ กรณีศึกษาด้านอาหารแห่งอนาคต (Future Food)

การคัดเลือกโจทย์วิจัยเฉพาะด้านโดยอาศัยการวิเคราะห์ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศถือเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดขอบเขตการวิจัยให้ชัดเจน เพื่อสร้างเป้าหมายร่วมและจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร เครื่องมือ โครงสร้างพื้นฐาน เวลา และเงินทุน ให้เกิดผลกระทบสูงสุดทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการกำหนดโจทย์ที่ชัดเจนทำให้หน่วยงานวิจัยมีจุดมุ่งเน้นเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อน และใช้ทรัพยากรวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐ มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยในลักษณะเครือข่ายถือเป็นการใช้ศักยภาพและจุดแข็งของแต่ละหน่วยงานมาผสมผสานเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ตอบโจทย์การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในกรณีของอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต (Future Food) ที่ต้องการการวิจัยเชิงลึกและการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อรองรับความต้องการของตลาดโลกและการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งแนวทางดังกล่าวช่วยกระตุ้นให้เกิดการทำงานในรูปแบบ Open Innovation เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ความคิด และวิธีการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้การสร้างนวัตกรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดตั้งเครือข่ายวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยต้องมีกลไกทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยวิจัยของรัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานจัดสรรงบประมาณ และหน่วยบริหารจัดการทุน (Program Management Unit: PMU) เพื่อให้การดำเนินงานแผนงานวิจัยเฉพาะด้าน (Mission-oriented Research Program) มีความชัดเจนและสามารถขับเคลื่อนได้จริง โดยกรอบแนวคิดนี้ได้ผ่านการวิเคราะห์ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศ (National Capabilities) เพื่อให้มั่นใจว่าการลงทุนด้านวิจัยจะสร้างผลลัพธ์ที่ตอบโจทย์และเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ กรณีศึกษาเรื่องอาหารแห่งอนาคตเป็นตัวอย่างสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างกลไกความร่วมมือเชิงระบบ โดยข้อเสนอนี้ได้นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรเพื่ออาหารในอนาคต ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยที่ประชุมเห็นชอบให้ สอวช. นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปพิจารณาและจัดทำกลไกบริหารจัดการอาหารอนาคตภายใต้รูปแบบ Consortium ให้มีความชัดเจนมากขึ้น ต่อมาข้อเสนอดังกล่าวได้รับความเห็นชอบในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ซึ่งเป็นการยืนยันถึงความสำคัญของการสร้างระบบความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ เกิดกลไกทำงานร่วมระหว่างหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานจัดสรรงบประมาณ รวมถึงหน่วยบริหารจัดการทุน เพื่อให้การวิจัยและพัฒนาตอบโจทย์อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตอย่างแท้จริง การสร้างเครือข่ายในลักษณะนี้ไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร แต่ยังสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วนว่าการลงทุนด้านวิจัยจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม สามารถต่อยอดสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ และสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน

“สอวช. คือ Key Partner คนสำคัญของหอการค้าไทย ในการร่วมกำหนดทิศทางและยกระดับอุตสาหกรรม ‘อาหารแห่งอนาคต’ ของประเทศตั้งแต่วางรากฐานนิยามให้อาหารไทยเป็นอาหารที่ปลอดภัย มีคุณค่าทางสุขภาพ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และเติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่เศรษฐกิจไทยความร่วมมือนี้ไม่ได้หยุดอยู่แค่แนวคิด แต่ต่อยอดสู่การลงมือทำอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งเวทีเสวนา TCC Food Conference การรณรงค์บริโภคอาหาร Plant-Based ในองค์กร การจัดทำ foresight ฉากทัศน์ และ roadmap เพื่อชี้ทิศทางการลงทุนให้ภาคเอกชนเดินได้อย่างมั่นใจรวมถึงการผลักดันงานวิจัยสู่การใช้งานจริง สร้างโอกาสธุรกิจในตลาดศักยภาพสูง เพราะเป้าหมาย Future Food มูลค่า 500,000 ล้านบาท ภายในปี 2570 ไม่ใช่เพียงตัวเลขแห่งความสำเร็จ แต่คือการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมครบวงจร ตั้งแต่การรับฟังความคิดเห็นและความต้องการจากภาคเอกชน เพื่อนำไปสู่การออกแบบงานวิจัยและพัฒนาที่ตอบโจทย์การใช้งานจริง สามารถต่อยอดเชิงพาณิชย์ และสร้างโอกาสทางธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม”

ดร.วิศิษฐ์ ลิ้มลือชา

รองประธานกรรมการหอการค้าไทย และนายก
สมาคมการค้าอาหารอนาคตไทย

ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีด้านนโยบาย อววน. ระหว่างประเทศ

การขับเคลื่อนนโยบาย อววน. ให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นปัจจัยเอื้อที่สำคัญ เพื่อส่งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ องค์กรวิจัย และวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมของไทยให้มีบทบาทเชื่อมโยงกับนานาชาติและมีความเป็นสากล นำมาซึ่งการยกระดับคุณภาพวิชาการ พัฒนากำลังคน พัฒนาเครือข่ายวิจัย การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งทุนสำหรับการวิจัยและนวัตกรรมในระดับนานาชาติ รวมถึงปลดล็อกศักยภาพระบบ อววน. ของไทย ให้สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

สอวช. ให้ความสำคัญกับการวางแผนและขับเคลื่อนนโยบาย อววน. ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างมียุทธศาสตร์ โดยคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาทั้งระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของทุกคน โดยการทำงานร่วมกับภาคีความร่วมมือทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นความร่วมมือทั้งแบบพหุภาคีและทวิภาคี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศแบบพหุภาคีกับองค์การระหว่างประเทศในระดับโลก 2 องค์การ คือ องค์การสหประชาชาติ (UN) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) และความร่วมมือแบบพหุภาคีระดับภูมิภาคในกรอบอาเซียน (ASEAN) และกรอบบิมสเทค (BIMSTEC) นอกจากนี้ยังมีกรอบความร่วมมืออื่น ๆ ร่วมกับออสเตรเลีย ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) และ Asia-Europe Foundation (ASEF)

ความร่วมมือภายใต้กรอบสหประชาชาติ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ขยายบทบาทความร่วมมือภายใต้กรอบพหุภาคีกับองค์การสหประชาชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้าน อววน. ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับภูมิภาค และระดับโลก ความร่วมมือดังกล่าวครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมในเวทีนโยบายระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศไทยผ่านกลไกของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) และองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

สอวช. ได้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศไทยในเวทีสำคัญระดับภูมิภาคและระดับโลก ทั้งในประเด็นการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน โครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี วิทยาการแบบเปิด และจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ ตลอดจนการนำเสนอโครงการเชิงนโยบายของประเทศไทยที่ได้รับการยกย่องในระดับนานาชาติ ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวสะท้อนบทบาทของ สอวช. ในการเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติสู่เวทีสากล และการนำกรอบคิดและมาตรฐานสากลมาปรับใช้เพื่อยกระดับระบบ อววน. ของประเทศให้มีความครอบคลุม ยั่งยืน และสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว

คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific หรือ ESCAP)

1. การประชุมประจำปี สมัยที่ 81 ของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (81th Session of the United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific)

สอวช. เข้าร่วมการประชุมประจำปีของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก สมัยที่ 81 ซึ่งจัดโดยคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก ภายใต้หัวข้อหลัก “Regional Cooperation for Resilient and Sustainable Urban Development in Asia and The Pacific” ระหว่างวันที่ 21-25 เมษายน พ.ศ. 2568 ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือแนวทางการเพิ่มพูนความร่วมมือในระดับภูมิภาค เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

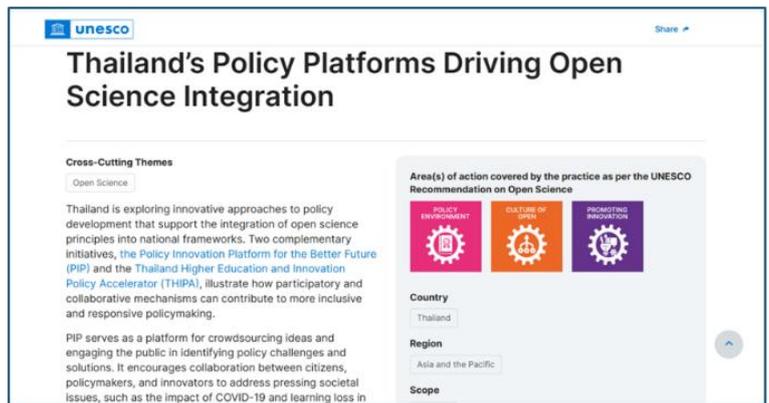
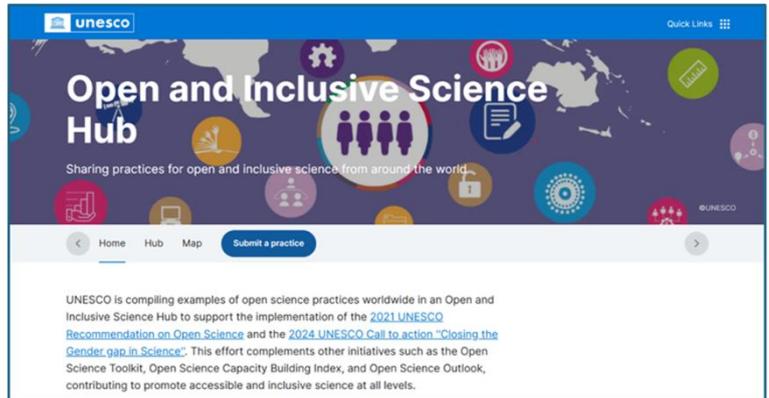
ในนามของกระทรวง อว. โดย สอวช. ได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลง ในระเบียบวาระที่ 5 (h) ว่าด้วยการค้า การลงทุน วิสาหกิจ และนวัตกรรมทางธุรกิจ โดยเน้นย้ำความมุ่งมั่นของประเทศไทย ซึ่งนายกรัฐมนตรี แพทองธาร ชินวัตร ได้กล่าวในช่วงพิธีเปิดการประชุม ในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน ยืดหยุ่น และครอบคลุม เพื่อขับเคลื่อนความเป็นเลิศด้านการวิจัยและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศไทยในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับภูมิภาค และการส่งเสริม อุตสาหกรรมขั้นสูงและยั่งยืนผ่านการเปลี่ยนผ่านที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเน้นย้ำบทบาทของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation หรือ EECi) ในการเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมของไทยที่เชื่อมโยงการวิจัย และการลงทุน โดยมีโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการ และมีระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็ง เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านผลงานวิจัยจาก การค้นพบในห้องปฏิบัติการไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และการปรับใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศให้เข้ากับบริบทในท้องถิ่น ก่อนการลงทุนในวงกว้าง อีกทั้งยังได้แสดงความชื่นชมและกล่าวขอบคุณศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเอเชียและแปซิฟิก (Asian and Pacific Centre for Transfer of Technology หรือ APCTT) ภายใต้ ESCAP ที่ได้พยายามอย่างแข็งขันในการเสริมสร้างความร่วมมือ ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาในภูมิภาคและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน พร้อมกับ แสดงความมุ่งมั่นของ อว. ที่จะร่วมสร้างภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สร้างสรรค์ และครอบคลุม

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ – ยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization หรือ UNESCO)

1. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะว่าด้วยวิทยาการแบบเปิด ค.ศ. 2021 (2021 Recommendation on Open Science)

สอวช. ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะว่าด้วยวิทยาการแบบเปิด ค.ศ. 2021 (2021 Recommendation on Open Science) ซึ่งเป็นเอกสารข้อเสนอแนะซึ่งได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ 41 โดยประเทศสมาชิก 194 ประเทศ รวมถึงประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการทำงานทางวิทยาศาสตร์แบบองค์รวมที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้แบ่งปันข้อมูลวิทยาศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงการวิทยาศาสตร์และสังคม และแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านเทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลความรู้ระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา และเพื่อประเมินความก้าวหน้าระดับโลกครั้งแรกเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2568 พร้อมกับอีก 76 ประเทศสมาชิกที่ร่วมส่งรายงาน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำหรับการปรึกษาหารือระดับโลกเพื่อติดตามพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์แบบเปิดของยูเนสโก (UNESCO’s First Global Consultation on Open Science Monitoring) โดยยูเนสโกได้คัดเลือกนำเสนอโครงการสำคัญของ สอวช. จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ แพลตฟอร์มนวัตกรรมนโยบายเพื่ออนาคตไทย

(Policy Innovation Platform for the Better Future หรือ PIP) และกลไกพัฒนานโยบายและข้อริเริ่มใหม่ (Thailand Higher Education and Innovation Policy Accelerator หรือ THIPA) ให้เป็นตัวอย่างโครงการริเริ่มที่สร้างผลกระทบ ซึ่งต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. 2568 ยูเนสโกได้คัดเลือกทั้งสองโครงการดังกล่าวให้เป็นแนวปฏิบัติที่สร้างแรงบันดาลใจของประเทศใน Open and Inclusive Science Hub ของยูเนสโก พร้อมทั้งยกย่องให้เป็นนวัตกรรมด้านการพัฒนานโยบายที่สนับสนุนการบูรณาการหลักการวิทยาศาสตร์แบบเปิดอันสอดคล้องกับหลักสากล เพื่อสร้างกลไกการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันระดับชาติ (Participatory and Collaborative Mechanisms) อันนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น โดยสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับทั้งสองโครงการของประเทศใน UNESCO's Open and Inclusive Science Hub ได้ที่ <https://www.unesco.org/en/open-science/inclusive-science/thailands-policy-platforms-driving-open-science-integration?hub=178646>

2. การเข้าร่วมประชุม “Enabling an AI-Ready Workforce: Exchanging Policy Perspectives and Solutions” ซึ่งเป็นกิจกรรมคู่ขนานของการประชุมวิชาการระดับโลกด้านจริยธรรม AI “The 3rd UNESCO Global Forum on the Ethics of AI”

สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุม “Enabling an AI-Ready Workforce: Exchanging Policy Perspectives and Solutions” ซึ่งเป็นกิจกรรมคู่ขนานของการประชุมวิชาการนานาชาติว่าด้วยจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ ครั้งที่ 3 “The 3rd UNESCO Global Forum on the Ethics of AI” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ และการประชุม Enabling an AI-Ready Workforce: Exchanging Policy Perspectives and Solutions จัดโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic

and Social Commission for Asia and the Pacific หรือ ESCAP และสมาคมมหาวิทยาลัยภาคพื้นแปซิฟิก (Association of Pacific Rim Universities หรือ APRU) ร่วมกับภาคีเครือข่าย มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) แลกเปลี่ยนข้อมูล ความก้าวหน้าและแนวปฏิบัติที่ดีในการประยุกต์ใช้ AI (2) สนับสนุนแนวปฏิบัติในการใช้ AI อย่างมีธรรมาภิบาล และ (3) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้าน AI

ในการนี้ สอวช. ได้รับเกียรติให้เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ “AI Capacity-Building and Workforce Development Policy in Thailand” เน้นย้ำบทบาทที่สำคัญของกระทรวง อว. ในการพัฒนากำลังคนด้าน AI เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศภายในระยะ 5 ปีข้างหน้า พ.ศ. 2568-2572 โดยเน้นนโยบาย อว. for AI ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ (1) AI Workforce Development การพัฒนาบุคลากรด้าน AI ในทุกระดับ (2) AI for Lifelong Learning การเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านโครงการสำคัญของกระทรวง อว. และ (3) AI Driven Innovation การสนับสนุนนวัตกรรม AI สู่ตลาดเพื่อยกระดับเศรษฐกิจไทย และเน้นย้ำบทบาทของ สอวช. ในฐานะหน่วยนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนแนวปฏิบัติการใช้ AI อย่างมีธรรมาภิบาลร่วมกับทุกภาคส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องและองค์การระหว่างประเทศด้วย

นอกจากนี้ สอวช. ได้เข้าร่วมอภิปรายกลุ่มย่อยพร้อมกับทำหน้าที่ ผู้นำกลุ่มอภิปรายในหัวข้อ “Developing Enabling Policy Frameworks for AI Workforce Readiness” โดยมีผู้ร่วมการอภิปรายจากหน่วยงานด้าน AI ระดับโลกทั้งภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา และภาคเอกชน ร่วมกันระบุโอกาส ความท้าทาย และแนวทางการประยุกต์ใช้ AI เพื่อยกระดับความพร้อมด้านกำลังคนและเพิ่มศักยภาพการผลิตที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละประเทศ รวมถึงการออกแบบนโยบายที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี AI ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และการส่งเสริมทักษะและความสามารถของแรงงานอย่างครอบคลุม พร้อมทั้งจัดความเสี่งหรือความไม่เท่าเทียมที่อาจเกิดขึ้นจาก AI

ความร่วมมือกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development หรือ OECD)

สอวช. ในฐานะผู้แทนไทยในคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Committee for Scientific and Technological Policy หรือ CSTP) ภายใต้ต้องการเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development หรือ OECD) ซึ่งได้มีความร่วมมือกับ OECD เกี่ยวกับนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในมิติต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีในระยะยาว โดยความร่วมมือดังกล่าวครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมในเวทีนโยบายระดับสูง การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เชิงนโยบาย การจัดทำฐานข้อมูลและตัวชี้วัดด้าน วทน. ในระดับนานาชาติ ตลอดจนการขับเคลื่อนโครงการเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับ OECD เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปนโยบายภายในประเทศ และการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD อย่างเป็นทางการ

ในปีงบประมาณที่ผ่านมา สอวช. ได้ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงนโยบาย วทน. ของไทยเข้ากับทิศทางโลก ผ่านการมีบทบาทเชิงรุกในกรอบความร่วมมือกับ OECD ทั้งในมิติการกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีเกิดใหม่ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน และการยกระดับธรรมาภิบาลเชิงนโยบาย ซึ่งสะท้อนบทบาทของ สอวช. จาก “ผู้ติดตามมาตรฐานสากล” สู่ “ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางนโยบายระดับนานาชาติ” อย่างเป็นทางการ

การประชุมคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและคณะทำงานรายสาขา (Committee for Scientific and Technological Policy (CSTP) and Working Parties)

สอวช. เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Committee for Scientific and Technological Policy หรือ CSTP) ในฐานะ Participant ของคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 125 และครั้งที่ 126 ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส และผ่านระบบออนไลน์

การประชุม CSTP ครั้งที่ 125 ซึ่งจัดขึ้นระหว่าง 6 – 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 สอวช. ได้ให้วิสัยทัศน์ในหลายวาระ อาทิ แลกเปลี่ยนการดำเนินการของประเทศไทย ด้านชีววิทยาสังเคราะห์ (Synthetic Biology) การเข้าร่วม OECD – Government Foresight Community (GFC) ถูกจัดขึ้นโดย OECD อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการดำเนินงานด้านการคาดการณ์อนาคตซึ่งประเทศให้ความสำคัญ โดยประเทศไทยเป็นเจ้าภาพของศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค (APEC Center for Technology Foresight – APEC CTF) ซึ่งตั้งอยู่ที่ สอวช. สำหรับการประชุม CSTP ครั้งที่ 126 ซึ่งจัดขึ้นในเดือนเมษายน พ.ศ. 2568 เน้นการหารือรายละเอียด ร่าง OECD Science, Technology, and Innovation (STI) Outlook 2025 ในหลายวาระการประชุมฯ โดย สอวช. ได้ให้ความเห็นในวาระต่าง ๆ อาทิ ประเด็น Research and Technology Security ซึ่งความมั่นคงสำหรับนโยบายด้าน วทน. เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ยากภายใต้สถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์ที่ตึงเครียดในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศก็ยังคงเป็นเรื่องจำเป็น โดยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาในระดับโลก และประเทศไทยสนับสนุนข้อเสนอ

เกี่ยวกับภาครัฐควรดำเนินนโยบายความมั่นคงด้าน วทน. อย่างมีความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบระยะยาว รวมถึงประเด็นเรื่อง การใช้ Strategic Intelligences ในการจัดทำนโยบาย วทน. ที่คล่องแคล่วพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง โดย สอวช. มุ่งเน้นการสร้าง ความร่วมมือผ่านการเข้าร่วมการประชุมและดำเนินกิจกรรมกับ CSTP และคณะทำงานรายสาขาเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการ ยกระดับระบบนิเวศนวัตกรรมและขับเคลื่อนความร่วมมือด้าน วทน. เพื่อตอบโจทย์ความท้าทายระดับโลก พร้อมกันนี้ การ ดำเนินงานดังกล่าวยังเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุน Roadmap การเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย เพื่อยกระดับขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ สอวช. ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมสมัยที่ 21 ของคณะทำงานด้าน เทคโนโลยีชีวภาพ นาโนเทคโนโลยี และ เทคโนโลยีที่บรรจบกัน (Working Party on Biotechnology, Nanotechnology, and Converging Technologies หรือ BNCT) ภายใต้ CSTP ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 13-14 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ที่สำนักงานใหญ่ OECD ณ กรุงปารีส เพื่อแสดงออกถึงความมุ่งมั่น และ ความสามารถของประเทศไทยในการปฏิบัติตาม

ตราสารทางกฎหมายของ OECD และแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีนโยบายและแนวปฏิบัติสอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD ซึ่งการเข้าร่วมการประชุม BNCT สมัยที่ 21 ถือเป็นครั้งแรกที่มีผู้แทนไทยเข้าร่วมในคณะทำงานเฉพาะด้านคณะนี้ และเป็นก้าวสำคัญของประเทศไทยในการยกระดับบทบาทจาก “ผู้ติดตาม” สู่ “ผู้มีส่วนร่วมเชิงนโยบาย” ในเวทีนโยบายเทคโนโลยีชั้นนำของโลก โดยเฉพาะใน ประเด็นการบรรจบกันของเทคโนโลยี (Technology Convergence) เช่น AI กับ Biotechnology, Neurotechnology และ Synthetic Biology ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีทั้งโอกาสทางเศรษฐกิจและความท้าทายด้านการกำกับดูแล ซึ่งการเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ช่วย “ปลดล็อก” การเข้าถึงองค์ความรู้ เครื่องมือเชิงนโยบาย และกรอบการกำกับดูแลเทคโนโลยีเกิดใหม่ของ OECD โดยเฉพาะแนวคิด Anticipatory Governance ซึ่งเอื้อต่อการออกแบบนโยบายเชิงรุก ลดความเสี่ยงจากการกำกับดูแลล่าช้า และช่วยให้ประเทศไทยสามารถปรับตัวตาม มาตรฐานสากลได้ล่วงหน้า แม้ยังอยู่ในกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD และเมื่อพิจารณาในเชิงผลกระทบ (Impact) การนำเสนอ ความก้าวหน้าของไทยด้าน Synthetic Biology, Nanotechnology และยุทธศาสตร์ AI แห่งชาติในที่ประชุม ช่วยเสริมความน่าเชื่อถือ ของประเทศไทยในฐานะ OECD Accession Country ที่เชื่อมโยงยุทธศาสตร์เทคโนโลยีของไทยเข้ากับทิศทางโลกอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังเปิดโอกาสในการต่อยอดความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะด้าน Bioeconomy และ Biomanufacturing ซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ BCG ของไทย นอกจากนี้ การนำเสนอบทบาทของ APEC Center for Technology Foresight ต่อที่ประชุม ยังช่วย ยกระดับบทบาทของไทยในฐานะผู้มีศักยภาพด้าน Strategic Intelligence และ Foresight ในระดับภูมิภาค ช่วยเสริมอำนาจต่อรองเชิง นโยบายของไทยในประเด็นเทคโนโลยีเกิดใหม่และความมั่นคงทางเทคโนโลยีของประเทศ

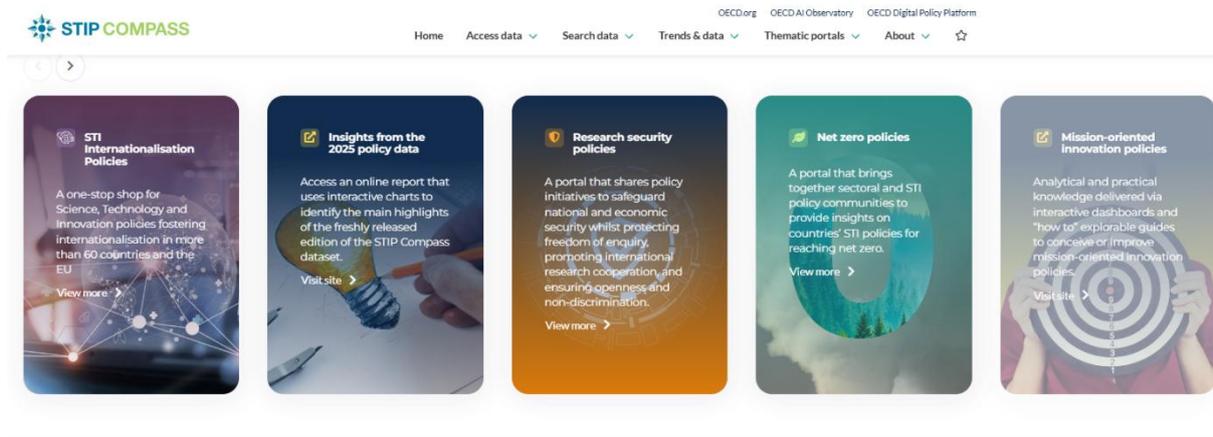
ในระยะต่อไป ประเทศไทยควรใช้ประโยชน์จากการเข้าร่วม BNCT ในการปรับใช้กรอบ Anticipatory Governance กับ เทคโนโลยีสำคัญของประเทศ และพัฒนาความเชื่อมโยงเชิงระบบระหว่างกลไก Foresight ของไทยกับ OECD และขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ Synthetic Biology และ Bioeconomy จากระดับนโยบายสู่การลงทุนและการปฏิบัติจริง เพื่อยกระดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันและความพร้อมของประเทศต่อเทคโนโลยีอนาคตอย่างยั่งยืน

การจัดทำข้อมูลนโยบายด้าน วทน. ในแพลตฟอร์ม European Commission (EC) - OECD STIP Compass และการ เผยแพร่ข้อมูล Country Profile ของประเทศไทย

EC - OECD STIP Compass (<https://stip.oecd.org/stip/>) เป็นฐานข้อมูลนโยบายด้าน วทน. ซึ่งจัดทำโดย OECD ร่วมกับ สหภาพยุโรป (European Commission หรือ EC) ปัจจุบันข้อมูลที่อยู่ในระบบมาจากการเก็บรวบรวมในรอบการรายงานข้อมูลครั้งล่าสุด คือปี 2025 ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลจาก 63 ประเทศ และ EU มีจำนวนข้อริเริ่มเชิงนโยบายกว่า 8,700 โครงการ และกว่า 12,800 เครื่องมือนโยบาย บทวิเคราะห์เชิงนโยบายใน 350 ประเด็นย่อย และบทความตีพิมพ์โดย EC-OECD 8,000 บทความ จากการรายงาน ข้อมูลโดยบุคลากรภาครัฐกว่า 1,500 คน เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลนโยบายด้าน วทน. ที่ใหญ่ที่สุดในโลก และได้รับการยอมรับใน

ระดับนานาชาติ มีการเก็บข้อมูลนโยบายด้าน วทน. ทุก ๆ 2 ปี จากประเทศต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และใช้ประกอบการจัดทำรายงานการวิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนา วทน. (STI Outlook) โดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมในฐานข้อมูลนี้มี 6 ด้าน ได้แก่ (1) โครงสร้างการบริหารจัดการด้าน วทน. (2) ระบบการวิจัยของประเทศ (3) การพัฒนานวัตกรรมในภาคเอกชน (4) การถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างสถาบันวิจัยและภาคอุตสาหกรรม (5) บุคลากรด้านการวิจัยและนวัตกรรม (6) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม ซึ่งในแต่ละรอบของการเก็บข้อมูล จะมีด้านที่เพิ่มมาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อตอบรับกับบริบทโลกในปัจจุบัน โดยในปี 2025 เป็นนโยบายเพื่อสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero)

สอวช. ร่วมกับหน่วยงานภายในประเทศจัดทำข้อมูลนโยบาย วทน. สำหรับแพลตฟอร์มดังกล่าว ในแบบสำรวจ EC - OECD Science, Technology and Innovation Policies (STIP) Survey 2025 โดยการบูรณาการข้อมูลนี้ ถือเป็นกลไกสำคัญในการเผยแพร่ศักยภาพด้าน วทน. ของประเทศไทยในระดับสากล ยกกระดับ Visibility ของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างการรับรู้และสร้างโอกาสในการขยายเครือข่ายความร่วมมือเชิงนโยบายด้าน วทน. กับนานาชาติอย่างเป็นรูปธรรม

Access the territory dashboards

Click on the country that you are interested in to get a bird's-eye overview of the main national STI policies in one place. Using these dashboards, you can learn how various governments design STI policies and deploy instruments to address a wide range of objectives and challenges.

Click the flags below to access the territory dashboards

การขับเคลื่อนโครงการ Thailand – OECD Country Program Phase II

โครงการ OECD – Thailand Country Programme Phase II เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและ OECD ที่ดำเนินงานต่อเนื่องจากระยะที่ 1 โดยมีกรอบระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2566 – 2569) ประกอบด้วย 20 โครงการย่อย จาก 14 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเข้าถึงองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีของ OECD ใน 4 สาขาหลัก ได้แก่ (1) ธรรมาภิบาล (2) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน (3) ความครอบคลุมทางสังคมและการพัฒนาทุนมนุษย์ และ (4) การฟื้นฟูสีเขียว (Green Recovery)

สอวช. ได้ขับเคลื่อนโครงการภายใต้สาขาการฟื้นฟูสีเขียว ในหัวข้อ “การสนับสนุนเชิงยุทธศาสตร์ด้าน วทน. เพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนและการเปลี่ยนผ่านของประเทศไทย” (Supporting STI Strategy for Carbon Neutrality and Transitions) ใน 3 อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ได้แก่ อุตสาหกรรมพลังงาน (ไฟฟ้า) อุตสาหกรรมการบิน (ถนน) และภาคเกษตรกรรม เพื่อเสนอแนะนโยบาย วทน. ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่ตอบโจทย์การบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์และความยั่งยืนสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากนี้ สอวช. ร่วมทำงานกับทีมวิจัยฝ่ายเลขานุการของ CSTP ภายใต้ Directorate for Science, Technology and Innovation (DSTI) จัดทำรายงาน Self-assessment Exercise เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ระบบนิเวศนวัตกรรมและเทคโนโลยีของภาคพลังงาน (ไฟฟ้า) อุตสาหกรรมการบิน (ถนน) และภาคเกษตร ในการบรรเทาและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้เข้าใจในสถานการณ์ของประเทศไทย โดยอ้างอิงกรอบ

การทำงาน S&T Policy 2025 ซึ่งออกแบบโดย CSTP และได้ใช้ข้อมูลจากรายงาน Self-assessment ในการวางแผนการดำเนินงาน และการสัมภาษณ์เชิงลึกผ่านระบบออนไลน์ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567 – มกราคม พ.ศ. 2568 และการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ประเทศไทย ระหว่างวันที่ 21 – 23 มกราคม พ.ศ. 2568 ซึ่งในแต่ละภาคอุตสาหกรรมมีผู้เข้าร่วมจากหลายหน่วยงาน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา รวมถึงหน่วยงานด้านวิจัยและเทคโนโลยี โดยผลจากการสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ และกลั่นกรองทบทวนร่วมกับ ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการในรูปแบบออนไลน์ระหว่างวันที่ 20 – 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 และได้รับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อร่างรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการการสนับสนุนเชิงยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนและการเปลี่ยนผ่านของประเทศไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำความคิดเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงรายงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2569

การสนับสนุนภารกิจเข้าเป็นสมาชิก OECD ตามแผนการขับเคลื่อนการเข้าเป็นสมาชิก OECD (OECD Accession) ของประเทศไทย

คณะกรรมการกำกับการดำเนินงานในการเข้าเป็นสมาชิก OECD มีมติเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2568 เห็นชอบให้ สอวช. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับ สป.อว. ในการดำเนินงานร่วมกับ CSTP เพื่อขับเคลื่อนการเข้าเป็นสมาชิก โดยในปี พ.ศ. 2568 ประเทศไทยได้จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงเบื้องต้น (Initial Memorandum หรือ IM) ของประเทศสำหรับเสนอ OECD ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พัฒนาระบบกลาง (<https://th2oecd.ocs.go.th/>) เพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกฎหมายไทยและตราสารของ OECD เพื่อให้หน่วยงานของไทย ตรวจสอบผลการวิเคราะห์และเพิ่มเติมข้อมูลกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับตราสารในระบบดังกล่าว

สอวช. ได้แต่งตั้งคณะทำงานสนับสนุนการจัดทำร่าง IM ประกอบการเข้าเป็นสมาชิก OECD เพื่อบูรณาการการทำงาน และได้มีการจัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อหารือแนวทางการตรวจสอบตราสาร ซึ่ง สอวช. ต้องตรวจสอบและเพิ่มเติมข้อมูลนโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ทั้งสิ้น 10 ตราสาร รวมทั้งร่วมกันพิจารณาตรวจทานข้อมูล และยืนยันนำส่งต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อกลั่นกรองและนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อส่งมอบ IM ของประเทศไทยให้กับรองเลขาธิการองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2568

สำหรับผลกระทบเชิงนโยบาย ในการที่ สอวช. รับผิดชอบในการตรวจสอบและเพิ่มเติมข้อมูลตราสาร OECD จำนวน 10 ฉบับ ทำให้ประเทศไทยสามารถวิเคราะห์ “ภาพรวมเชิงระบบ” เกี่ยวกับระดับความพร้อมด้านกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ วทน. ซึ่งไม่เพียงตอบโจทย์การเข้าเป็นสมาชิก OECD เท่านั้น แต่ยังเป็นฐานข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์สำหรับการปฏิรูประบบ วทน. ของประเทศในระยะยาว และในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การที่ประเทศไทยสามารถจัดทำและนำส่ง IM ต่อ OECD ได้ภายในกรอบเวลาที่กำหนด ยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อ OECD ในด้านความมุ่งมั่น และความสามารถของประเทศไทยในการปฏิบัติตามตราสาร OECD ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก และช่วยเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยในฐานะประเทศที่มีความจริงจังต่อการยกระดับธรรมาภิบาลเชิงนโยบาย ทั้งนี้ IM จะถูกนำไปใช้ในการประเมินทางเทคนิค (Technical Review) ซึ่งจะเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2569 โดยเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของประเทศไทย กับ คณะกรรมการต่าง ๆ ภายใต้อาณัติ OECD เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD ต่อไป

การส่งเสริมความร่วมมือด้าน อววน. ในระดับภูมิภาค

สอวช. ดำเนินบทบาทเชิงรุกในการส่งเสริมความร่วมมือด้าน อววน. ในระดับภูมิภาค ภายใต้กรอบความร่วมมือสำคัญ ได้แก่ อาเซียน (ASEAN) และ บิมสเทค (BIMSTEC) ตลอดจนความร่วมมือกับภาคีระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ เช่น Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO), ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) และ Asia-Europe Foundation (ASEF) โดยมุ่งเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติของประเทศไทยเข้ากับกระบวนการกำหนดทิศทางและกลไกความร่วมมือด้าน วทน. ในระดับภูมิภาคและระดับโลกอย่างเป็นระบบ

สอวช. ได้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศไทยในเวทีสำคัญต่าง ๆ อาทิ คณะกรรมการและคณะที่ปรึกษาด้าน วทน. ของอาเซียน (COSTI และ BAC) การจัดทำแผนปฏิบัติการอาเซียนด้าน วทน. ฉบับใหม่ (APASTI 2026–2035) การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้บิมสเทค รวมถึงการนำเสนอบทบาทและศักยภาพด้าน วทน. ของประเทศในเวทีระหว่างประเทศและเวทีคู่เจรจา ความร่วมมือดังกล่าวสะท้อนบทบาทของ สอวช. ในการเป็นกลไกเชื่อมโยงนโยบาย อววน. ของไทยสู่เวทีสากล ตลอดจนการผลักดันประเด็นสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ อาทิ นวัตกรรมเชิงภารกิจ (Mission-oriented Innovation) การทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและสีเขียว และการพัฒนาอย่างครอบคลุม เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศในระยะยาว

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - อาเซียน (Association of Southeast Asian Nations - ASEAN)

สอวช. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนประเทศไทยใน Board of Advisory to COSTI (BAC) ภายใต้กรอบความร่วมมือของ ASEAN โดยมีบทบาทในการมีส่วนร่วมและประสานงานกับกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้กรอบ ASEAN ด้าน วทน. อย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ บทบาทดังกล่าวครอบคลุมการเข้าร่วมกระบวนการหารือ การให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และการสังเคราะห์มุมมองของประเทศสมาชิก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแนวทางการร่วมมือของอาเซียนให้มีความสอดคล้องและเกิดผลกระทบเชิงรูปธรรม ดังนี้

1. แผนปฏิบัติการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (ASEAN Plan of Action on Science, Technology and Innovation (APASTI) 2026–2035)

สอวช. ในฐานะสมาชิกของ BAC มีบทบาทในการสนับสนุนกระบวนการจัดทำ APASTI อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระยะการทบทวนแผนเดิม (APASTI 2016–2025) จนถึงการจัดทำร่างแผนฉบับใหม่ (APASTI 2026–2035) โดยจัดทำภารกิจหลัก ได้แก่ การทบทวนผลการดำเนินงาน APASTI 2016–2025 เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญสำหรับการจัดทำแผนฉบับใหม่ การร่วมกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ของ APASTI 2026–2035 และสังเคราะห์เป้าหมายและร่วมจัดทำร่างแผนระดับภูมิภาค รวมถึงสนับสนุนกระบวนการจัดทำร่างเพื่อการรับรองในระดับรัฐมนตรี

โดยผลจากการมีส่วนร่วมในฐานะผู้แทน BAC ของประเทศไทยเป็นการสนับสนุนการจัดทำร่าง APASTI 2026–2035 ที่มีความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์และสะท้อนมุมมองของประเทศสมาชิกอย่างครอบคลุมและรอบด้าน เพื่อนำเสนอร่างดังกล่าวให้ที่ประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน (AMMSTI) พิจารณาให้การรับรองต่อไป

2. การประชุมคณะกรรมการอาเซียนและคณะที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (COSTI และ BAC)

สอวช. ในฐานะผู้แทนประเทศไทยใน Board of Advisory to Committee on Science, Technology and Innovation (BAC) ได้เข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบความร่วมมือของ ASEAN อย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้าน วทน. รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (COSTI)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุม COSTI-86 และ BAC-17 ระหว่างวันที่ 7-11 ตุลาคม พ.ศ. 2567 ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยการประชุมดังกล่าวมีสาระสำคัญ ได้แก่ การรายงานความก้าวหน้าและสถานะของกองทุน ASEAN Science, Technology and Innovation Fund (ASTIF) การติดตามความก้าวหน้าโครงการ Annual Priority การหารือความคืบหน้าการจัดทำแผน APASTI 2026-2035 รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและความร่วมมือกับคู่เจรจาของอาเซียน นอกจากนี้ ได้เข้าร่วมการประชุม COSTI-87 และ BAC-18 ระหว่างวันที่ 16-20 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมีบทบาทในการสนับสนุนและนำเสนอข้อคิดเห็นเชิงนโยบายในประเด็นสำคัญหลายด้าน อาทิ การจัดบทบาทและกลไกภายใต้ BAC ให้มีความชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน การปรับโครงสร้างอนุกรรมการภายใต้ COSTI (Sub-Committees) จากเดิม 9 กลุ่ม เหลือ 5 กลุ่ม โดยอาศัยข้อมูลผลการดำเนินงานในอดีตเป็นฐานการตัดสินใจ การส่งเสริมการดำเนินโครงการแบบ Mission-oriented ภายใต้กองทุน ASTIF ผ่านกลไกร่วมลงทุนในรูปแบบงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน ตลอดจนการร่วมสนับสนุนข้อเสนอการจัดตั้งกลไก APASTI Task Force เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของแผนเชิงระบบ การเห็นชอบช่วงเวลาการเสนอหัวข้อ Annual Priorities สำหรับปี พ.ศ. 2570

และการแสดงจุดยืนสนับสนุนการเข้าเป็นประเทศสมาชิกของประเทศติมอร์-เลสเต ซึ่งเป็นลำดับที่ 11 ของอาเซียน ทั้งนี้ ผลจากการหารือและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในเวที COSTI และ BAC ดังกล่าว ได้ถูกนำเสนอในที่ประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ครั้งที่ 21 (AMMSTI-21) และมีการรับรองการนำแผน APASTI 2026-2035 ไปสู่การดำเนินการในระดับภูมิภาคอย่างเป็นรูปธรรม โดยก้าวต่อไปของการดำเนินงาน สอวช. จะมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผน APASTI 2026-2035 และการแปลงแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะการร่วมพิจารณาประเด็นความสำคัญรายปี (Annual Priorities) สำหรับปี 2570 ที่มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างวาระความยั่งยืน (Sustainability) และเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการรวมกลุ่มในภูมิภาคผ่านการสนับสนุนความร่วมมือให้แก่ประเทศติมอร์-เลสเต ในการเข้าสู่ระบบนิเวศด้าน วทน. ของอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้ภูมิภาคอาเซียนเป็นฐานการพัฒนานวัตกรรมที่สำคัญในระดับสากล

3. การประชุมอื่น ๆ ด้าน วทน. ในระดับอาเซียน

สอวช. ได้รับเชิญให้เป็นผู้แทนประเทศไทย ในการเข้าร่วมการประชุมอื่น ๆ ด้าน วทน. ในระดับอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของ สอวช. ในการเป็นหน่วยงานด้านนโยบายที่ได้รับการยอมรับในภูมิภาค ดังนี้

1) เข้าร่วมการประชุม ASEAN-EU Forum on Aviation Research and Innovation (R&I) ในฐานะผู้แทนประเทศไทย เพื่อนำเสนอหัวข้อ “ขีดความสามารถและลำดับความสำคัญด้านการวิจัยและนวัตกรรมระดับชาติ” โดยเน้นบทบาทของ สอวช. ในฐานะหน่วยงานการของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ การบูรณาการข้อมูลด้าน อววน. การจัดทำและบริหารงบประมาณวิจัย การส่งเสริมความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการนำเสนอ แผนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2566-2570 ซึ่งมุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะในบริบทของอุตสาหกรรมการบินและอวกาศ

2) เข้าร่วมการประชุมคู่ขนานและเวทีเสวนา “The 6th ASEAN Innovation Roadmap Forum: The Final Chapter of 2025 and the Beginning of Transformation” ภายใต้หัวข้อ “Build a Future-Ready with more Future-Focused and Empowering

Action across Region through Technology and Innovation” เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านนโยบายและการดำเนินงานด้านนวัตกรรมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงร่วมสรุปและประเมินผลการดำเนินงานตาม ASEAN Innovation Roadmap 2019–2025 และร่วมวางรากฐานสำหรับยุทธศาสตร์ด้านนวัตกรรมของอาเซียนในระยะถัดไปหลังปี 2025 โดยมุ่งขับเคลื่อนนวัตกรรมที่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายในอนาคต

3) เข้าร่วม ASEAN Multi-Stakeholder Forum on Sustainability 2025 ซึ่งจัดโดยกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับสำนักเลขาธิการอาเซียน UN ESCAP และรัฐบาลสาธารณรัฐตุรกี โดยได้เข้าร่วมการเสวนาภายใต้หัวข้อ “Digital Shifts, Human Impacts: Building Inclusive Innovation Ecosystems for South-East Asia’s Workforce” เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะ SDG เป้าหมายที่ 9 (อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน) และ SDG เป้าหมายที่ 17 (หุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการพัฒนา) ซึ่งสะท้อนบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจควบคู่กับการสร้างความครอบคลุมและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ - บิมสเทค (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation หรือ BIMSTEC)

1. การจัดทำร่างแผนปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development)

สอวช. เป็นผู้แทนประเทศไทยในคณะผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ภายใต้ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ หรือ บิมสเทค โดยร่วมจัดทำร่างแผนปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development) ตลอดจนพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างเอกสารสำคัญซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการประชุมในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2567 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2568 ต่อมาในการประชุมระดับรัฐมนตรีบิมสเทค ครั้งที่ 20 เมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2568 ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบ BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development และบรรจุในข้อ 31 ของปฏิญญาการประชุมผู้นำบิมสเทคครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2568 (สืบค้นเอกสารได้ที่ https://bimstec.org/images/content_page_pdf/1743841366_6th%20BIMSTEC%20Summit%20Declaration.pdf)

2. การเข้าร่วมประชุม BIMSTEC Digital Conclave 2025

สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุม BIMSTEC Digital Conclave 2025 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 7-8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ กรุงโคลัมโบ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ภายใต้หัวข้อ Building Digital Public Infrastructure for Shared Prosperity โดย The Asia Group และสำนักเลขาธิการ BIMSTEC โดย สอวช. ได้ให้ข้อมูลถึงความก้าวหน้าของประเทศไทยในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล อ้างอิงถึงดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Government Development Index (EGDI) และดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Participation Index (EPI) ซึ่งองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) มีการสำรวจและจัดทำทุก 2 ปี ซึ่งปี 2024 ประเทศไทยมี EGDI อยู่ที่อันดับ 52 และ EPI ลำดับที่ 42 จาก 193 ประเทศ สูงที่สุดในกลุ่มประเทศ BIMSTEC แสดงถึงพัฒนาการอย่างก้าวกระโดดจากปี 2014 ที่ไทยอยู่ในอันดับ 102 และ 54 ตามลำดับ โดยการดำเนินการที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยน

ผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล เช่น การจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570 และการจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Exchange: GDx) ตลอดจนการพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลการอุดมศึกษา และพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการบริหารงานด้านวิจัยและนวัตกรรม

การเข้าร่วมเวที BIMSTEC Digital Conclave 2025 สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของประเทศไทยในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล และเป็นโอกาสสำคัญในการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในระดับภูมิภาค เพื่อพัฒนาระบบนิเวศดิจิทัลที่ครอบคลุมและยั่งยืนสำหรับประเทศสมาชิก BIMSTEC

3. การประชุม BIMSTEC ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ครั้งที่ 2 (Second Meeting of the BIMSTEC Expert Group on Human Resource Development) และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี 2025-2029 (Workshop to finalize the draft Human Resource Development Implementation Plan 2025-2029)

สอวช. เข้าร่วมการประชุม BIMSTEC ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ครั้งที่ 2 (Second Meeting of the BIMSTEC Expert Group on Human Resource Development) และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี 2025-2029 (Workshop to finalize the draft Human Resource Development Implementation Plan 2025-2029) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 ณ กรุงโคลัมโบ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา มีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกและหารือเกี่ยวกับขั้นตอนต่อไปในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับภูมิภาค โดยมีแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี 2025-2029 เป็นเอกสารสำคัญร่วมกัน โดย สอวช. ในฐานะผู้แทนประเทศไทย ได้นำเสนอข้อมูลของประเทศไทยในหัวข้อ “นโยบายและแผนงานระดับชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความท้าทายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคอ่าวเบงกอล และได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี 2025-2029 เพื่อให้แผนดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์

การดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศอื่นๆ

สอวช. ได้มีความร่วมมือสำคัญกับหน่วยงานระหว่างประเทศอื่น ๆ ได้แก่ Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO), Asian Development Bank (ADB) และ Asia-Europe Foundation (ASEF) นอกจากนี้ สอวช. ยังได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมระดับนานาชาติที่สำคัญเพื่อร่วมให้ข้อมูลนโยบาย อววน. ดังนี้

1. Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO) ประเทศออสเตรเลีย

สอวช. ร่วมกับหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และ CSIRO ประเทศออสเตรเลีย ดำเนินความร่วมมือภายใต้โครงการ Thailand–Australia Innovation in Food for Sustainability (IF4S) โดยจัดการประชุม Thailand–Australia Food Innovation Dialogue 2025 ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลออสเตรเลียภายใต้โครงการ Southeast Asia and Australia Government to Government Partnerships Program (SEAG2G) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันนวัตกรรมอาหารแห่งอนาคตอย่างยั่งยืน และส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างประเทศ โดย สอวช. ทำหน้าที่เชื่อมโยงมิติด้านนโยบาย อววน. กับการทำงานด้านวิจัยและนวัตกรรม ผ่านการบูรณาการข้อมูล การจัดสรรงบประมาณ

และการออกแบบกลไกความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ขณะที่ บพข. สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมโดยเชื่อมโยงมหาวิทยาลัย สตาร์ทอัพ และ SMEs เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารไทยในระดับโลก

การประชุมดังกล่าวได้สะท้อนบทบาทของการทูตเชิงวิทยาศาสตร์ (Science Diplomacy) ในการเชื่อมโยงนักวิจัย ผู้กำหนดนโยบาย และภาคอุตสาหกรรมของทั้งสองประเทศ เพื่อร่วมออกแบบแนวทางรับมือกับความท้าทายด้านความมั่นคงและความยั่งยืนทางอาหาร โดยมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มระบบอาหารโลก อาทิ การพัฒนาโปรตีนทางเลือก การประยุกต์ใช้ AI และการวิเคราะห์ข้อมูลตลอดห่วงโซ่มูลค่าอาหาร ทั้งนี้ ความร่วมมือภายใต้โครงการ IF4S ประกอบด้วยกลไกสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) เวทีเสวนาเชิงนโยบายและองค์ความรู้ประจำปี (2) การให้ทุนวิจัยร่วมภายใต้โครงการทวิภาคีระยะ 3 ปี และ (3) โครงการ Venture Exchange เพื่อเชื่อมโยงนักวิจัยและผู้ประกอบการจากทั้งสองประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของ สอวช. และ บพข. ในการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การขยายผลเชิงพาณิชย์ และการยกระดับทักษะแรงงานในอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตอย่างเป็นระบบ

ผลการดำเนินงานนี้ในอนาคตจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น

1) การปลดล็อกข้อจำกัดเชิงระบบ (Unlocking Systemic Barriers) ด้านการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยี (Technology Transition) โดยช่วยให้นักวิจัยและผู้ประกอบการไทยสามารถก้าวข้ามอุปสรรคในการเปลี่ยนงานวิจัยบนห้องไปสู่นวัตกรรมเชิงพาณิชย์ ผ่านการเรียนรู้และประยุกต์ใช้โมเดลความสำเร็จของออสเตรเลีย นอกจากนี้ ยังช่วยลดช่องว่างด้านเครือข่ายธุรกิจระหว่างประเทศ โดยการสร้างแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงผู้เล่นในอุตสาหกรรมอาหารของทั้งสองประเทศโดยตรง

2) การสร้างผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Impact) ก่อให้เกิดการจับคู่ธุรกิจและงานวิจัยที่ตรงจุด (Strategic Matching) โดยเฉพาะในกลุ่มอาหารฟังก์ชัน (Functional Food) และโปรตีนทางเลือก (Alternative Protein) ซึ่งถือเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New S-Curve) นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างผลกระทบในมิติการพัฒนาบุคลากร (Talent & Capability Building) ยกระดับทักษะแรงงานในอุตสาหกรรมอาหารให้เท่าทันมาตรฐานสากล เพื่อต่อยอดภาพลักษณ์ Kitchen of the World ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างยั่งยืน

3) การดำเนินงานในระยะต่อไป ในกรณีที่มีแผนพัฒนา Venture Exchange Platform จะก่อให้เกิดกลไกกลางในการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงนักวิจัยกับผู้ประกอบการอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นการส่งเสริมการลงทุนร่วม (Joint Venture) และการขยายผลการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีในระดับสากลได้

2. Asian Development Bank (ADB)

สอวช. ได้ดำเนินการร่วมมือกับธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) ภายใต้กรอบความช่วยเหลือทางวิชาการ (Technical Assistance: TA) โครงการ Integrating Gender and Social Inclusion Dimensions in Climate Change Interventions in Southeast Asia โดยร่วมกับ APEC Center for Technology Foresight ในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่อง “Gender and Social Inclusion Dimensions in AI-powered Climate Adaptation in Precision Agriculture for Thailand”

ข้อเสนอโครงการดังกล่าวมุ่งศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อสนับสนุนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรกรรมแม่นยำ (Precision Agriculture) โดยบูรณาการมิติเพศ (Gender) และการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Social Inclusion) เข้ากับการออกแบบนโยบายและมาตรการด้านเทคโนโลยี เพื่อให้การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมสามารถตอบโจทย์กลุ่มเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้ บทบาทของ สอวช. ในความร่วมมือนี้อยู่ที่การเชื่อมโยงองค์ความรู้เชิงนโยบายด้าน วทน. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเท่าเทียมทางสังคม เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการที่สามารถนำไปใช้เป็นกรอบอ้างอิง (Terms of Reference) สำหรับการดำเนินโครงการในระดับภูมิภาคของ ADB ต่อไป ซึ่งสะท้อนบทบาทของ สอวช. ในการผลักดันประเด็น Cross-cutting เช่น Digital, Green และ Inclusiveness ในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

ผลจากการดำเนินงานนี้ในอนาคตจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น

1) การปลดล็อกข้อจำกัดเชิงนโยบาย (Unlocking Policy Silos) แบบแยกส่วน (Siloed Policy) โดยมีการบูรณาการมิติเพศสภาพและความเท่าเทียมทางสังคม (Gender & Social Inclusion: GESI) เข้ากับนวัตกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น AI และการเกษตรกรรมอย่างเป็นเนื้อเดียว เพื่อแก้ปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยีที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มประชากร

2) การสร้างผลกระทบทางอ้อมเชิงนโยบาย (Policy Impact) ผ่านการพัฒนาข้อเสนอโครงการ “Gender and Social Inclusion Dimensions in AI-powered Climate Adaptation in Precision Agriculture for Thailand” ได้สร้างหัวข้อใหม่ในการออกแบบนโยบาย (Policy Standard Setting) โดยใช้มิติความเท่าเทียมเป็นตัวตั้ง (Gender-responsive AI) ซึ่งข้อเสนอโครงการนี้สามารถใช้เป็นกรอบอ้างอิงเชิงยุทธศาสตร์ (Terms of Reference) ให้กับ ADB ในการดำเนินโครงการพัฒนาในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยกระดับ สอวช. ในฐานะผู้นำด้านนโยบาย วทน. ที่ครอบคลุมทุกภาคส่วน

3) การดำเนินงานในระยะต่อไป อาจนำกรอบการศึกษาไปสู่การปฏิบัติและขยายผล (Implementation & Scaling) ในโครงการระดับภูมิภาคของ ADB เพื่อผลักดันให้เกิดนโยบายการใช้ AI ในภาคเกษตรแม่นยำที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเปราะบางและเกษตรกรรายย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของสากล

3. Asia-Europe Foundation (ASEF)

สอวช. ได้เข้าร่วมโครงการ Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Initiative มีเป้าหมายเพื่อจัดทำรายงานและนำเสนอให้ประเทศสมาชิก Asia-Europe Meeting (ASEM) รับทราบ พร้อมแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและการขับเคลื่อนนโยบายด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างภูมิภาคเอเชียและยุโรป กิจกรรมสำคัญประกอบด้วย การสัมมนาผู้แทนด้านการทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย การจัดทำรายงานสถานภาพการทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และการนำเสนอในฐานะตัวแทนโครงการ Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Initiative ในงาน World Science Forum ระหว่างวันที่ 20-23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ภายใต้หัวข้อ “Bridging Continents & Advancing Science: The Future of Asia-Europe Science Diplomacy” รวมถึงการส่งมอบรายงานฉบับสมบูรณ์ให้แก่มูลนิธิ Asia & Europe Foundation ทั้งนี้ รายงาน Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Report (<https://asef.org/publications/asia-europe-science-technology-diplomacy-report/>) มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนแผน ววน. และนโยบาย วทน. ของประเทศไทย จากการสำรวจยุทธศาสตร์ เครื่องมือ และผลการดำเนินงานด้านการทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ 50 ประเทศสมาชิก ASEM รวมถึงสหภาพยุโรป และสำนักงานเลขาธิการอาเซียน เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือข้ามภูมิภาค

4. การนำเสนอบทบาทด้าน อววน. ของประเทศในการประชุมระดับนานาชาติ

สอวช. ได้เข้าร่วมและทำหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศไทยในเวทีความร่วมมือด้าน วทน. ในระดับอาเซียนและระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อสะท้อนบทบาท ศักยภาพ และทิศทางการพัฒนาด้าน วทน. ของประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคีต่างประเทศในประเด็นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนด้าน อววน. เช่น การเข้าร่วมเวทีเสวนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ

“Promoting Cooperation on Research and Innovation between the European Union and Thailand” ซึ่งจัดโดยคณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทย ภายใต้ยุทธศาสตร์ Global Gateway เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป กิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างเครือข่ายระหว่างภาคการศึกษา ภาควิจัย และภาคเอกชน รวมถึงการนำเสนอผลงานจากโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสหภาพยุโรป อาทิ Horizon Europe และโครงการ Southeast Asia-Europe Joint Funding Scheme ในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ

นอกจากนี้ สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุม MHESI-CNSA 1st Joint Committee Meeting on Space Cooperation ในฐานะผู้แทนคณะทำงานขับเคลื่อนความร่วมมือไทย-จีนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยได้ร่วมต้อนรับการมาเยือนของผู้แทนจาก China National Space Administration (CNSA) และร่วมรับฟังความก้าวหน้าของโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันด้านอวกาศของไทยกับ CNSA เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านอวกาศในระยะยาว

ส่วนที่ 3

ทิศทางการขับเคลื่อนนโยบาย สอวช.
ในปี 2569

ส่วนที่ 3

ทิศทางการขับเคลื่อนนโยบาย สอวช. ในปี 2569

แผนการดำเนินงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ยกระดับไทยพ้นจาก กับดักรายได้ปานกลาง

1. สร้าง Platform ยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ Scaleup สู่ตลาดในและต่างประเทศ
2. เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)

SHA

3. การวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ และนโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

ลดก๊าซเรือนกระจก

4. ระบบนิเวศส่งเสริมกลไก อววน. Hup Net Zero GHG Emissions

เพิ่มสัดส่วนแรงงาน ทักษะสูง

5. แพลตฟอร์มพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงและ University Transformation

เพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน.

6. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

7. การพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร

สอวช. มีเป้าหมายในการร่วมขับเคลื่อนเพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว โดยใช้ อววน. เร่งเปลี่ยนผ่านไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วได้สำเร็จ ผ่านการออกแบบนโยบายและกลไก อววน. ขับเคลื่อนเป้าหมายสำคัญของประเทศ ใน 5 มิติสำคัญ คือ 1) ยกระดับประเทศไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง 2) การวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ และนโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก 3) นโยบายนวัตกรรมเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก 4) เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง และ 5) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีทิศทางการขับเคลื่อนแต่ละมิติ ดังนี้

ยกระดับประเทศไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

การยกระดับประเทศให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศรายได้สูงถือเป็นทิศทางการดำเนินงานสำคัญสำหรับทุกภาคส่วนที่ต้องร่วมมือและขับเคลื่อนร่วมกัน โดยเป้าหมายหนึ่งที่ต้องดำเนินงาน คือ การกระจายรายได้ให้ทั่วถึง โดยการเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการธุรกิจฐานนวัตกรรม หรือ Innovation Driven Enterprise (IDE) ผ่านการพัฒนามาตรการและกลไกต่าง ๆ เพื่อเร่งการเติบโตและการบ่มเพาะธุรกิจนวัตกรรม รวมถึงการปลดล็อกให้หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะองค์การมหาชนในกระทรวง อว. ให้สามารถร่วมลงทุนในธุรกิจนวัตกรรมได้จริง ผ่านการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) การสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ Scaleup สู่ตลาดในและต่างประเทศ สร้างระบบนิเวศนวัตกรรม (Innovation Ecosystem) ให้เหมาะสมและเอื้อให้วิสาหกิจฐานนวัตกรรมเติบโตได้อย่างก้าวกระโดด เน้นการพัฒนามาตรการ

และกลไกการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจนวัตกรรมสู่การเติบโตแบบก้าวกระโดดหรือสเกลอัพ (Scaleup) ผ่านกลไกสำคัญต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาต้นแบบแพลตฟอร์มข้อมูลตลาดต่างประเทศเพื่อการขยายตลาดสินค้ามูลค่าสูง การพัฒนามาตรการและกลไกเพื่อยกระดับธุรกิจนวัตกรรมสู่การขยายตลาดและแข่งขันได้ในระดับโลก (High-growth Firms) การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม เศรษฐกิจจุลินทรีย์ การบ่มเพาะธุรกิจชุมชนฐานนวัตกรรม (Local Business Development Service หรือ Local BDS) ระบบการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจฐานนวัตกรรม

2) การเตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry) สร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจใหม่ (New Economy) หรืออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry) โดยเฉพาะการสร้างผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ การพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และทักษะใหม่ที่ตรงกับเศรษฐกิจใหม่ การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและต่อยอดเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ บุคลากร และเทคโนโลยีทั้งภายในประเทศและระดับโลก รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายระเบียบเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้น มุ่งเน้นการจัดทำนโยบาย มาตรการ/กลไก อววน. และการออกแบบโปรแกรมการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อหนุนเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคตของประเทศในสาขาต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการประกอบชิ้นส่วนยานยนต์ไฟฟ้าตัดแปลง (EV Conversion) แบตเตอรี่ (Battery) และการพัฒนาบุคลากรด้านยานยนต์ไฟฟ้า (EV-HRD) การยกระดับความสามารถทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้ประกอบการ SME ในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ (Soft Power) รวมถึงการพัฒนา Regenerative Tourism

การวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ และนโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

นวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation) เป็นการพัฒนาหนทางแก้ปัญหา (Solutions) ต่าง ๆ ทางสังคม หมายรวมถึงด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ คุณภาพชีวิต ซึ่งไม่ได้จำกัดแค่เพียงผลิตภัณฑ์ เครื่องมือหรือเทคโนโลยีเท่านั้น แต่เป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเพื่อแก้ปัญหาของสังคม จากการพัฒนาขีดความสามารถใหม่ ความร่วมมือ การสร้างเครือข่าย หรือยกระดับสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการทำงานแบบผสมผสานความร่วมมือกันระหว่างหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรไม่แสวงกำไร ซึ่งสามารถเกิดได้จากทุกสาขาวิชา รวมถึงด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ด้วย ไม่ได้จำกัดแค่ด้านวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์เพียงเท่านั้น ซึ่งนวัตกรรมสังคม อาจเป็นนวัตกรรมในรูปสินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือกรอบกระบวนการทำงานใหม่ก็ได้ แต่ต้องสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมที่ก่อให้เกิดการลงมือปฏิบัติหรือการมีส่วนร่วมและพัฒนาการของผู้คนในสังคมไปด้วยกัน

สอวช. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอกรอบนโยบายนวัตกรรมทางสังคมของประเทศไทย วิเคราะห์ระบบนิเวศนวัตกรรมทางสังคมของประเทศไทย ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์กรอบแนวคิด และองค์ประกอบของดัชนีนวัตกรรมทางสังคมที่เหมาะสมต่อการประเมินบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาไทย รวมถึงพัฒนาร่างดัชนีต้นแบบสำหรับทดสอบนำร่อง (Pilot Testing) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูล โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาด้านนวัตกรรมสังคมของประเทศที่ชัดเจน รวมถึงมีระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านนวัตกรรมสังคม เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน การดำเนินงานในปี 2569 ประกอบด้วย 7 แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 ด้านการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการด้านด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ หรือ SHA ตามกรอบ OECD

แผนงานที่ 2 ด้านการพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนเชิงนโยบาย (Knowledge & Policy Platform) ศึกษาวิจัย ทบทวน บูรณาการองค์ความรู้ ในประเด็นท้าทายสำคัญ โดยจะใช้แนวทางทำงานวิจัย SHA แบบบูรณาการข้ามศาสตร์ (Multi-Disciplinary) นำไปสู่การสร้างข้อเสนอเชิงนโยบาย วางกลไกในการขับเคลื่อนงาน และแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ

แผนงานที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบนิเวศและการจัดสรรทุนวิจัยด้านด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ (SHA Eco-system & Funding Modality)

แผนงานที่ 4 ด้านการออกแบบระบบการติดตามและประเมินผล การวิจัย ด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และ ศิลปกรรมศาสตร์ (Monitoring & Evaluation)

แผนงานที่ 5 ด้านการพัฒนาและออกแบบระบบฐานข้อมูลด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ ของประเทศ (Data based Management System: DBMS)

แผนงานที่ 6 ด้านการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของนักวิจัย ผู้บริหารงานวิจัย กลุ่มวิจัย สถาบันที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ (Empowerment)

แผนงานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ (Management)

นอกจากนี้ สอวช. เห็นความสำคัญในการยกระดับสถานะทางสังคม เพื่อตัดวงจรความยากจนข้ามรุ่นด้วยการศึกษา โดยการพยายามทำให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษา การเรียนรู้ หรือกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาให้ได้ ซึ่งเป็นหนึ่งในกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจน เพื่อให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นในอนาคต ดังนั้น การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน ผ่านการพัฒนากลไกการสร้างเครือข่ายในการมีส่วนร่วมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชนกลุ่มยากจนพิเศษ (ขาดแคลนทุนทรัพย์และหลุดออกจากระบบการศึกษา) และพัฒนากลไกการบ่มเพาะให้คำปรึกษาและกระบวนการทดลองของกลุ่มเด็กเปราะบางเป้าหมายให้เข้าถึงโอกาสและการศึกษา

นโยบายนวัตกรรมเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก

สอวช. ส่งเสริมผู้ประกอบการให้ปรับตัวตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศและนานาชาติ โดยตั้งเป้าหมายการทำงาน คือ “50% ของบริษัทส่งออกบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการที่ประเทศไทยมีแผนสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emissions)” ในปี พ.ศ. 2608 ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับการดำเนินงานเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย โดย สอวช. ในฐานะหน่วยประสานงานกลางด้านเทคโนโลยีของ UNFCCC จะเน้นการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายมาตรการ อววน. สนับสนุนเป้าหมายข้างต้น และเน้นการสนับสนุนผู้ประกอบการให้ปรับตัวตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน ดังนี้

1) พัฒนากลไกนวัตกรรมเชิงระบบเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสีเขียว พัฒนาและเชื่อมโยงระบบนิเวศธุรกิจ ระบบนิเวศนวัตกรรม และระบบนิเวศการเงิน ในรูปแบบโปรแกรมการบ่มเพาะธุรกิจ (Incubator) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง พี่เลี้ยงที่ปรึกษาธุรกิจและการเงิน ในการสนับสนุนและสร้างองค์ความรู้ธุรกิจสีเขียวให้แก่ผู้ประกอบการ SME รวมถึงการมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางและที่ปรึกษาในการพัฒนาธุรกิจ

2) เครือข่ายมหาวิทยาลัยขับเคลื่อนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ พัฒนาแพลตฟอร์มจัดเก็บและคำนวณกิจกรรมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการดูดกลับฯ ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อมุ่งเน้นพัฒนา อววน. ให้เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมาย National Determined Contribution (NDC) ของประเทศ

3) การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมรองรับเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับประเทศไทย การนำ อววน. เข้าพัฒนาระบบนิเวศ Net Zero Emission ของประเทศ โดยมุ่งปรับระบบพลังงาน และภาคอุตสาหกรรมในการลดก๊าซเรือนกระจก

4) การบริหารจัดการน้ำ ยกระดับระบบการบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยให้มีความยืดหยุ่น โปร่งใส และยั่งยืน พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและสถานการณ์ฉุกเฉินในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาตัวชี้วัด (Indicators) ด้านภัยพิบัติทางน้ำที่ครอบคลุมทุกมิติของการบริหารจัดการน้ำ

เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง

กำลังคนสมรรถนะสูงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ ท่ามกลางการแข่งขันเพื่อยกระดับขีดความสามารถของประเทศไทยด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม สถานการณ์กำลังคนสมรรถนะสูงของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2562 พบว่ามีสัดส่วนเพียงร้อยละ 13.8 ซึ่งยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาฐานกำลังคนสมรรถนะสูงให้มีจำนวนเพียงพอและมีคุณภาพ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาประเทศ และสนับสนุนการเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาวผ่านการดำเนินงาน ดังนี้

1) **แพลตฟอร์มการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง** เพิ่มสมรรถนะของกำลังคนในภาคการผลิตและบริการในสาขาที่มีความสำคัญต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ และทิศทางการลงทุนของต่างประเทศ โดยเน้นการขับเคลื่อนและต่อยอดการดำเนินงานของแพลตฟอร์มการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงตอบโจทย์ความต้องการของภาคการผลิตและบริการ โดยการรับรองหลักสูตรฝึกอบรมและการจ้างงานภายใต้มาตรการภาษีรองรับการย้ายฐานการผลิตของนักลงทุนต่างชาติ (Thailand Plus Package) เพื่อสนับสนุนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงต่อการลงทุนภาคการผลิตและบริการ จัดทำกลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนากำลังคนยกระดับศักยภาพกำลังคน ต่อยอดและสร้างการรับรู้ทักษะแห่งอนาคต รวมถึงการศึกษาและจัดทำข้อเสนอมาตรการและสิทธิประโยชน์สนับสนุนการพัฒนาทักษะรายบุคคล

2) **ส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation)** ปรับระบบการอุดมศึกษาให้สามารถช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนากำลังคนในทุกพื้นที่ของประเทศให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการในอนาคต โดยเน้นการปรับทิศทางการลงทุนในการพัฒนากำลังคนของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศ การพัฒนากำลังคนและความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา โดยในปี 2569 จะดำเนินการขยายหลักสูตรผ่านกลไก Higher Education Sandbox ผ่านการสร้างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา พัฒนาและทดลองนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างระบบการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและการพัฒนาประเทศ ศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย กลไก มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ภายใต้โครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย รวมถึงให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข้อมูลและบุคลากร พัฒนาศักยภาพ สร้างรูปแบบการดำเนินงานให้เกิดความยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายของประเทศด้วยบทบาทสถาบันอุดมศึกษา

เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้สถานการณ์นโยบายมีหน้าที่ในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ยุทธศาสตร์ รวมทั้งปรับปรุงระบบ อววน. ของประเทศ ตลอดจนกำกับติดตามการบริหารจัดการ การจัดสรรงบประมาณ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ สอดคล้อง. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ได้ดำเนินการศึกษา พัฒนา ออกแบบมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ อววน. และปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศไทย โดยในปี 2569 สอดคล้อง. จะดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน. อย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ดังนี้

ขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน. ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป อววน. ออกแบบและพัฒนาระบบที่เกี่ยวข้องกับ อววน. ได้แก่ ระบบนโยบาย ระบบงบประมาณ ระบบบริหารจัดการ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม และวางรากฐานการพัฒนาประเทศระยะยาว เสนอต่อสถานการณ์นโยบาย คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย กฎและระเบียบ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการกำหนดมาตรการหรือโครงการเพื่อเพิ่มความสามารถด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และ

คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องชุดอื่นๆ รวมถึงจัดทำการศึกษาวิจัยและพัฒนากฎหมายลูกบทตามกฎหมายการจัดตั้งกระทรวง อว. และเร่งรัดและติดตามให้มีการเสนอหรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ รวมทั้งให้คำปรึกษาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ อววน. เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภานโยบาย คณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนการดำเนินงานของ สภานโยบาย คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำข้อมูลและพัฒนาระบบวิเคราะห์เพื่อการพัฒนา นโยบาย อววน. ประสานงานให้มีการจัดทำบูรณาการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ประกอบการพิจารณา นโยบาย การกำหนดทิศทาง การจัดสรรงบประมาณ และการติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนา อววน. ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ต่อสาธารณชน จึงเห็นสมควรให้มีการบูรณาการและประสานงานเชื่อมโยงข้อมูลด้าน อววน. อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล อันนำไปสู่การพัฒนา นโยบาย การจัดสรรงบประมาณ และการติดตามประเมินผล นโยบายด้าน อววน. รวมถึงนโยบายสำคัญของรัฐบาลและสภานโยบาย ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ และเผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชนต่อไป

ระบบบริหารจัดการของภาครัฐด้าน อววน. วางกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนระบบ อววน. ที่มีประสิทธิภาพ โดยการศึกษา พัฒนา ออกแบบมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ อววน. และปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมถึง สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก ที่กระทบต่อระบบ (Disruption) และมุ่งสู่การพัฒนาประเทศได้ในระยะยาวต่อไป

ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค (APEC Center for Technology Foresight: APEC CTF) มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างความเข้มแข็งด้านการคาดการณ์อนาคต และประยุกต์ใช้เครื่องมือคาดการณ์อนาคตเพื่อระบุความท้าทายและความไม่แน่นอนในอนาคตที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากแรงขับเคลื่อนต่างๆ พร้อมทั้งเสนอข้อแนะนำในการเตรียมการรับมือ นอกจากนี้ ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปคยังมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายเชี่ยวชาญด้านการคาดการณ์อนาคตในระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือ เอเปค เพื่อให้เกิดแพลตฟอร์มความร่วมมือในการรวบรวมและวิเคราะห์สัญญาณที่เกี่ยวข้องกับแรงขับเคลื่อนต่างๆ รวมทั้งการสร้างภาพอนาคต

การพัฒนาและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นโยบายความร่วมมือระหว่างประเทศ มุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้สอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศและวาระแห่งชาติ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นสมาชิก OECD สอวช. มีบทบาทเป็นผู้แทนไทยในคณะกรรมการ CSTP และดำเนินความร่วมมือด้านนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ผ่านการเข้าร่วมโครงการ Thailand–OECD Country Program การรายงานข้อมูล STIP Survey และการเข้าร่วมการประชุมระดับนานาชาติ เพื่อยกระดับศักยภาพประเทศ รองรับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเสริมสร้างบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศ โดยขับเคลื่อนความร่วมมือกับองค์กรสำคัญ ได้แก่ UN, ASEAN, BIMSTEC และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ รวมถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านนโยบาย อววน. กับประเทศยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ส่วนที่ 4

การเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กร

ส่วนที่ 4

การเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กร

พัฒนาสมรรถนะและเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการทำนโยบาย

1) พัฒนาขีดความสามารถและเครือข่ายนักวิจัยด้านการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ

หลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STIP)

สอวช. ร่วมกับสถาบันนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเครือข่ายนักวิจัยนโยบายด้าน อววน. ที่มีคุณภาพ จึงจัดให้มีหลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่มุ่งสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้และความสามารถในการออกแบบและจัดทำนโยบายด้าน อววน. ที่มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน รวมถึงการสร้างเครือข่ายของนักพัฒนานโยบาย อววน.

ผู้เข้ารับการอบรมมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย อววน. ที่หลากหลายทั้งหน่วยงานในภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา และภาคเอกชน ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับความรู้ ด้านการวิเคราะห์ และออกแบบนโยบายในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกว่า 20 หัวข้อ จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนักวิชาการและผู้ที่มีประสบการณ์สูง ในการขับเคลื่อนนโยบายจริง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้เข้าอบรมจะได้รับการอบรมทั้งในส่วนของความรู้พื้นฐานกระบวนการจัดทำนโยบาย รวมถึงการได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อจัดทำและนำเสนอนโยบายด้าน อววน. ในประเด็นที่เป็นวาระสำคัญของกระทรวง

หลักสูตรนี้ได้เปิดต่อเนืองทั้งหมด 7 รุ่น โดยมีผู้สำเร็จการฝึกอบรมแล้วทั้งสิ้น 350 คน จาก 46 หน่วยงาน และสำหรับ รุ่นที่ 7 มีผู้สำเร็จการศึกษา 58 คน จาก 35 หน่วยงาน

2) สร้างความตระหนักและการรับรู้ด้านนโยบาย อววน.

การสร้างการรับรู้บทบาทและภารกิจของ สอวช. ในฐานะหน่วยงานริเริ่มและผลักดันนโยบายด้าน อววน. อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2568 มุ่งเน้นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานที่สำคัญครอบคลุมใน 4 มิติ ได้แก่ 1. มิติเศรษฐกิจ ดันเศรษฐกิจไทยด้วยการยกระดับธุรกิจนวัตกรรมโดยเฉลี่ย 1,000 ล้านบาท 1,000 ราย 2. มิติสังคม ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำด้วย อววน. 3. มิติสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก 10 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า 4. มิติกำลังคน เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูงเป็น 25% รวมถึงการยกระดับการทำงานของระบบ อววน. อาทิ การพัฒนาภาค การจัดสรรทุนและทรัพยากร ส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของภาคเอกชน กระตุ้นให้ภาคเอกชนลงทุนด้าน อววน. รวมถึง การสื่อสารและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านผู้อำนวยการ สอวช. ท่านใหม่ โดยมีภาพรวมผลการดำเนินงาน ดังนี้

สร้างพื้นที่ข่าวในสื่อสารมวลชน ทั้งข่าวออนไลน์และสิ่งพิมพ์ โดยได้รับการเผยแพร่ข่าวในหลากหลายประเด็นด้านนโยบาย อววน. รวมแล้วจำนวน 2,867 ข่าว คิดเป็นมูลค่าการประชาสัมพันธ์ทั้งสิ้น 349,774,576 บาท

กรุงเทพธุรกิจ
 วันที่ 20 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15

วิจัย สติปัญญาคน
รวม Strategic Intelligence Unit

การวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคและแนวโน้มตลาด... (เนื้อหาข่าวย่อ)

สอวช. เปิดตัวศูนย์วิจัย สติปัญญาคน
 สอวช. เปิดตัวศูนย์วิจัย สติปัญญาคน (Strategic Intelligence Unit) เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคและแนวโน้มตลาด... (เนื้อหาข่าวย่อ)

สอวช. เปิดตัวศูนย์วิจัย สติปัญญาคน
 สอวช. เปิดตัวศูนย์วิจัย สติปัญญาคน (Strategic Intelligence Unit) เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคและแนวโน้มตลาด... (เนื้อหาข่าวย่อ)

สยามรัฐ
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15

เรื่องใกล้ตัว ปัญหา 'การศึกษาไทย'
ตั้งเป้าหมายใน 5 ปีผลิตนอกรับ
อุตสาหกรรมยุคใหม่คนเด็กเกิด

ปัญหาการศึกษาไทยกำลังกลายเป็นวิกฤต... (เนื้อหาข่าวย่อ)

เรื่องใกล้ตัว ปัญหา 'การศึกษาไทย'
 ปัญหาการศึกษาไทยกำลังกลายเป็นวิกฤต... (เนื้อหาข่าวย่อ)

สยามรัฐ
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15

สอวช. เปิดตัวบ้านเพชรสยาม
นำไทยสู่อนาคตด้วยนวัตกรรม

สอวช. เปิดตัวบ้านเพชรสยาม... (เนื้อหาข่าวย่อ)

สอวช. เปิดตัวบ้านเพชรสยาม
 สอวช. เปิดตัวบ้านเพชรสยาม... (เนื้อหาข่าวย่อ)

แนวหน้า
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 19 ธ.ค. 2567
 หน้า 15

'สอวช.-นิทานผู้ประกอบการ Pride Thailand' สู่เวที
พร้อมใช้รณรงค์วิสัยทัศน์เทคโนโลยีไทยไปสู่สากล

สอวช. จัดนิทานผู้ประกอบการ Pride Thailand... (เนื้อหาข่าวย่อ)

'สอวช.-นิทานผู้ประกอบการ Pride Thailand' สู่เวที
 สอวช. จัดนิทานผู้ประกอบการ Pride Thailand... (เนื้อหาข่าวย่อ)

ไทยโพสต์
 วันที่ 20 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 20 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 20 ธ.ค. 2567
 หน้า 15

ไทยดีอันดับ 4 พัฒนามนุษย์ในอาเซียน
สอวช. ชง AI ยกระดับกำลังคนดิจิทัล

ไทยดีอันดับ 4 พัฒนามนุษย์ในอาเซียน... (เนื้อหาข่าวย่อ)

ไทยดีอันดับ 4 พัฒนามนุษย์ในอาเซียน
 ไทยดีอันดับ 4 พัฒนามนุษย์ในอาเซียน... (เนื้อหาข่าวย่อ)

ไทยโพสต์
 วันที่ 20 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 20 ธ.ค. 2567
 หน้า 15
 วันที่ 20 ธ.ค. 2567
 หน้า 15

10 อุตสาหกรรมไทยต้องการ
กำลังคนทักษะสูงกว่าล้านตำแหน่ง

10 อุตสาหกรรมไทยต้องการกำลังคน... (เนื้อหาข่าวย่อ)

10 อุตสาหกรรมไทยต้องการ
 10 อุตสาหกรรมไทยต้องการกำลังคน... (เนื้อหาข่าวย่อ)

ในปีนี้ สอวช. ยังคงให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชน และการสื่อสารภารกิจการดำเนินงานของหน่วยงานไปยังสื่อมวลชน โดยได้มีการจัดกิจกรรมสื่อมวลชนสัมพันธ์ ผู้บริหาร สอวช. พบปะสื่อมวลชน (Meet The Press) เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานและอัปเดตภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงการให้สัมภาษณ์พิเศษแก่สื่อมวลชนในประเด็นที่

สื่อมวลชนให้ความสนใจและเชื่อมโยงกับนโยบายในด้าน อววน. เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจในบทบาท ภารกิจ ตลอดจนแบ่งปัน มุมมองเชิงลึกของนโยบายเฉพาะด้านที่ สอวช. ขับเคลื่อนอยู่ด้วย เช่น

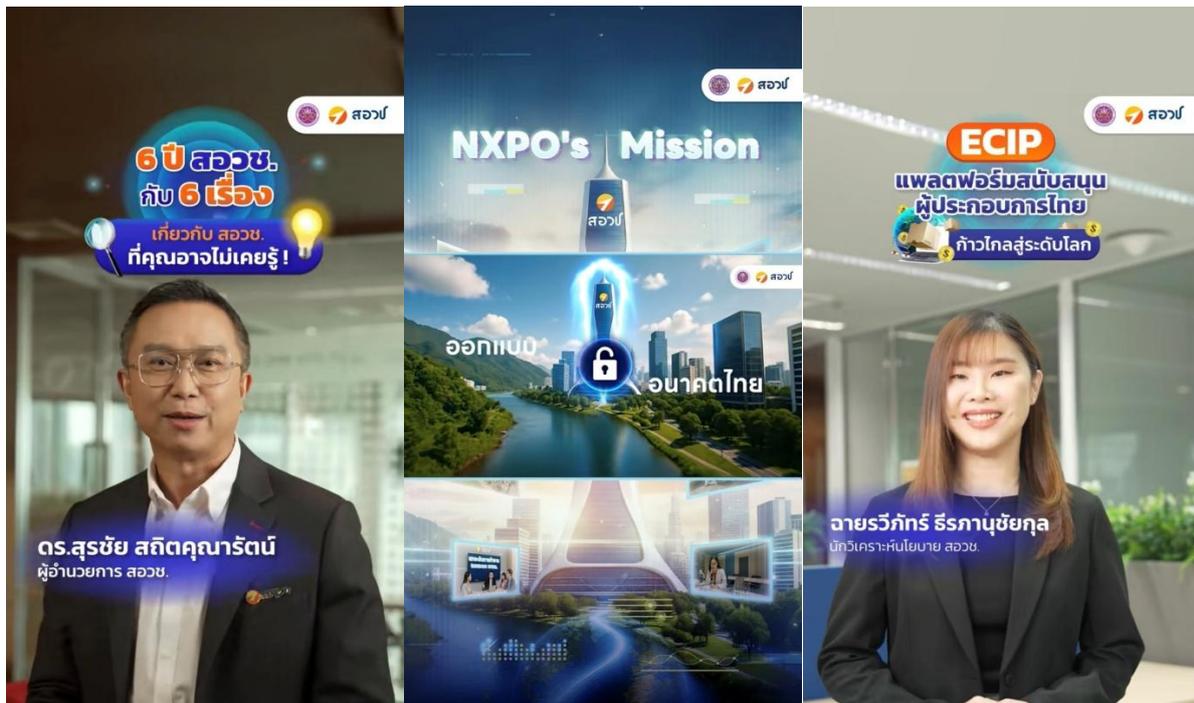
- ให้สัมภาษณ์สำนักข่าว Today ในประเด็น “ไทยจะรอดได้ยังไง? เมื่อโลกเปลี่ยนเร็วไม่มีใคร ฟังคำตอบวงในจากคนวางนโยบาย”

- ให้สัมภาษณ์สำนักข่าว Thai PBS ในประเด็น “ไทยมุ่งเป้า “ครัวของโลก” ดันอาหารจากพืชสร้างเศรษฐกิจยั่งยืน”

ด้านการสื่อสารทางช่องทางออนไลน์ สอวช. ได้ปรับรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์และแนวทางการสื่อสารให้มีความหลากหลาย ตอบรับความสนใจและพฤติกรรมกรรับสารของคนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น ผ่านการจัดทำวิดีโอแนวตั้ง เพื่อสื่อสารผ่าน Facebook Reels, YouTube Shorts และ TikTok Channel โดยจัดทำเนื้อหาวิดีโอทั้งในรูปแบบ “ไฮไลท์ข่าว” และ “ตามติดภารกิจผู้อำนวยการ สอวช.” เพื่อสื่อสารให้เห็นถึงภารกิจขับเคลื่อนด้านนโยบาย อววน. และวิสัยทัศน์การดำเนินงานของ สอวช. ผ่านมุมมองการทำงานของผู้บริหาร แบบสั้น กระชับ ทันต่อสถานการณ์ นอกจากนี้ ยังได้จัดทำวิดีโอแนวตั้งเพื่อสื่อสารนโยบายที่ สอวช. ขับเคลื่อนอยู่ โดยถ่ายทอดผ่านผู้บริหาร สอวช. และบุคลากร สอวช. ซึ่งเป็นตัวแทนคนทำนโยบายจริง เพื่อให้ผู้รับสารได้เข้าใจและเข้าถึงการทำงานของหน่วยงานได้อย่างใกล้ชิดกับผู้ทำนโยบายจริงมากขึ้น ทั้งนี้ วิดีโอแนวตั้งที่จัดทำในปี พ.ศ. 2568 จัดทำรวมทั้งสิ้น 135 ชิ้น โดยวิดีโอที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มเป้าหมายในช่องทาง TikTok เป็นจำนวนมาก อาทิ 1. โลกเปลี่ยนเร็ว ไทยจะ “ออกแบบอนาคต” ยังไงให้เท่าทัน? ชวนมารู้จักภารกิจของ สอวช. “ต้นน้ำของนโยบาย” มียอดเข้าชม 133,979 views 2. Attention Please ผู้ประกอบการทุกท่านโปรดฟังทางนี้ สอวช. ชวนรู้จัก “ECIP” Nation Platform สำหรับผู้ประกอบการไทย ที่อยากก้าวไกลสู่ระดับโลก มียอดเข้าชม 100,806 views 3. 6 ปี สอวช. กับ 6 เรื่อง ที่หลายคนยังไม่รู้! มียอดเข้าชม 27,894 views ซึ่งกลยุทธ์การเพิ่มช่องทางสื่อสารและผลิตสื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผ่าน TikTok Channel ส่งผลให้มียอดผู้ติดตาม TikTok Channel สอวช. เพิ่มขึ้นเป็น 7,936 followers และมียอดเข้าชมวิดีโอโดยรวมทั้งหมด 387,193 views (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2568)

และยังได้ผลิตสื่อในรูปแบบอินโฟกราฟิก ที่ช่วยสรุปย่อนโยบายให้เข้าใจง่ายและสามารถส่งต่อไปยังกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น ด้วย โดยโพสต์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ 1. 8 Green Skills ทักษะสำคัญยุคเศรษฐกิจสีเขียว มียอดการเข้าชม 292,828 views 2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย มียอดการเข้าชม 226,989 views 3. ชวนรู้จัก 4 เครื่องมือและกระบวนการออกแบบนโยบายของ สอวช. มียอดการเข้าชม 215,871 views

ในปีนี้ สอวช. ยังได้ผลิตวิดีโอ 2D Motion เพื่อนำเสนอภารกิจของ สอวช. “NXPO's Mission 2025” ซึ่งมีการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาเป็นเครื่องมือสนับสนุนในขั้นตอนการจัดทำวิดีโอ ทั้งการสร้างภาพประกอบและการใช้เสียงพากย์ ถือเป็นอีกหนึ่งแนวทางการผลิตสื่อรูปแบบใหม่ ที่ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงและแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยในการสื่อสารได้อีกด้วย ทั้งนี้ จากการปรับรูปแบบการสื่อสารข้างต้น ทำให้เพจบุ๊ก ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารหลักของ สอวช. มีการเติบโตมากขึ้นทุกด้าน โดยยอดผู้ติดตามเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมเป็นจำนวน 35,450 followers สามารถสร้างยอดการเข้าถึงโพสต์ (reach) ได้รวม 2,839,671 reaches เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 24% ยกกระตือรือร้นมีส่วนร่วมกับโพสต์ (Engagement) ในภาพรวมของเพจได้ 1,361,331 Engagements เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง 31%

สอวช. ยังคงผลิตรายการ NXPO Young Talk, NXPO Young Talk on Field เพื่อสื่อสารนโยบายที่ สอวช. ขับเคลื่อนอยู่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสิ้น 6 ตอน ได้แก่

- ผลิตรายการ NXPO Young Talk จำนวน 5 ตอน ประกอบด้วย 1. การพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ด้วยนวัตกรรมของไทย 2. ทำความรู้จัก “SynBio” คลื่นลูกใหม่ที่จะเข้ามาพลิกโฉมอุตสาหกรรมและการดำเนินชีวิต 3. งานสื่อสารนโยบายอยากขายงาน มารู้จักภารกิจของงานสื่อสารนโยบาย 4. ส่องตำแหน่งงานที่ตลาดต้องการในอนาคต ผ่าน Thailand Talent Landscape และ 5. รู้จักนโยบาย University Holding Company กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยด้วย อววน.
- ผลิตรายการ NXPO Young Talk on Field ลงพื้นที่ถ่ายทำในสถานที่ปฏิบัติงานจริง ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยได้ผลิตรายการ 1 ตอน คือ พาบุกบูท สอวช. “The Nexploration Valley: ค้นหาตัวตน ค้นพบจุดหมาย”

ในปีต่อไป สอวช. จะยังคงเดินหน้าต่อการสื่อสารสร้างความตระหนักและการรับรู้ด้านนโยบาย อววน. ให้กับกลุ่มเป้าหมายทุกภาคส่วน โดยจะนำยุทธศาสตร์ “Human-Centric & Transparent” เข้ามาปรับใช้ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ที่เน้นสื่อสารให้เห็น “ผลลัพธ์ที่จับต้องได้” จากการขับเคลื่อนนโยบายมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสื่อสารผ่านผู้ปฏิบัติงานจริง เพื่อสร้างความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่สื่อสารออกไป โดยรูปแบบของสื่อจะยังคงเน้นความกระชับและเข้าถึงได้ง่าย ลดความเป็นทางการลงแต่ยังคงความถูกต้องของเนื้อหา และยังคงให้ความสำคัญกับการผลิตสื่อรองรับกลุ่มผู้ใช้งานอย่างหลากหลายและทั่วถึง เช่น การผลิตวิดีโอที่มีคำบรรยายประกอบ และสื่อในรูปแบบภาพกราฟิกยังต้องมีคำบรรยายภาพ เพื่อรองรับการอ่านข้อความประกอบภาพผ่านหน้าจอที่ปัจจุบันกำลังเป็นพฤติกรรมที่นิยมของผู้บริโภคที่บริโภคสื่อในทีสาธารณะ และยังช่วยเพิ่มการเข้าถึงเนื้อหาได้จากการใช้ Keyword ที่จะแสดงผลเมื่อมีคนค้นหาข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านทุกแพลตฟอร์ม

เสริมความเข้มแข็งภายในองค์กรเพื่อก้าวสู่โลกดิจิทัล

1) ยกระดับระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับองค์กรดิจิทัล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ดำเนินการยกระดับระบบสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการเป็นองค์กรดิจิทัล (Digital Organization) โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว และโปร่งใสยิ่งขึ้น มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

การพัฒนาาระบบสารสนเทศ ได้ดำเนินการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการระบบภายในองค์กร และยกระดับการให้บริการระบบดิจิทัลให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีความมั่นคงปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการบูรณาการระบบและ

ข้อมูลให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ โดยได้นำระบบบริหารจัดการข้อมูลหลัก (NXPO Master Data) มาใช้ร่วมกับเครื่องมือเชื่อมโยงและประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ (n8n) เพื่อสนับสนุนการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารสนเทศต่าง ๆ ภายในสำนักงาน ส่งผลให้ข้อมูลมีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และสามารถลดภาระงานที่เกิดจากการจัดการข้อมูลซ้ำซ้อน และเพิ่มความคล่องตัวในการพัฒนาระบบในอนาคต ในด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สอวช. ได้นำแพลตฟอร์มภาครัฐเพื่อรองรับการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Government Platform for PDPA Compliance หรือ GPPC) ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มาใช้กับเว็บไซต์สำนักงาน เพื่อรองรับการบริหารจัดการความยินยอมในการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล (Consent Management) ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพิ่มความโปร่งใสในการให้บริการ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งาน เว็บไซต์ของสำนักงาน รวมทั้งมีการปรับปรุงระบบสารสนเทศเดิมให้มีประสิทธิภาพและความมั่นคงปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างระบบ การประมวลผลข้อมูล และการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างระบบ เพื่อลดข้อจำกัดในการใช้งาน เพิ่มความต่อเนื่องของการให้บริการ และสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปอย่างราบรื่น

โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีคลาวด์ (Cloud Computing) มีบทบาทสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรภาครัฐ โดยเฉพาะด้านการจัดเก็บ การประมวลผล และการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านเครือข่ายที่มีความมั่นคงปลอดภัย มีความยืดหยุ่น และสามารถรองรับการขยายตัวของระบบได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาและบูรณาการระบบสารสนเทศทั้งระบบภายในองค์กรและระบบบริการประชาชนให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอวช. ได้ดำเนินการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำเทคโนโลยีคลาวด์มาใช้ผ่านการเข้าร่วมโครงการบริการระบบคลาวด์กลางภาครัฐ สำหรับระบบงานทั่วไปหรือบริการข้อมูลเปิด (GDCC Open Data) เพื่อเพิ่มความเสถียร ความมั่นคงปลอดภัยของระบบเว็บไซต์ เซิร์ฟเวอร์ และรองรับปริมาณข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลอย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้พื้นที่คลาวด์ที่ได้รับได้นำมาใช้ในการติดตั้งและให้บริการระบบสารสนเทศที่สำคัญ อาทิ เว็บไซต์และระบบภายในของ สอวช. ระบบบริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (<https://lawconsult.nxpo.or.th>) และเว็บไซต์ Plant-Rich Diet (<https://plantrichdiet.nxpo.or.th/>) ซึ่งช่วยสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานในการให้บริการข้อมูลและองค์ความรู้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ดำเนินการเพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ตโดยมีความเร็วรวมที่ 1.45 Gbps ทำให้ระบบเครือข่ายมีความเสถียร รองรับการใช้งานที่เพิ่มขึ้น

ความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศและความปลอดภัยทางไซเบอร์ สอวช. ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศและความปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อคุ้มครองระบบสารสนเทศ ข้อมูลของสำนักงาน และข้อมูลของผู้ใช้งานจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีความซับซ้อนและทวีความรุนแรงมากขึ้น รวมถึงเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ซึ่งได้มีการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูล IP Address ที่ไม่ปลอดภัยและปิดกั้นการเชื่อมต่อแบบอัตโนมัติ มีการนำระบบจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านความปลอดภัยไซเบอร์ (Security Information and Event Management หรือ SIEM) มาใช้งาน และ สอวช. ได้เข้าร่วมโครงการด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ที่ดำเนินการโดย สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.) การเข้าร่วมโครงการดังกล่าวช่วยให้ สอวช. สามารถยกระดับความปลอดภัยของระบบสารสนเทศให้เป็นไปตามแนวทางและมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ของภาครัฐ เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากการโจมตีทางไซเบอร์ ตลอดจนช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดหาระบบด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ของสำนักงาน โดยสามารถใช้ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานร่วมกันในระดับประเทศได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม

การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในองค์กร ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมการใช้งาน Microsoft 365 เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหัวข้อการอบรม ดังนี้ 1.) Generative AI เพื่อการทำงานด้วย Microsoft Copilot (Chat) 2.) การใช้งาน Microsoft OneDrive สำหรับการจัดเก็บไฟล์และทำงานร่วมกัน 3.) การใช้งาน Microsoft Forms สำหรับการสร้างแบบสอบถาม แบบประเมินและแบบทดสอบ จัดขึ้นทั้งหมด 2 รอบ รอบที่ 1 วันจันทร์ที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 และรอบที่ 2 วันอังคารที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 63 คน

ทั้งนี้ จากผลสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2568 สอวช. ได้คะแนนรวมร้อยละ 89.73 อยู่ระดับที่ 4 Integrated และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจประจำปี พ.ศ. 2567 ซึ่งมีคะแนนรวมร้อยละ 77.20 พบว่ามีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.23 และมีความโดดเด่นในการบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office) สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานในการยกระดับระบบสารสนเทศและกระบวนการทำงาน เพื่อรองรับการขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม

2) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม

สอวช. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กรให้มีความเข้มแข็ง คล่องตัว และสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีและข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์องค์กร ภายใต้กรอบแนวคิด HR Digital Transformation โดยมุ่งเน้นการยกระดับกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัว (Agile HR) และขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven HR) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคลให้สามารถตอบสนองต่อบริบทการทำงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สอวช. ยังให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการ **ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม** โดยมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เปิดพื้นที่ให้บุคลากรทุกระดับได้แสดงความคิดเห็น ทดลองแนวทางใหม่ และสร้างนวัตกรรมในกระบวนการทำงาน พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสดำเนินงานที่ท้าทายที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ ทั้งในด้านความคิดวิเคราะห์ การทำงานแบบสหสาขาวิชา การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน (Lifelong Learning) การดำเนินงานในปีนี้จะมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรในทุกมิติ โดยเฉพาะการวางรากฐานเชิงระบบ วัฒนธรรม และทุนมนุษย์ เพื่อให้ สอวช. ก้าวสู่การเป็นองค์กรที่มีความพร้อมในการขับเคลื่อนภารกิจระดับชาติด้วยประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืนในระยะยาว

3) พัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และเติบโตอย่างยั่งยืน

สอวช. ยึดมั่นในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับบทบาทการขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติ และตอบสนองต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม องค์กรจึงมุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรให้พร้อมสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญในภารกิจเฉพาะทาง และมีความสามารถในการวิเคราะห์ ออกแบบ และผลักดันนโยบายด้าน อววน. ได้อย่างรอบด้าน

ภายใต้กรอบแนวคิด “Competency-Based Growth” และ “Future-Ready Workforce” สอวช. ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้เข้ากับบริบทการทำงานจริง และสนับสนุนการเติบโตทั้งในระดับบุคคล ทีมงาน และผู้นำ โดยเน้นการยกระดับสมรรถนะตามกรอบ Functional และ Leadership Competency ที่สอดคล้องกับบทบาทภารกิจขององค์กร รวมถึงส่งเสริมการออกแบบเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพโดยใช้แนวคิด Role-based Competency เป็นแนวทางสำคัญในการวางแผนพัฒนา

ในด้านกลไกการเรียนรู้ สอวช. สนับสนุนการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) และการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล (Digital Learning) เพื่อให้บุคลากรสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยืดหยุ่นตามบริบทของแต่ละสายงาน พร้อมกันนี้ยังดำเนินโครงการ Coaching และ Mentoring เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากประสบการณ์จริง อีกทั้งยังมี

การพัฒนาหลักสูตรร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอก เช่น หลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STIP) ที่มุ่งเสริมสร้างศักยภาพในการคิดเชิงกลยุทธ์และออกแบบนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

ในขณะเดียวกัน สอวช. ได้มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในโลกยุคใหม่ อาทิ การคิดวิเคราะห์เชิงระบบ การทำงานข้ามสายงาน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงการปลูกฝังแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ให้เป็นวัฒนธรรมหลักขององค์กร เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ เติบโต และปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเติบโตขององค์กรในระยะยาว

4) การส่งเสริมการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล

สอวช. ในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานของสถานประกอบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน. ทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก ที่ต้องดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมกับหน่วยงานในระบบ อววน. ทุกระดับตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับให้ทุน ระดับปฏิบัติการวิจัยและนวัตกรรม และระดับการใช้ประโยชน์ การวิจัยและนวัตกรรม ตระหนักถึงความสำคัญต่อการดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส มีระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล สร้างความเท่าเทียมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย จึงได้กำหนดนโยบาย และมาตรการดำเนินการบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยกำหนดให้ข้อบังคับ กอวช. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของคณะกรรมการอำนาจการ ผู้อำนวยการ และพนักงาน เป็นกรอบการปฏิบัติงานและการดำรงตนได้ถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้

เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการหล่อหลอมให้ผู้บริหาร และพนักงาน เป็นคนดี คนเก่ง มีความรับผิดชอบต่อองค์กร และสังคมภายนอก สอวช. กำหนดให้ค่านิยม NXPO มีความสอดคล้องตอบสนององวิสัยทัศน์องค์กร และความท้าทายในอนาคต ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานอย่างมีธรรมาภิบาล ตามมาตรฐานจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณค่าหลักที่พนักงาน สอวช. ทุกคนยึดถือปฏิบัติในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ มุ่งเน้นผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก เพื่อส่งมอบคุณค่าที่ดีที่สุดให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวผ่านการเปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคต

5) การบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน

สอวช. กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง โครงสร้างการกำกับดูแล และระบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ERM และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อลดโอกาสความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายและความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยระบุปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงแก่องค์กร ประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน กำกับดูแล และติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งในระดับฝ่ายงานและระดับองค์กร ในปีที่ผ่านมา สอวช. ได้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมความเสี่ยงในทุก ๆ ด้าน และปรากฏพบว่าความเสี่ยงที่เป็นภัยคุกคามที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านการถูกโจมตีทางไซเบอร์ (Cyber Risk) จึงได้มีการบริหารความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมายและมาตรฐานหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ประเมินแนวทางการจัดการความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และทดสอบความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ สอวช. ให้ความสำคัญด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ได้มีแผนบริหารจัดการและประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ) มีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ สำหรับติดตามเฝ้าระวัง และกำกับดูแลที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ สอวช. มีการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและยอมรับได้ และรายงานผลการบริหารความเสี่ยงตามแผนจัดการความเสี่ยง กิจกรรมควบคุมที่กำหนด ต่อผู้บริหารสายงาน และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในเป็นรายไตรมาส และรายงานผลต่อคณะกรรมการอำนาจการ ตลอดจนมีการทบทวนนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยง เพื่อกำหนดมาตรการเชิงรุกและควบคุมความเสี่ยงขององค์กรของ สอวช. ในทุกปี

ส่วนที่ 5

รายงานการแสดง
สถานะทางการเงินประจำปี

ส่วนที่ 5

รายงานการแสดงผลสถานะทางการเงินประจำปี

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบรายงานการเงินของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากสำนักงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี (ประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องอื่น

รายงานการเงินของสำนักงานสภาพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ซึ่งแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข ตามรายงานลงวันที่ 18 เมษายน 2568

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงรายงานการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อรายงานการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับรายงานการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของสำนักงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง(ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกสำนักงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของสำนักงาน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ารายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือ ความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิดการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของสำนักงาน
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปร่วมกับความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของสำนักงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้องหรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้า

ขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้สำนักงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่า รายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

(นายยุทธพงษ์ เชื้อเมืองพาน)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 9445

บริษัท เอเอ็นเอส ออดิท จำกัด

กรุงเทพฯ

วันที่ 15 ธันวาคม 2568

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ	หน่วย : บาท	
	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4 3,478,689,439.47	4,729,378,246.76
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	5 -	1,759,308.96
วัสดุคงเหลือ	362,463.96	434,436.63
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6 12,965,411.06	13,020,664.26
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,492,017,314.49	4,744,592,656.61
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ - สุทธิ	7 23,195,233.43	19,411,320.35
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	8 11,278,455.10	13,994,454.14
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	9 5,060.00	5,060.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	34,478,748.53	33,410,834.49
รวมสินทรัพย์	3,526,496,063.02	4,778,003,491.10

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวอภิขยา บุญเจริญ)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินบัญชีและการจัดการธุรกรรม
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(นายสุรชัย สติคุณารัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ	หน่วย : บาท		
	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)	
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	10	97,969,155.59	60,247,984.45
เจ้าหนี้เงินโอนและรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้	11	2,867,572,085.80	4,086,851,577.99
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนด			
ชำระภายใน 1 ปี	12	3,771,053.99	3,096,636.94
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	4,082,446.82	3,999,571.53
รวมหนี้สินหมุนเวียน		2,973,394,742.20	4,154,195,770.91
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว - สุทธิ	12	5,902,389.86	2,935,298.20
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	14	32,114,826.00	27,306,258.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	15	129,609.00	55,383.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		38,146,824.86	30,296,939.20
รวมหนี้สิน		3,011,541,567.06	4,184,492,710.11
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุนประเดิม		25,939,497.62	25,939,497.62
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	27	489,014,998.34	567,571,283.37
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		514,954,495.96	593,510,780.99
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		3,526,496,063.02	4,778,003,491.10

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวอภิขยา บุญเจริญ)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินบัญชีและการจัดการธุรกรรม
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(นายสุรัชย์ สติคุณารัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ	หน่วย : บาท	
	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)
รายได้		
รายได้จากเงินงบประมาณ	185,737,000.00	180,244,500.00
รายได้จากเงินอุดหนุน	16 5,178,060,400.09	4,298,291,393.75
รายได้อื่น	17 10,136,367.12	6,236,926.38
รวมรายได้	5,373,933,767.21	4,484,772,820.13
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	18, 27 236,318,547.74	209,943,595.98
ค่าตอบแทน	19 20,275,431.99	19,817,510.00
ค่าใช้จ่ายสอย	20 236,659,858.12	224,417,926.35
ค่าวัสดุ	4,191,814.08	2,687,242.76
ค่าสาธารณูปโภค	21 1,997,076.19	1,823,776.95
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	22 13,898,036.28	13,937,039.54
เงินทุนสนับสนุนโครงการ	23 4,938,275,381.48	3,984,420,184.34
เงินส่งคืนหน่วยงานภาครัฐ	24 546,145.18	2,208,454.27
ค่าใช้จ่ายอื่น	28,434.67	1,294.97
รวมค่าใช้จ่าย	5,452,190,725.73	4,459,257,025.16
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน	(78,256,958.52)	25,515,794.97
ต้นทุนทางการเงิน	27 299,326.51	474,007.89
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(78,556,285.03)	25,041,787.08

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวอภิชา บุญเจริญ)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินบัญชีและการจัดการธุรกรรม
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(นายสุรัช สติคุณารัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูงกว่า(ต่ำกว่า)	องค์ประกอบอื่นของ สินทรัพย์สุทธิ/ทุน	รวมสินทรัพย์สุทธิ /ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - ตามที่รายงานไว้เดิม	25,939,497.62	547,081,155.29	(4,551,659.00)	568,468,993.91
ผลกระทบจากการแก้ไขการแสดงรายการ	-	(4,551,659.00)	4,551,659.00	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - หลังการปรับปรุง	25,939,497.62	542,529,496.29	-	568,468,993.91
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	-	25,041,787.08	-	25,041,787.08
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	25,939,497.62	567,571,283.37	-	593,510,780.99
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 - ตามที่รายงานไว้เดิม	25,939,497.62	575,266,740.37	(7,695,457.00)	593,510,780.99
ผลกระทบจากการแก้ไขการแสดงรายการ	-	(7,695,457.00)	7,695,457.00	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 - หลังการปรับปรุง	25,939,497.62	567,571,283.37	-	593,510,780.99
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	-	(78,556,285.03)	-	(78,556,285.03)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	25,939,497.62	489,014,998.34	-	514,954,495.96

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาววิชชา บุญเจริญ)
 ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินบัญชีและการจัดการธุรกรรม
 สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
 วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(นายสุวัชัย สติคุณรัตน์)
 ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
 วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

M

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

1. ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีบทบาทหน้าที่เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศและแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บท และแผนอื่นรวมทั้งนโยบายของรัฐบาลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปี ด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง กำกับให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน กรอบกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ สอวช. ได้แก่ พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 26 เมษายน 2562

สถานที่ตั้งสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ตั้งอยู่ที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้นที่ 14 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูล จึงเรียกสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่า “สอวช.”

การจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุน

ในการประชุมครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2562 ของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มีมติเห็นชอบในการหลักการให้จัดตั้ง หน่วยบริหารและจัดการทุนในด้านระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 3 หน่วย ได้แก่ 1. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนา กำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) 2. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) 3. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามนโยบายของรัฐบาล ตามที่สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติมอบหมาย โดยให้หน่วยบริหารและจัดการทุน มีอิสระในการบริหารงาน แต่ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 22(9) และมาตรา 25(4) แห่งพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 เป็นต้นไป

งบประมาณและเงินอุดหนุน

ในปีงบประมาณ 2568 และ 2567 สอวช. ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 185,737,000.00 บาท และ 180,244,500.00 บาท ตามลำดับ โดยแยกเป็นงบบุคลากร จำนวน 100,034,100.00 บาท และ 95,675,300.00 บาท ตามลำดับ และงบดำเนินงาน จำนวน 85,702,900.00 บาท และ 84,569,200.00 บาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินโครงการ

ในปีงบประมาณ 2568 และ 2567 สอวช. ได้รับเงินอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและหน่วยงานภาครัฐอื่น ดังนี้

หน่วย : บาท					
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568					
	สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)	รวม
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม					
เงินอุดหนุน	145,271,000.00	1,091,749,500.00	1,933,488,000.00	1,496,097,050.00	4,666,605,550.00
ปรับเพิ่ม(ลด)กรอบวงเงิน	-	-	(562,980,981.47)	-	(562,980,981.47)
รวมเงินอุดหนุน	145,271,000.00	1,091,749,500.00	1,370,507,018.53	1,496,097,050.00	4,103,624,568.53
งบบริหาร	-	57,460,500.00	101,762,400.00	78,741,950.00	237,964,850.00
ปรับเพิ่ม(ลด)กรอบวงเงิน	-	-	-	-	-
รวมเงินบริหาร	-	57,460,500.00	101,762,400.00	78,741,950.00	237,964,850.00
รวมงบประมาณที่ได้รับ จากกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม	145,271,000.00	1,149,210,000.00	1,472,269,418.53	1,574,839,000.00	4,341,589,418.53
หน่วยงานภาครัฐอื่น	12,451,400.00	-	-	-	12,451,400.00
รวมเงินอุดหนุนจาก หน่วยงานภาครัฐ	157,722,400.00	1,149,210,000.00	1,472,269,418.53	1,574,839,000.00	4,354,040,818.53

หน่วย : บาท					
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567					
	สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)	รวม
			(ปรับกรอบงบประมาณ)		(ปรับกรอบงบประมาณ)
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม					
เงินอุดหนุน	35,000,000.00	965,322,273.00	2,631,419,047.69	1,411,700,000.00	5,043,441,320.69
ปรับเพิ่ม(ลด)กรอบวงเงิน	-	-	(676,387,868.66)	-	(676,387,868.66)
รวมเงินอุดหนุน	35,000,000.00	965,322,273.00	1,955,031,179.03	1,411,700,000.00	4,367,053,452.03
งบบริหาร	-	50,766,113.65	162,506,797.02	74,300,000.00	287,572,910.67
ปรับเพิ่ม(ลด)กรอบวงเงิน	-	-	(18,050,000.00)	-	(18,050,000.00)
รวมเงินบริหาร	-	50,766,113.65	144,456,797.02	74,300,000.00	269,522,910.67
รวมงบประมาณที่ได้รับจาก					
กองทุนส่งเสริม					
วิทยาศาสตร์ วิจัยและ					
นวัตกรรม					
	35,000,000.00	1,016,088,386.65	2,099,487,976.05	1,486,000,000.00	4,636,576,362.70
หน่วยงานภาครัฐอื่น	12,873,550.00	-	-	3,000,000.00	15,873,550.00
รวมเงินอุดหนุนจาก					
หน่วยงานภาครัฐ	47,873,550.00	1,016,088,386.65	2,099,487,976.05	1,489,000,000.00	4,652,449,912.70

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2568 ได้เห็นชอบปรับแผนการจัดสรรงบประมาณของ บพข. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นงบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,472,269,418.53 บาท ประกอบด้วยงบอุดหนุน 1,370,507,018.53 บาท และงบบริหารจำนวน 101,762,400.00 บาท

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กสว. ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2568 สกสว. ปรับกรอบวงเงินงบประมาณจัดสรรประจำปีงบประมาณ 2567 ของ บพข. ใหม่ เป็นงบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,099,487,976.05 บาท ประกอบด้วยงบอุดหนุน จำนวน 1,955,031,179.03 บาท และงบบริหาร จำนวน 144,456,797.02 บาท

2. เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินของ สอวช. ฉบับนี้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ และการจัดทำรายงานการเงินถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานการเงินประจำปี ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0410.2/ว 15 ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 และแสดงรูปแบบในการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 และตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 559 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566 รวมถึงการจัดทำขึ้นตามรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคลที่กำหนดตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 133 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วยเงินฝากสถาบันการเงิน ซึ่งมีอายุครบกำหนดไม่เกิน 3 เดือน โดยไม่รวมรายการเงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน

ลูกหนี้

ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการ หมายถึง จำนวนเงินที่หน่วยงานมีสิทธิได้รับชำระจากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่น ซึ่งเกิดจากการขายสินค้าและบริการอันเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานปกติของหน่วยงาน หน่วยงานจะรับรู้ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับโดยมีการประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บได้

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประมาณขึ้นจากการพิจารณาประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับจำนวนลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้ และสถานะทางการเงินของลูกหนี้ในปัจจุบัน โดยคำนวณตามอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้ค้างค้าง ณ วันสิ้นงวดแยกตามกลุ่มของอายุลูกหนี้ที่ค้างชำระของยอดลูกหนี้ค้างค้างทั้งหมด

ลูกหนี้เงินยืมตรง หมายถึง ลูกหนี้ภายในหน่วยงานกรณีที่พนักงานยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโดยไม่มีดอกเบี้ย เช่น เงินยืมตรง แสดงมูลค่าที่จะได้รับโดยไม่ตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือเป็นวัสดุสิ้นเปลืองสำนักงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ แสดงตามราคาทุนคำนวณมูลค่าวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อมีการตรวจนับ ณ วันสิ้นงวด

เงินร่วมทุนโครงการ

เงินร่วมทุนโครงการ หมายถึง โครงการความร่วมมือระหว่าง สอวช. กับหน่วยงานอื่น ซึ่งบริหารจัดการโดย คณะกรรมการกำกับโครงการ และโครงการที่ สอวช. ร่วมบริหารจัดการ และดำเนินการด้วยงบประมาณ ของ สอวช. เป็นส่วนใหญ่

ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์

สอวช. รับรู้รายการส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ เฉพาะรายการที่มีมูลค่าขั้นต่ำต่อหน่วยหรือต่อชุด ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป จะแสดงเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

ส่วนประกอบของรายการส่วนปรับปรุงอาคารให้เช่าและอุปกรณ์ แต่ละรายการที่มีรูปแบบและอายุการให้ ประโยชน์ที่แตกต่างกัน และมีต้นทุนที่มีนัยสำคัญจะบันทึกส่วนประกอบนั้นแยกต่างหากจากกัน

ค่าเสื่อมราคาส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ ดังนี้

ประเภท	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	10 ปี
อุปกรณ์	5 ปี
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3 - 5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ยกเว้นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีราคาต่ำกว่า 20,000.00 บาท จะแสดงเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินคำนวณโดย วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 ปี

สัญญาเช่าระยะยาว

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลงหรือมีการประเมินข้อตกลงใหม่ สอวช. จะพิจารณาว่า สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาเช่า การเงินหรือไม่ โดยพิจารณาสินทรัพย์จากระยะเวลาของสัญญาว่าครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์เชิง เศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์ แม้ว่าจะไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์เกิดขึ้น สัญญานั้นจะนำไปสู่สิทธิในการใช้ สินทรัพย์ ทำให้ สอวช. มีสิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์นั้น ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน

สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น เช่นเดียวกับสินทรัพย์ที่มีเพื่อใช้งานอื่นๆ ประเภทเดียวกัน หรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะ น้อยกว่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนมาให้ สอวช. ในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เป็นหนี้สินที่เกิดจากสัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้แก่ สอวช. ในฐานะผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายจะป็นส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงิน เพื่อให้ได้อัตรดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินที่คงค้างอยู่โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินในส่วนของต้นทุนทางการเงินตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้นเช่นเดียวกับสินทรัพย์ที่มีเพื่อใช้งานอื่นๆ ประเภทเดียวกัน หรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า

ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้น

สอวช. รับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงาน(โครงการสมทบเงิน)

สอวช. และพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่ สอวช. จ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของ สอวช. เงินที่ สอวช. จ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงาน(โครงการผลประโยชน์)

สอวช. มีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามมาตรา 21 วรรค 3 กิจการของ สอวช. ไม่อยู่ใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานของ สอวช. ต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยรวมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ซึ่งบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานสำหรับพนักงาน

สอวช. จะรับรู้ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของรายจ่ายที่ต้องจ่าย ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินเพื่อชำระภาระผูกพันนั้น คำนวณโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งหลักการประมาณการดังกล่าวต้องใช้ข้อสมมติที่หลากหลาย รวมถึงข้อสมมติ เกี่ยวกับอัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน อัตราการมรณะและอัตราเงินเพื่อ

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ในงบแสดงผลการดำเนินงาน

ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สิน หมายถึง หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลา หรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ แต่เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ สอวช. จะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันนั้นในอนาคต และสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ เช่น หนี้สินค่าชดเชยความเสียหาย สอวช. จะรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของรายจ่ายที่จะต้องจ่าย ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินเพื่อชำระภาระผูกพันนั้น

ทุน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 ทุนของ สอวช. จำนวน 25,939,497.62 บาท เป็นเงินและสินทรัพย์ที่ได้รับโอนจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.)

การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้จากเงินงบประมาณจะรับรู้เมื่อได้รับเงินจัดสรรและอนุมัติฎีกาเบิกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง

รายได้เงินอุดหนุนจะบันทึกเป็นรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้เมื่อได้รับเงินจัดสรรและเมื่อโครงการดำเนินงานแล้วมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจะรับรู้เป็นรายได้จากการอุดหนุนและค่าใช้จ่ายตามโครงการนั้นๆ ด้วยจำนวนเงินเดียวกันในแต่ละงวดบัญชี เมื่อสิ้นสุดโครงการ หน่วยงานส่งคืนเงินเหลือจ่ายแหล่งทุนที่เป็นเจ้าของเงินทุนวิจัยนั้น และบันทึกลดยอดรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้

รายได้จากการให้บริการจะรับรู้เมื่อได้ให้บริการกับลูกค้าแล้ว

รายได้ดอกเบี้ยรับจะรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สอวช. จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ซึ่งบริหารโดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 4 แผน คือ 1. นโยบายตราสารหนี้ 2. นโยบายผสมหุ้นไม่เกินร้อยละ 10 3. นโยบายผสมหุ้นไม่เกินร้อยละ 25 4. นโยบาย freestyle

สอวช. จะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน ในอัตราที่กำหนดดังนี้

อัตราเงินสะสม (ร้อยละของเงินเดือน)	อัตราเงินสมทบ (ร้อยละของเงินเดือน)
2 - 8	8
9 - 15	เท่ากับอัตราเงินสะสมของพนักงาน

เงินสมทบและผลประโยชน์จะจ่ายให้แก่สมาชิก เมื่อสมาชิกครบเกษียณอายุ ตาย หรือออกจากงาน โดยไม่มี ความผิดตามอายุการทำงาน ดังต่อไปนี้

อายุงาน	ร้อยละของเงินสมทบและผลประโยชน์เงินสมทบ
น้อยกว่า 6 เดือน	ไม่ได้รับ
ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี	50
มากกว่า 3 ปีขึ้นไปจนถึง 5 ปี	80
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	100

สอวช. รับรู้เงินจ่ายสมทบเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินในงวดที่เกิดรายการ โดยสินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของ สอวช. และบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน

4. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินฝากสถาบันการเงิน		
เงินฝากสถาบันการเงิน - ประเภทออมทรัพย์	3,478,689,439.47	4,729,378,246.76
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3,478,689,439.47	4,729,378,246.76

เงินฝากออมทรัพย์มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวตามอัตราที่ธนาคารกำหนด

5. ลูกหนี้อื่นระยะสั้น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ลูกหนี้อื่นจากหน่วยงาน - ภาครัฐ	-	253,134.96
ลูกหนี้อื่นจากหน่วยงาน - เอกชน	-	200,000.00
ลูกหนี้เงินยืมทรอง	-	1,306,174.00
รวมลูกหนี้อื่นระยะสั้น	-	1,759,308.96

6. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ดอกเบี้ยเงินฝากสถาบันการเงินค้างรับ	4,887,368.47	6,392,138.58
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	5,637.64	5,622.25
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	3,197,986.44	3,037,498.60
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าอื่น	2,374,418.51	1,612,404.83
รายได้ค้างรับ	2,500,000.00	1,973,000.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	12,965,411.06	13,020,664.26

7. ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ - สุทธิ

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ส่วนปรับปรุงอาคาร	13,928,332.33	12,680,808.52
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(4,324,027.82)	(2,979,541.95)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า - สุทธิ	9,604,304.51	9,701,266.57
อุปกรณ์	15,348,362.14	16,244,837.57
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อุปกรณ์	(11,461,325.97)	(12,994,120.35)
อุปกรณ์ - สุทธิ	3,887,036.17	3,250,717.22
คอมพิวเตอร์	18,416,828.68	17,603,320.65
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - คอมพิวเตอร์	(9,999,801.21)	(11,266,989.79)
คอมพิวเตอร์ - สุทธิ	8,417,027.47	6,336,330.86
ยานพาหนะ	1,379,000.00	2,579,633.04
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ยานพาหนะ	(92,134.72)	(2,456,627.34)
ยานพาหนะ - สุทธิ	1,286,865.28	123,005.70
รวมส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ - สุทธิ	23,195,233.43	19,411,320.35

หน่วย : บาท

ส่วนปรับปรุง	อาคารเช่า	อุปกรณ์	คอมพิวเตอรื	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	12,680,808.52	16,244,837.57	17,603,320.65	2,579,633.04	49,108,599.78
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	1,247,523.81	2,262,132.58	5,918,728.60	1,379,000.00	10,807,384.99
ลดลงระหว่างปี	-	(3,158,608.01)	(5,105,220.57)	(2,579,633.04)	(10,843,461.62)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	13,928,332.33	15,348,362.14	18,416,828.68	1,379,000.00	49,072,523.15
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	2,979,541.95	12,994,120.35	11,266,989.79	2,456,627.34	29,697,279.43
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,344,485.87	1,597,381.96	3,838,028.99	215,140.42	6,995,037.24
ลดลงระหว่างปี	-	(3,130,176.34)	(5,105,217.57)	(2,579,633.04)	(10,815,026.95)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	4,324,027.82	11,461,325.97	9,999,801.21	92,134.72	25,877,289.72
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	9,701,266.57	3,250,717.22	6,336,330.86	123,005.70	19,411,320.35
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	9,604,304.51	3,887,036.17	8,417,027.47	1,286,865.28	23,195,233.43

หน่วย : บาท

ส่วนปรับปรุง	อาคารเช่า	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	10,835,550.72	15,623,253.47	17,229,355.65	3,854,275.25	47,542,435.09
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	1,845,257.80	770,207.10	2,055,030.00	-	4,670,494.90
ลดลงระหว่างปี	-	(148,623.00)	(1,681,065.00)	(1,274,642.21)	(3,104,330.21)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	12,680,808.52	16,244,837.57	17,603,320.65	2,579,633.04	49,108,599.78
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	1,862,812.28	12,032,320.87	8,565,217.40	2,959,148.74	25,419,499.29
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,116,729.67	1,110,420.48	4,382,836.39	772,120.81	7,382,107.35
ลดลงระหว่างปี	-	(148,621.00)	(1,681,064.00)	(1,274,642.21)	(3,104,327.21)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	2,979,541.95	12,994,120.35	11,266,989.79	2,456,627.34	29,697,279.43
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	8,972,738.44	3,590,932.60	8,664,138.25	895,126.51	22,122,935.80
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	9,701,266.57	3,250,717.22	6,336,330.86	123,005.70	19,411,320.35

8. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	36,051,786.10	32,058,786.10
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(26,167,331.00)	(19,264,331.96)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - สุทธิ	9,884,455.10	12,794,454.14
โปรแกรมระหว่างติดตั้ง	1,394,000.00	1,200,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	11,278,455.10	13,994,454.14

	หน่วย : บาท		
	โปรแกรม คอมพิวเตอร์	โปรแกรม ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	32,058,786.10	1,200,000.00	33,258,786.10
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	495,000.00	3,692,000.00	4,187,000.00
รับเข้า(โอนออก)	3,498,000.00	(3,498,000.00)	-
ลดลงระหว่างปี	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	36,051,786.10	1,394,000.00	37,445,786.10
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	19,264,331.96	-	19,264,331.96
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	6,902,999.04	-	6,902,999.04
ลดลงระหว่างปี	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	26,167,331.00	-	26,167,331.00
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	12,794,454.14	1,200,000.00	13,994,454.14
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	9,884,455.10	1,394,000.00	11,278,455.10

	หน่วย : บาท		
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	โปรแกรมระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	30,666,786.10	310,000.00	30,976,786.10
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	92,000.00	2,190,000.00	2,282,000.00
รับเข้า(โอนออก)	1,300,000.00	(1,300,000.00)	-
ลดลงระหว่างปี	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	32,058,786.10	1,200,000.00	33,258,786.10
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	12,709,399.77	-	12,709,399.77
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	6,554,932.19	-	6,554,932.19
ลดลงระหว่างปี	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	19,264,331.96	-	19,264,331.96
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	17,957,386.33	310,000.00	18,267,386.33
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	12,794,454.14	1,200,000.00	13,994,454.14

9. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินมัดจำอื่นๆ	5,060.00	5,060.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	5,060.00	5,060.00

10. เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เจ้าหนี้โครงการ	17,434,384.06	3,469,558.77
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	49,696,932.56	24,377,265.40
ดอกเบี้ยรับรองสินค้า	26,827,053.18	28,271,289.17
เจ้าหนี้อื่น	4,010,785.79	4,129,871.11
รวมเจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	97,969,155.59	60,247,984.45

11. เจ้าหนี้เงินโอนและรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินอุดหนุนรอรับรู้ส่วนที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้ร้อยละโครงการ - สอวช.	77,096,407.90	21,643,545.48
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้ร้อยละโครงการ - บพค.	284,364,642.40	492,612,593.42
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้ร้อยละโครงการ - บพข.	1,394,343,899.08	2,475,935,542.81
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้ร้อยละโครงการ - บพท.	708,097,462.18	681,119,187.10
รวมเงินอุดหนุนรอรับรู้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	2,463,902,411.56	3,671,310,868.81
เงินอุดหนุนรอรับรู้หน่วยงานภาครัฐอื่น	8,087,927.12	1,995,430.07
เงินอุดหนุนรอรับรู้หน่วยงานเอกชน in - cash	22,666,942.82	11,329,748.26
รายได้เงินอุดหนุนรอส่งคืน	372,914,804.30	402,215,530.85
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้	2,867,572,085.80	4,086,851,577.99

รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้ - ร้อยละโครงการ เป็นเงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ภายใต้การดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ยังไม่ได้เบิกใช้และร้อยละโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้ว

รายได้เงินอุดหนุนรอส่งคืน เป็นเงินคงเหลือจากการดำเนินโครงการวิจัยหรือดำเนินโครงการตามแผน ซึ่งได้รับการสนับสนุนทุนจากหน่วยบริหารและจัดการทุน ต้องนำส่งคืนหน่วยบริหารและจัดการทุน และหน่วยบริหารและจัดการทุนอาจนำไปใช้ได้ตามหน้าที่และอำนาจ โดยต้องแจ้งให้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ทราบ

12. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	10,126,580.91	6,418,215.71
หัก ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(453,137.06)	(386,280.57)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	9,673,443.85	6,031,935.14
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(3,771,053.99)	(3,096,636.94)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิ	5,902,389.86	2,935,298.20
มูลค่าตามบัญชีของสิทธิการใช้สินทรัพย์ ภายใต้หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	9,264,163.18	5,527,722.66

สอวช. มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน ดังนี้

	หน่วย : บาท			
	2568			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำ				
ที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่าการเงิน	4,028,655.08	6,097,925.83	-	10,126,580.91
ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(257,601.09)	(195,535.97)	-	(453,137.06)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตาม สัญญาเช่าการเงิน	3,771,053.99	5,902,389.86	-	9,673,443.85

	หน่วย : บาท			
	2567			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำ				
ที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่าการเงิน	3,345,801.83	3,072,413.88	-	6,418,215.71
ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(249,164.89)	(137,115.68)	-	(386,280.57)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตาม สัญญาเช่าการเงิน	3,096,636.94	2,935,298.20	-	6,031,935.14

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 สอวช. ได้ทำสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 12 ฉบับ กับบริษัทใน
ประเทศ 7 แห่ง และ จำนวน 9 ฉบับ กับบริษัทในประเทศ 8 แห่ง ตามลำดับ ซึ่งเป็นการเช่าอุปกรณ์
คอมพิวเตอร์ และยานพาหนะ โดยสัญญาเช่าดังกล่าวมีระยะเวลา 3 - 5 ปี

13. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย	1,123,910.12	760,316.71
ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย	173,476.16	79,527.14
เงินประกันผลงาน	443,739.94	646,732.58
เงินประกันสัญญา	2,341,320.60	2,512,995.10
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น	4,082,446.82	3,999,571.53

14. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นปี	27,306,258.00	20,826,400.00
บวก เพิ่มระหว่างปี	4,808,568.00	6,479,858.00
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี	32,114,826.00	27,306,258.00

สมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการประมาณการภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 สรุปได้ดังนี้

	ร้อยละต่อปี
อัตราคิดลด	2.27 - 4.46
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน	4.00 - 9.00
อัตราหมุนเวียนพนักงาน	0.00 - 19.00
อัตรามรณะ	ร้อยละ 103 ของตารางมรณะไทย พ.ศ.2560

15. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินหลักประกันตามสัญญา	129,609.00	55,383.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	129,609.00	55,383.00

NK

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติหลัก แสดงถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติหลักต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 30 กันยายน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : บาท

ร้อยละ	2568		2567		
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง	
อัตราคิดลด	1	(4,711,789.00)	5,737,492.00	(4,214,055.00)	5,162,969.00
อัตราการขึ้นเงินเดือน	1	5,812,544.00	(4,859,516.00)	4,913,565.00	(4,116,118.00)
อัตราการหมุนเวียน	20	(4,805,234.00)	6,121,018.00	(4,040,703.00)	5,111,883.00
อัตราการมรณะ	1	291,238.00	(346,321.00)	248,228.00	(294,719.00)

16. รายได้จากเงินอุดหนุน ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	2568	2567
รายได้จากเงินอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อดำเนินงาน		
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรัฐจ่ายโครงการ - สอวช.	38,791,037.58	26,585,138.20
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรัฐจ่ายโครงการ - บพค.	1,312,265,561.09	1,006,453,294.33
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรัฐจ่ายโครงการ - บพข.	1,957,755,711.90	1,492,698,489.98
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรัฐจ่ายโครงการ - บพท.	1,535,473,616.92	1,316,254,693.83
รวมรายได้จากเงินอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อดำเนินงาน	4,844,285,927.49	3,841,991,616.34
รายได้เงินสนับสนุนอื่นจากเอกชนและหน่วยงานอื่น - บพข.	80,079,404.45	79,119,070.05
รายได้เงินสนับสนุนอื่นจากเอกชนและหน่วยงานอื่น - บพท.	-	3,000,000.00
รวมรายได้จากเงินอุดหนุนเพื่อดำเนินงาน	4,924,365,331.94	3,924,110,686.39
รายได้เงินอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ - เพื่อการบริหารจัดการ	217,612,370.00	343,465,747.54
รายได้เงินอุดหนุนอื่น	36,082,698.15	30,714,959.82
รวมรายได้จากเงินอุดหนุน	5,178,060,400.09	4,298,291,393.75

17. รายได้อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	2568	2567
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	4,009,201.28	4,652,197.64
รายได้ค่าปรับ	25,774.81	132,697.74
รายได้อื่น	6,101,391.03	1,452,031.00
รวมรายได้อื่น	10,136,367.12	6,236,926.38

18. ค่าใช้จ่ายบุคลากร ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษ	197,072,754.56	174,043,001.18
เงินประโยชน์ตอบแทน	2,118,634.19	2,186,976.37
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	18,501,132.62	16,976,722.57
เงินค่าชดเชยเกษียณอายุพนักงาน	4,808,568.00	6,479,858.00
ค่าสวัสดิการ	13,817,458.37	10,257,037.86
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	236,318,547.74	209,943,595.98

19. ค่าตอบแทน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานโครงการวิจัย	15,701,531.99	14,972,210.00
ค่าเบี้ยประชุม	4,573,900.00	4,845,300.00
รวมค่าตอบแทน	20,275,431.99	19,817,510.00

20. ค่าใช้สอย ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	35,339,150.32	32,800,366.01
ค่าจ้างเหมาบริการ	72,040,676.91	71,939,088.17
ค่าจ้างที่ปรึกษา	39,786,597.64	32,314,064.60
ค่าเช่าและค่าบริการพื้นที่สำนักงานและอื่นๆ	55,811,046.05	51,050,055.17
ค่ารับรองและพิธีการ	15,593,793.43	18,990,248.74
ค่าโฆษณา	11,385,890.68	9,669,137.00
ค่าใช้สอยอื่น	6,702,703.09	7,654,966.66
รวมค่าใช้สอย	236,659,858.12	224,417,926.35

21. ค่าสาธารณูปโภค ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ค่าไฟฟ้า	1,319,733.44	1,082,154.69
ค่าน้ำประปา	856.00	791.79
ค่าโทรศัพท์	433,084.75	465,414.47
ค่าไปรษณีย์	243,402.00	275,416.00
รวมค่าสาธารณูปโภค	1,997,076.19	1,823,776.95

22. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
อุปกรณ์	3,499,104.76	3,430,760.24
สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน	3,495,932.48	3,951,347.11
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	6,902,999.04	6,554,932.19
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	13,898,036.28	13,937,039.54

23. เงินทุนสนับสนุนโครงการ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินทุนสนับสนุนโครงการจากเงินงบประมาณ	17,220,200.00	11,787,492.00
เงินทุนสนับสนุนโครงการจากกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		
เงินทุนสนับสนุนโครงการ - สอวช.	9,913,500.00	11,219,326.70
เงินทุนสนับสนุนโครงการ - บพค.	1,312,265,561.09	1,006,453,294.33
เงินทุนสนับสนุนโครงการ - บพข.	2,037,835,116.35	1,571,817,560.03
เงินทุนสนับสนุนโครงการ - บพท.	1,535,473,616.92	1,319,254,693.83
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	4,895,487,794.36	3,908,744,874.89
เงินลงทุนสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานอื่น	23,720,368.14	52,853,362.80
เงินอุดหนุนอื่น	1,847,018.98	11,034,454.65
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการ	4,938,275,381.48	3,984,420,184.34

เงินทุนสนับสนุนโครงการจากเงินงบประมาณ ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 17,220,200.00 บาท และ 11,787,492.00 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการพัฒนากฎหมายปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย	5,400,000.00
โครงการพัฒนาหลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STIP)	3,600,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	8,220,200.00
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากเงินงบประมาณ	17,220,200.00
	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาหลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STIP)	3,500,000.00
โครงการศึกษาการดัดแปลงยานยนต์ไฟฟ้าไปสู่อุตสาหกรรม (EV conversion industrialization) – กรณีศึกษาดัดแปลงรถกระบะไฟฟ้า	1,910,020.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	6,377,472.00
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากเงินงบประมาณ	11,787,492.00

เงินทุนสนับสนุนโครงการจากกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย

เงินทุนสนับสนุนโครงการของ สอวช. ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 9,913,500.00 บาท และ 11,219,326.70 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการพัฒนานักวิจัยและโจทย์วิจัยที่มีศักยภาพต่อยอดเชิงพาณิชย์(ไทยคอร์ป) ระยะที่ 1	3,200,000.00
โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการนวัตกรรมในการขยายตลาดสู่ตลาดต่างประเทศ	1,200,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	5,513,500.00
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ สอวช.	9,913,500.00

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาการติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากแผน ววน.	2,600,000.00
โครงการต้นแบบนโยบายการส่งเสริมการขยายสถานะทางสังคมของประชาชน กลุ่มฐานราก : กลุ่มเด็กและเยาวชน	2,000,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	6,619,326.70
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ สอวช.	11,219,326.70

เงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพค. ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 1,312,265,561.09 บาท และ 1,006,453,294.33 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการการประเมินความพร้อมสำหรับการปฏิบัติการกิจในอวกาศ (Space environment testing) ของต้นแบบวิศวกรรมดาวเทียมสำรวจและวิจัยใกล้ผิวโลก TSC-1 ให้พร้อมขึ้นสู่วงโคจร	59,937,400.00
โครงการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงด้านปัญญาประดิษฐ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดนวัตกรรม วิศวกร และนักวิจัยด้านปัญญาประดิษฐ์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมของประเทศภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว	45,000,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,207,328,161.09
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพค.	1,312,265,561.09

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการการพัฒนาคนสมรรถนะสูงในงานวิจัยขั้นแนวหน้าด้าน BCG Frontier ระหว่างความร่วมมือ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	40,658,000.00
โครงการการประเมินความพร้อมสำหรับการปฏิบัติการกิจในอวกาศ (Space environment testing) ของต้นแบบวิศวกรรมดาวเทียมสำรวจและวิจัยใกล้ผิวโลก TSC-1 ให้พร้อมขึ้นสู่วงโคจร	39,980,558.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	925,814,736.33
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพค.	1,006,453,294.33

เงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพข. ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 2,037,835,116.35 บาท และ 1,571,817,560.03 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการนวัตกรรมยีนบำบัดโรคพาร์กินสันเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของวงการแพทย์ไทย	74,386,543.00
โครงการการวิจัยและพัฒนาขบวนรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเพื่อรองรับการผลิตเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย	59,800,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,903,648,573.35
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพข.	2,037,835,116.35

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนารถไฟฟ้าพลังงานแบตเตอรี่ต้นแบบเพื่อเป็นระบบขนส่งย่อยบนทางรถไฟของการรถไฟแห่งประเทศไทย	87,067,400.00
โครงการการยกระดับขีดความสามารถระบบแพลตฟอร์มดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์เพื่องานด้านการเกษตร อาหาร และความหลากหลายชีวภาพสำหรับการบูรณาการภายใต้พลวัตของเศรษฐกิจปีซีจีในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ 4	61,899,565.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,422,850,595.03
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพข.	1,571,817,560.03

เงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพท. ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 1,535,473,616.92 บาท และ 1,319,254,693.83 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการการพัฒนาเมืองแห่งทุนทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืน และเครือข่ายย่านวัฒนธรรมชุมชน ระยะที่ 2	91,696,000.00
โครงการโปรแกรมบ่มเพาะและเร่งรัดกระบวนการเพื่อมุ่งสู่เมืองนำอยู่ที่ชาญฉลาด ระยะที่ 2	28,138,150.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,415,639,466.92
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพท.	1,535,473,616.92

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาเมืองแห่งทุนวัฒนธรรมที่ยั่งยืน และเครือข่ายย่านวัฒนธรรมชุมชน	87,501,000.00
โครงการแผนงานบริหารจัดการเพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มการทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยและผู้ประกอบการในพื้นที่ มุ่งสู่การสร้างเครือข่ายธุรกิจชุมชนร่วมและผลสัมฤทธิ์ทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	50,222,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,181,531,693.83
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพท.	1,319,254,693.83

เงินทุนสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานอื่น ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 23,720,368.14 บาท และจำนวน 52,853,362.80 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการพัฒนานักวิจัยและโจทย์วิจัยที่มีศักยภาพต่อยอดเชิงพาณิชย์ (ไทยคอร์ป) ระยะที่ 1	9,249,598.14
โครงการการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารมูลค่าสูง ภายใต้แผนงานอาหารมูลค่าสูง ปี 2567	4,036,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	10,434,770.00
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานอื่น	23,720,368.14

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมระบบคมนาคมแห่งอนาคต	11,359,290.00
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ภายใต้แผนงานกลุ่มท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์	9,638,410.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	31,855,662.80
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานอื่น	52,853,362.80

24. เงินสงคืนหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย

ปีงบประมาณ 2568 สอวช. ได้รับอนุมัติจากสำนักงานงบประมาณให้เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2568 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 1,066,600.00 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการการดำเนินการกระบวนการเข้าเป็น สมาชิก OECD ในส่วนการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวเพื่อเข้าร่วมการประชุมกับคณะกรรมการเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) สอวช.ได้ดำเนินการเข้าร่วมการประชุมกับคณะกรรมการฯ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ ทำให้มีงบประมาณเหลือจ่ายจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวนทั้งสิ้น 546,145.18 บาท

ปีงบประมาณ 2567 สอวช. สงคืนดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารอันเกิดจากเงินอุดหนุนที่มีอยู่ในบัญชีรับเงินงบประมาณ ให้กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยคำนวณจากเงินอุดหนุนทั้งหมดที่ได้รับจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) จำนวน 2,208,454.27 บาท ตามประกาศหลักเกณฑ์การใช้เงินอุดหนุนของหน่วยบริหารและจัดการทุน ซึ่งได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2565

25. ภาระผูกพัน

25.1 ภาระผูกพัน

สอวช. มีภาระผูกพันตามสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน ยานพาหนะ ค่าจ้างที่ปรึกษา และจ้างเหมาบริการอื่นๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญา ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 มีดังนี้

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ไม่เกิน 1 ปี	40,472,414.97	48,600,172.67
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	86,684.00	187,535.00
รวม	40,559,098.97	48,787,707.67

25.2 ภาระผูกพันกับสถาบันการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 สอวช. มีวงเงินสินเชื่อโครงการ Fleet card expense วงเงิน 40,000 บาท *mc*

26. เงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย

ตามบันทึกข้อตกลงกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และ สอวช. และหน่วยบริหารและจัดการทุน 3 หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนา กำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) หน่วย บริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และหน่วยบริหาร และจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ได้ตกลงร่วมกันในการดำเนินการส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ได้รับพิจารณาจัดสรรเงินจากกองทุน ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับปีงบประมาณ 2568 และ 2567 มีรายละเอียดงบประมาณดังนี้

	หน่วย : บาท				รวม
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568				
	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)	
เงินอุดหนุนที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วรอจ่าย	21,643,545.48	492,612,593.42	2,475,935,542.81	681,119,187.10	3,671,310,868.81
เงินอุดหนุนที่ไม่ได้ทำสัญญาหรือส่งคืนกองทุน	-	-	-	-	-
ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อโครงการวิจัย กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	94,243,900.00	1,106,936,010.07	966,944,000.00	1,568,984,567.00	3,737,108,477.07
เงินอุดหนุนที่ทำสัญญาแล้วจ่ายออก/รับรู้ค่าใช้จ่ายระหว่างปี	(38,791,037.58)	(1,312,265,561.09)	(1,957,755,711.90)	(1,535,473,616.92)	(4,844,285,927.49)
เงินอุดหนุนที่จ่ายออก/รับรู้ค่าใช้จ่ายให้แก่ สอวช. ระหว่างปี (รายการระหว่างกัน)	-	(2,918,400.00)	(10,424,300.00)	(6,532,675.00)	(19,875,375.00)
เงินอุดหนุนส่งคืนกองทุนระหว่างปี	-	-	(80,355,631.83)	-	(80,355,631.83)
เงินอุดหนุนที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วรอจ่าย	77,096,407.90	284,364,642.40	1,394,343,899.08	708,097,462.18	2,463,902,411.56
เงินอุดหนุนที่ไม่ได้ทำสัญญาหรือส่งคืนกองทุน	-	-	109,310,473.89	-	109,310,473.89

	หน่วย : บาท				รวม
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567				
	สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)	
เงินอุดหนุนที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วรอจ่ายยกมา	14,428,683.68	493,765,942.05	1,642,073,033.36	580,302,665.68	2,730,570,324.77
เงินอุดหนุนที่ไม่ได้ทำสัญญาอสังคิมกองทุนยกมา	-	-	-	-	-
ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อโครงการวิจัย กองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	33,800,000.00	1,005,299,945.70	2,326,560,999.43	1,417,071,215.25	4,782,732,160.38
เงินอุดหนุนที่ทำสัญญาแล้วจ่ายออก/รับรู้ ค่าใช้จ่ายระหว่างปี	(26,585,138.20)	(1,006,453,294.33)	(1,492,698,489.98)	(1,316,254,693.83)	(3,841,991,616.34)
เงินอุดหนุนส่งคืนกองทุนระหว่างปี	-	-	-	-	-
เงินอุดหนุนที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วรอจ่าย	21,643,545.48	492,612,593.42	2,475,935,542.81	681,119,187.10	3,671,310,868.81
เงินอุดหนุนที่ไม่ได้ทำสัญญาอสังคิมกองทุน	-	-	-	-	-

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 เงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ที่ได้รับพิจารณาจัดสรรสำหรับปีงบประมาณ มีสถานะเบิกจ่าย ดังนี้

	หน่วย : บาท				รวม
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568				
	สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)	
ส่วนที่ได้รับระหว่างปี					
เงินงบบุคลากร	90,743,900.00	1,011,074,550.00	966,744,000.00	1,432,177,345.00	3,500,739,795.00
เงินงบบริหาร	-	57,460,500.00	81,409,920.00	78,741,950.00	217,612,370.00
ส่วนที่รอเบิกจ่ายจากกองทุน วรรณ.					
เงินงบบุคลากร	54,527,100.00	80,674,950.00	403,763,018.53	63,919,705.00	602,884,773.53
เงินงบบริหาร	-	-	20,352,480.00	-	20,352,480.00
รวม	145,271,000.00	1,149,210,000.00	1,472,269,418.53	1,574,839,000.00	4,341,589,418.53

หน่วย : บาท					
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567					
	สำนักงานนโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและจัดการ ทุนด้านการเพิ่ม ความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและจัดการ ทุนด้านการพัฒนาระดับ พื้นที่ (บพท.)	รวม
			(ปรับกรอบงบประมาณ)		
ส่วนที่ได้รับระหว่างปี					
เงินลงทุน	31,500,000.00	868,790,045.70	2,064,341,652.92	1,313,280,000.00	4,277,911,698.62
เงินงบบริหาร	-	50,766,113.65	144,456,797.02	74,300,000.00	269,522,910.67
ส่วนที่รอเบิกจ่ายจากกองทุน ววน.					
เงินลงทุน	3,500,000.00	96,532,227.30	229,371,294.77	98,420,000.00	427,823,522.07
เงินงบบริหาร	-	-	-	-	-
ส่วนที่คืนกรอบงบประมาณ					
เงินลงทุน	-	-	(338,681,768.66)	-	(338,681,768.66)
เงินงบบริหาร	-	-	-	-	-
รวม	35,000,000.00	1,016,088,386.65	2,099,487,976.05	1,486,000,000.00	4,636,576,362.70

27. การแก้ไขการแสดงรายการของงวดก่อน

สำนักงานได้แก้ไขการแสดงรายการเกี่ยวกับประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 และงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ โดยสำนักงานได้ปรับรายงานการเงินย้อนหลังเสมือนว่าการแสดงรายการดังกล่าวได้ถูกแก้ไขในงวดที่รายการนั้นเกิดขึ้น ผลสะสมของการแก้ไขการแสดงรายการดังกล่าวแสดงได้ ดังนี้

	หน่วย : บาท		
	ตามที่รายงานไว้เดิม	รายการจัดประเภท	หลังจัดประเภทใหม่
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566			
ผลกระทบจากการวัดมูลค่าใหม่			
ของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(4,551,659.00)	4,551,659.00	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	547,081,155.29	(4,551,659.00)	542,529,496.29
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2567			
ผลกระทบจากการวัดมูลค่าใหม่			
ของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(7,695,457.00)	7,695,457.00	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	575,266,740.37	(7,695,457.00)	567,571,283.37
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	206,249,241.98	3,694,354.00	209,943,595.98
ต้นทุนทางการเงิน	1,024,563.89	(550,556.00)	474,007.89
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	28,185,585.08	(3,143,798.00)	25,041,787.08 <i>nk</i>

28. รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประกอบด้วย

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2568 และ 2567 ดังนี้

หน่วย : บาท

รายการ	2568				
	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ					
งบบุคลากร	100,034,100.00	-	-	100,034,100.00	-
งบอุดหนุน	85,702,900.00	-	-	85,702,900.00	-
รวม	185,737,000.00	-	-	185,737,000.00	-

หน่วย : บาท

รายการ	2567				
	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ					
งบบุคลากร	84,569,200.00	-	-	84,569,200.00	-
งบอุดหนุน	95,675,300.00	-	-	95,675,300.00	-
รวม	180,244,500.00	-	-	180,244,500.00	-

29. การอนุมัติรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกรายงานการเงินจากผู้บริหารของสำนักงานสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2568 *nk*

တာဝန်ပေး

ภาคผนวก

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รอบระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2568

คณะกรรมการตรวจสอบของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กอวช.) มอบหมาย ภายใต้ข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2563 ในการสอบทานรายงานการเงิน ระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลที่ดี การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ และการกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน

ในปีงบประมาณ 2568 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมแล้ว 11 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายดังกล่าว โดยในการประชุมได้มีการหารือร่วมกับฝ่ายบริหารของสำนักงาน ซึ่งสรุปสาระสำคัญของการดำเนินงานได้ดังนี้

1. การสอบทานรายงานการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ 2567 และรายงานการเงินประจำไตรมาสของปีงบประมาณ 2568 ซึ่งฝ่ายบริหารได้จัดทำขึ้น โดยได้พิจารณาในประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ และได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ประชุมกับผู้สอบบัญชีเอกชนซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาเห็นชอบให้เป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน เพื่อรับทราบแผนการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีสำหรับปีงบประมาณ 2568 และรับทราบผลการตรวจสอบตามรายงานการเงินและรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยหารือเกี่ยวกับการปรับปรุงรายการสำคัญรวมทั้งประเด็นความเสี่ยงและการควบคุมภายในขององค์กร

2. การสอบทานระบบการควบคุมภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานระบบการควบคุมภายในเพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งสอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานจากผลการตรวจสอบภายใน โดยได้ติดตามประเด็นการควบคุมภายในต่างๆ ที่สำคัญ และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน อีกทั้งให้ความสำคัญกับการนำเครื่องมือสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินงาน โดยให้นำกรอบ COSO2013 และรูปแบบ Risk and Control Matrix มาใช้ในการประเมินระดับการควบคุมภายในและวิเคราะห์มาตรการควบคุมภายในสำหรับจัดการความเสี่ยงสำคัญของหน่วยบริหารและจัดการทุน นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงาน สำหรับปีงบประมาณ 2567 ตามแบบ ปค. โดยมีข้อคิดเห็นให้สำนักงานปรับปรุงรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในให้ครบถ้วนและชัดเจนยิ่งขึ้นแล้ว

3. การสอบทานการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจสอบได้รับทราบความคืบหน้าการบริหารความเสี่ยงจากการประชุมหารือกับผู้บริหารและฝ่ายบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรที่ผ่านมาและแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรในปี 2568 ซึ่งสำนักงานให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยนำแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากล COSO ERM 2017 มาเป็นกรอบการบริหารความเสี่ยงของสำนักงาน โดยได้เสนอแนะให้สำนักงานพิจารณาทบทวนประเด็นความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการปรับโครงสร้างภายในในการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรให้ดียิ่งขึ้น

4. การสอบทานการกำกับดูแลที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) ของสำนักงาน โดยพิจารณาระบบการกำกับดูแลองค์กรผ่านการสอบทานรายงานผลการดำเนินงานด้านการควบคุมดูแลกิจการและรายงานผลการตรวจสอบในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่าสำนักงานมีระบบการกำกับดูแลที่ดีและมีการส่งเสริมคุณค่าการกำกับดูแลที่ดีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

5. การสอบทานการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

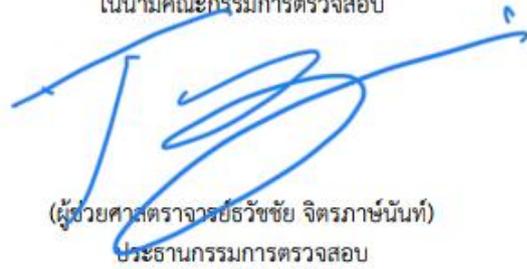
คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยสอบทานรายงานผลการตรวจสอบภายในอันมีวัตถุประสงค์การตรวจสอบที่ครอบคลุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร โดยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหน่วยบริหารและจัดการทุนที่ควรระดมมาตรการบริหารจัดการโครงการรับทุนวิจัยไว้เป็นข้อกำหนดในสัญญาให้ทุนและระเบียบข้อบังคับให้ชัดเจน พร้อมทั้งใช้บังคับกับโครงการรับทุนวิจัยให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

6. การกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาความเป็นอิสระ แผนงาน และผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับความเพียงพอของทรัพยากรด้านการตรวจสอบภายใน โดยได้ติดตามงานตรวจสอบภายในตามที่ได้มอบหมายและตามแผนการตรวจสอบภายในที่กำหนดไว้ และเสนอแนะให้ดำเนินวิธีการตรวจสอบในเชิงวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้ดีขึ้น และให้ติดตามสำนักงานให้มีการดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบตามลำดับความสำคัญให้ครบถ้วน

โดยสรุป คณะกรรมการตรวจสอบได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากคณะกรรมการ ผู้บริหาร คณะทำงาน ผู้สอบบัญชี และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ โดยใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวัง ความรอบคอบ และมีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ ตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์สูงสุดของสำนักงาน

ในนามคณะกรรมการตรวจสอบ

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัชชัย จิตรภาชน์นันท์)
ประธานกรรมการตรวจสอบ

รายงานการประเมินผลการดำเนินงานของ สอวช. ประจำปี พ.ศ. 2568

พระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 โดยมาตรา 24 และ 25 กำหนดให้มีคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กอวช.) มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของ สอวช. เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

มาตรา 31 กำหนดให้คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ สอวช. โดยผู้ประเมินภายนอกที่เป็นกลางอิสระ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด และ

คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ในการประชุม ครั้งที่ 8/2568 วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 ได้มีมติเห็นชอบ 1) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 2) ผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และ 3) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนภายใต้ สอวช. และผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุนภายใต้ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ ในผลงานที่สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจ สังคม ของประเทศ เพื่อประกอบการกำกับด้านคุณภาพ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สอวช. ตามกรอบการประเมินของ ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการเห็นชอบ โดยมีผลการประเมินในระดับดีมาก เท่ากับ 98.78 คะแนน ซึ่งมีผลคะแนนเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 1.33 คะแนน (ปี 2567 = 97.45 คะแนน) ทั้งนี้ ตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 : การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน และ องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย มีผลสำเร็จดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สอวช. ตามกรอบการประเมินของ ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัดและประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568			ผลการดำเนินงาน	คิดเป็นคะแนน ถ่วงน้ำหนัก	
		เป้าหมายขั้นต่ำ (50 คะแนน)	เป้าหมายมาตรฐาน (75 คะแนน)	เป้าหมายขั้นสูง (100 คะแนน)			
การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน (Performance Perspective)	องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ของการดำเนินงาน	70					
	1.1 จำนวนข้อเสนอนโยบาย มาตรการ กฎหมายและ กลไกเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปและการพัฒนา อววน. ที่ผ่าน คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการระดับชาติหรือ กระทรวง	45	4 เรื่อง	5 เรื่อง	6 เรื่อง	7 เรื่อง บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	45
	1.2 ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. ที่ผ่าน คณะกรรมการ/หน่วยงานภายนอก และถูกนำไปใช้ อ้างอิงเพื่อการพัฒนา/มาตรการ หรือเผยแพร่ใน วารสารระดับนานาชาติ	15	4 เรื่อง	5 เรื่อง	6 เรื่อง	13 เรื่อง บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	15
	1.3 การสร้างแพลตฟอร์มการยกระดับศักยภาพ ผู้ประกอบการนวัตกรรม	5	เกิดกลไก/มาตรการ/นโยบายใหม่ ภายในแพลตฟอร์มฯ จำนวน 1 รายการ	เกิดกลไก/มาตรการ/นโยบายใหม่ ภายในแพลตฟอร์มฯ จำนวน 2 รายการ	เกิดกลไก/มาตรการ/นโยบายใหม่ ภายในแพลตฟอร์มฯ จำนวน 3 รายการ	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	5
	1.4 แนวทางการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ โดย IMD	5	-	บทวิเคราะห์อันดับขีดความ สามารถในการแข่งขันของไทย ประจำปี 2568 ในด้าน อววน.	<ul style="list-style-type: none"> • ทบทวนเป้าหมายตัวชี้วัดเพื่อการ ยกระดับ • รายงานการติดตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ตามแผนงานโครงการฯ เมื่อปีที่แล้ว 	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	5
การประเมินศักยภาพการ ดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย (Potential Perspective)	องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพขององค์กรมหาชน	30					
	2.1 การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงาน ภาครัฐ (DG Readiness Survey)	10	ได้ระดับ 3 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 4 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 5 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	10
	2.2 การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็น ระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	10	300 คะแนน	400 คะแนน	470 คะแนน	435.76 คะแนน คิดเป็นค่าเป้าหมายที่ 87.77 คะแนน	8.87
	2.3 การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การ มหาชน	10	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	10
รวม	100					98.78	

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

OFFICE OF NATIONAL HIGHER EDUCATION SCIENCE RESEARCH AND INNOVATION POLICY COUNCIL

319 อาคารจัตุรัสจามจุรีชั้น 14 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

โทรศัพท์ 0 2109 5432

โทรสาร 0 2160 5438

อีเมล info@nxpo.or.th

 www.nxpo.or.th

 สอวช. @NXPOTHAILAND

 สอวช. @NXPO_TH

 NXPO - สอวช.

 สอวช. @nxpothailand

